

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter: Goedemorgen allemaal, op deze mooie morgen, op deze bijzondere dag. Dit noemen wij onze Begrotingsraad en daar besteden wij vandaag de hele dag aan. Hartelijk welkom ook raadsleden, collegeleden, ambtelijke ondersteuning en de kijkers thuis. Het gaat een lange zit worden, maar ik heb er helemaal zin in. Het is het hoogtepunt van de democratie, waar eenieder nog eens goed in de etalage kan zetten waar hij voor staat en waar hij voor gaat. Dit is de opening. Dat kan ook, omdat het quorum aanwezig is. Ik moet u meteen wel vertellen dat verhinderd zijn mevrouw Fräser, D66, mevrouw Verdiesen van de VVD, mijnheer Slaa van Partij 18PLUS, mijnheer Van Neuren van Partij 18PLUS. Die vier mensen sluiten in ieder geval vanavond aan. Ogenblikje, ik ben even nog bezig met de berichten van verhinderingen. Mijnheer Stip is vanmorgen verhinderd, die sluit ergens in de loop van de dag aan. Dat waren mijn berichten van verhindering. Zodat we vanavond vermoedelijk wel compleet zijn, als de stemmingen aan de orde zijn. Dan nog mevrouw Den Besten, bedankt voor de dropjes. Mijnheer Los.

De heer Los: Ik wilde alleen maar zeggen dat de heer Van der Linden wat verlaat is, maar hij komt wel.

De voorzitter: Oh, gelukkig. Mijnheer Rottier was ook iets verlaat, maar hij is er al. Dat wou u zeggen, mijnheer Kardol. Moeten maar goed voor zorgen dat de boekhouding wel klopt. Ja, dat heb je met zo'n hele dag, dan is het ook logisch dat deze en gene niet meteen 's morgens vroeg kan aansluiten. Ik wou maar met uw welnemen de agenda vaststellen. Iemand over de agenda? Dan is die vastgesteld.

2. Lijst van ingekomen stukken

De voorzitter: De lijst van ingekomen stukken. Iemand over de lijst van ingekomen stukken? Nee, dan is ook die vastgesteld.

3. Algemene Beschouwingen m.b.t. Programmabegroting 2022 en Meerjarenraming 2023-2025

De voorzitter: Dat brengt ons bij agendapunt 3, bij de Algemene Beschouwingen. We hebben allemaal van onze onvolprezen griffie een draaiboek gehad. Verrassingen kunnen er niet meer inzitten. Ik hoef dat niet allemaal te herhalen. De bedoeling is dat de fractievoorzitters de highlights uit hun reeds ingediende Algemene Beschouwingen naar voren brengen. We gaan geen gebruik maken van het spreekgestoelte, omdat dat gewoon te lastig is met de anderhalve meter en de hygiënische voorwaarden. We hebben een volgorde van sprekers met elkaar afgesproken. Van klein naar groot. Gedeeld oppositie, coalitie, alhoewel ik die termen haat, want we zijn maar een raad die in zijn algemeenheid met zijn allen gaat voor het belang van Ridderkerk en haar inwoners en instellingen. Daar ga ik vanuit. De verdelingen van spreektijden is per fractie. Als er meerdere sprekers zijn bij een fractie, dan geef het even aan, want dan ga ik aangeven wanneer we bijvoorbeeld op de helft van de spreektijd zijn. Kan geen nieuws zijn, u weet er alles van. Nou, dat ... Ik kijk nog even voor de zekerheid in de rondte, is alles wel helder denk ik, dan gaan we van start.

a. 1e termijn raad

De voorzitter: Als eerste op mijn lijst staat D66, maar dat wordt een hele snelle, want mevrouw Fräser is niet aanwezig. Dus dat brengt ons bij de ChristenUnie. Mijnheer Kooijman, de eerste vierenhalve minuten zijn voor u.

De heer Kooijman: Dank u wel, voorzitter. Mooi om zo de aftrap te mogen verrichten. Laat ik beginnen om te zeggen: wat mooi is het om hier te mogen zijn vandaag. Zeker gezien de ontwikkelingen rond corona is dat geen vanzelfsprekendheid en fijn dat we toch die mogelijkheid hebben vandaag, want elkaar in de ogen te kunnen kijken, elkaar te spreken op zo'n bijzondere dag is echt van waarde. Voorzitter, vanuit drie thema's natuurlijk, gelukkig en zichtbaar ChristenUnie bereiden we met onze steunfractie ons raadswerk voor. Het zijn ook de thema's waarmee we in onze Algemene Beschouwingen onze focus duidelijk wilden maken. De woorden geven wat ons betreft aan waar we voor willen gaan. Het zijn woorden die we graag concreet en herkenbaar terugzien in de plannen voor Ridderkerk. In mijn bijdrage nu, wil ik het vooral hebben over de twee moties en het amendement dat we indienen vandaag. Het zijn drie heel verschillende onderwerpen, op elk thema één. Ze hebben eigenlijk een gezamenlijk thema ook weer. Dat is: practise what you preach. Of in het Nederlands: zeg wat je doet en doe wat je zegt. Allereerst motie één. Ridderkerk wil op termijn een afvalloze gemeente zijn. We zetten vol in op nascheiding en zien dat inmiddels, zelfs in corona tijd, het scheidingspercentage is gestegen naar 68 procent. Dat is belangrijk, wanneer we met elkaar ervoor willen zorgen dat we de aarde beter achterlaten voor onze kinderen. Als gemeente moeten we ook het goede voorbeeld geven. Practise what you preach. Daarom dienen wij vandaag een motie in, die betrekking heeft op de afvalinzameling op begraafplaats Vredenhof, zodat ook daar de bruikbare grondstoffen apart kunnen worden ingezameld en hergebruikt. Motie twee, de directe toekenning van Wmo voorzieningen. Het grootste deel van het geld in onze begroting gaat naar het sociaal domein, bijna zestig miljoen. Daarom is het belangrijk dat we de goede dingen doen en de dingen goed doen. Dat dit een hele zoektocht is, weten we allemaal. Complexere zorgsituaties en intensief met veel verschillende partijen samenwerken, vraagt veel. Een tekort aan personeel, inclusief de corona situatie maken het er voor de organisatie niet eenvoudiger op. We hebben daarom respect voor de stappen die al wel zijn gezet, maar we hebben ook echte zorgen. Eén van de zorgen is de lange wachttijd voordat inwoners een Wmo-voorziening toegekend krijgen. Te lang duurt het nu en de oplossing om die wachttijsten weg te werken, blijkt nog niet in zicht. Dat is de reden waarom we vandaag de motie directe toekenning Wmo voorziening indienen, samen met diverse andere partijen. Dank daarvoor. Dan ben ik de draad even kwijt. Ja, voor de tweede keer en na betrekkelijk korte tijd een motie over eenzelfde onderwerp. Daar hebben we eerst wel goed over nagedacht, maar de antwoorden die we afgelopen maand kregen op onze vragen hoe het stond met de eerste motie stelde ons nog niet gerust. Zeker omdat we hoorden dat er te weinig personeel is om die wachttijsten nu op te lossen. Er moeten dus andere stappen worden genomen. Wij beseffen goed dat dit wellicht gedoe oplevert in de organisatie, maar in alle beleidsnotities staat dat wij preventie belangrijk vinden en dat we willen dat mantelzorgers goed ondersteund moeten worden. Dan kan het niet zo zijn dat inwoners nu meer dan twintig weken moeten wachten voordat ze uiteindelijk hulp krijgen. Ook in dit geval practise what you preach. Tot slot ons amendement. Met de aanleg van voetpaden langs de Donkerslootweg in 2022 gaat één van onze wensen in vervulling, fijn. Zeker met de nieuwbouw van het laatste deel van het Zand, is het goed dat de mogelijkheden om daar te wandelen verbeteren. Een blokje om, een rondje het Zand of vanuit de wijk naar het centrum. Het kan straks allemaal. Vandaag dienen we een amendement in om gelijktijdig met de aanleg hiervan een stuk fietspad uit te breiden. In het vorig jaar vastgestelde mobiliteitsplan is ruim aandacht gegeven aan het verbeteren van de fietsvoorzieningen, onder andere ook de routes richting het centrum. Als er dan nu een kans is om een verbetering door te voeren, grijp je die met beide handen aan wat ons betreft. Daar waar onderhoud nodig is of vanwege andere redenen wordt gewerkt, kijk dan gelijk waar je verbeteringen kunnen doorvoeren. Door werk met werk te maken, bespaar je uiteindelijk geld en hebben onze inwoners eerder profijt van betere fietsroutes. Voorzitter, ik ga afronden. Met belangstelling hebben we de Algemene Beschouwingen van de andere partijen gelezen. Ieder heeft zijn eigen kleur aangebracht en eigen focuspunten bepaald. Het laat zien hoe veelkleurig Ridderkerk is. We hebben veel overeenkomsten gelezen, wat er goed gaat en waar de uitdagingen zitten. Zeker in een tijd waarin veel polarisatie is, is het belangrijk om als raad dat niet te doen en

samen te werken. Ik wens ons allen vanaf deze plek een goede en vruchtbare dag toe en spreek van harte de wens uit dat Gods zegen op onze gezamenlijke arbeid mag rusten. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. Burger op 1 wil eerst stilstaan bij covid, welke grote impact heeft op de hele wereld. Grote impact op de wereldgezondheid. Heel veel dodelijke slachtoffers en in Ridderkerk 92. Daar word je even stil van. Dan wordt overschakelen naar de orde van de dag lastig, maar toch ga ik dat doen, want ook het leven gaat door. Vandaag houden we weer de jaarlijkse Begrotingsraad, de laatste deze periode. Wat houdt Burger op 1 bezig? Voor ons staat de burger op één. Dat houdt in dat zij en wij betrokken worden bij keuzes in gemeentelijk beleid en dat hun en onze mening telt. Willen veel omwonenden geen fietsstraat of snelfietsroute over drie kilometer, kijk dan met hen naar alternatieven. Maar nee, momenteel wordt de weg als dusdanig ingericht. Dit vergroot het vertrouwen in de plaatselijke politiek absoluut niet. Wij hebben zorgen over klimaatverandering, die voelbaar is en we vragen ons af hoe het Ridderkerk gaat lukken om op tijd van het gas af te zijn. Of gaan we over op waterstof? Zonnepanelen op de platte daken, zedenbedekking eronder. We missen hierin lef en regie van de wethouder. En bomen? Zij geven schaduw, verkoeling en houden CO2 vast. We hebben een mooi groenbeleid, met groencompensatie. Betalen voor elke te kappenboom, te storten in het bomenfonds. Bij de herinrichting van het Oosterpark wordt veel gekapt, dus voor groen is wel geld. We willen eigen regie bij woningbouwprojecten. Waarom steeds de keuze voor projectontwikkelaars? Bouw zelf naar Ridderkerkse inzichten en behoeften. Ontwikkel het PC Hooftpark zelf. Jammer dat de derde grote supermarkt in de Ridderhof komt. Hier lag een prachtkans voor woningbouw en tegen winkelleegstand, maar ook daarvoor is lef en regie nodig. Pgb geeft mensen met zorgvraag vrijheid. Krijgt men deze vrijheid? En de buurtbus? Opgezet voor onder andere ouderen, maar mensen met een rollator kunnen inmiddels niet meer mee. Dit gaf hen vrijheid. Ook het OV voelt de impact van de pandemie. Pak nu door. Toon lef en ga voor een lightrail langs de Rotterdamseweg. Met kleine bussen of fietsen van en naar de wijken. Veilige fietsroutes zijn belangrijk, maar kijk wat echt veilig is. Overal die auto-te-gast-weg, dit bevordert de veiligheid niet. Milieu, vrijheid door Pgb, goed OV, dit heeft alles te maken met bereikbaarheid en leefkwaliteit. Deze komen ernstig in het geding door de explosieve groei aan bedrijvigheid op Nieuw Rijerwaard, ofwel Dutch Freshport. Hoe lang kan dit nog doorgaan? Stop met bouwen, richt de overgebleven kavels in als tiny forest, staat ook in het groenbeleid. Op tweehonderd vierkante meter kunnen wel zeshonderd bomen geplant worden. Veel beter voor de bereikbaarheid en zeker de leefkwaliteit. De IJsselmondse knoop wordt aangepast, maar bij files op de rijkswegen neemt men andere routes, dus sluijverkeer. Wederom staat daarom de weg door de boomgaard op de agenda, geïnitieerd door de eigenaar van diezelfde boomgaard, evenals in 2012. Met de noodzaak om sluijverkeer tegen te gaan, is nog steeds niet aangetoond door deze weg. Het tegendeel is waar, het zal toenemen. Men kan nog gemakkelijker door Ridderkerk en Barendrecht rijden. Terecht heeft de Ridderkerkse raad daar in 2012 een stokje voor gestoken. Dat verwachten we nu weer, maar dan een betonpaal. Zodat dit onderwerp voorgoed uit alle plannen en agenda's is. Verder dankt Burger op 1 de griffie voor al het werk wat ze voor ons gedaan hebben. We danken de ambtenaren voor alles wat ze gedaan hebben en we wensen het college wijsheid toe, ook deze laatste maanden. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Overheid, CDA.

De heer Overheid: Dank u wel, voorzitter. Beste raadsleden, college, overige aanwezigen en kijkers thuis. Namens het CDA willen wij allereerst de gemeenteraad, het college en de ambtenaren complimenteren en een woord van dank uitspreken voor wat er in het afgelopen jaar tot stand is gebracht. De Covid-19 heeft een

langere impact op onze samenleving dan we op voorhand hadden gedacht. Deze crisis heeft veel inzicht opgeleverd en heeft er helaas ook voor gezorgd dat de tegenstellingen in onze samenleving meer inzichtelijk zijn geworden. Groepen zijn toenemend tegenover elkaar komen te staan met weinig of geen empathie. Door deze inzichten zijn we ook gaan inzien hoe belangrijk de behoefte is aan gemeenschapszin. Dit sluit ook naadloos aan bij een van de fundamenteën van het CDA. Het is inmiddels wel duidelijk geworden dat we niet als individuen door het leven moeten gaan, maar als hechte samenleving. Het CDA hoopt dan ook dat we onze samenleving blijven inzetten voor de keuze van meer samen en minder ik. Het doel van het CDA is altijd geweest om mensen in een gezin, hun omgeving en samenwerkingsverbanden tot hun recht te laten komen, de publieke gerechtelijkheid. Opdat zij in verantwoordelijkheid en naar vermogen een bijdrage kunnen leveren aan de samenleving, als een gespreide verantwoordelijkheid. Omzien naar elkaar, solidariteit en bouwen aan een perspectiefrijke toekomst voor onze kinderen, het rentmeesterschap. Met deze vier christendemocratische pijlers als basis willen we als CDA een paar onderwerpen uit onze schriftelijke Algemene Beschouwing nader toelichten. Wonen. Door alle maatschappelijke ontwikkelingen constateren we een veranderende maatschappij met nieuwe uitdagingen. Als voorbeeld zien we niet alleen stijgende vraag naar woningen, maar ook de verontrustende prijsontwikkeling. Alleen in Zuid-Holland zullen we 90.000 nieuwe woningen moeten bouwen. De bijdrage die we als Ridderkerk zullen moeten leveren, is geen eenvoudige opgave. Gelukkig zijn er in onze gemeente nog meerdere locaties om mooie plannen te realiseren. Tevens vinden we het als CDA belangrijk om het aanbod te verruimen voor met name doelgroepen als starters en senioren. Hier kan worden gedacht aan nieuwe woonvormen die aantrekkelijk zijn voor jongeren met een smalle beurs. Het CDA wil alle mogelijkheden aangrijpen om de druk op de woningmarkt te verlichten. Mede op het verzoek van het CDA wordt er nu onderzoek gedaan naar de mogelijkheid van tijdelijke woningen binnen Ridderkerk en als CDA dienen we de motie van de PvdA voor een pilot om Ridderkerks vorm te geven bij nieuwbouw mede in. Dan de veiligheid. Het CDA vindt het belangrijk dat onze inwoners zich veilig voelen in Ridderkerk. Daarom dienen we de motie van Leefbaar voor een pilot wijkbrandweerman of wijkbrandweervrouw mede in, om het zo ook bij Ridderkerkers thuis veiliger te maken. In het kader van het mes-incident in onze gemeente is het goed dat we hier meer aandacht voor hebben. Zo zijn er inzamelacties geweest om wapens in te kunnen leveren en kunnen we, als we het nodig vinden, voor de veiligheid ook gebieden aanwijzen voor de politie preventief kan fouilleren. Het CDA is daarnaast een voorstander om de mobiele camera-unit vaker in te zetten. Betreft veiligheid hebben we twee vragen aan de voorzitter. Als CDA zijn we benieuwd of de mcu ondertussen al gerepareerd is? En ten tweede. Daarnaast hebben we als CDA meerdere keren gevraagd om een evaluatie van de boa's. Kan de voorzitter aangeven wanneer we deze informatie zullen ontvangen? Bij veiligheid hoort ook verkeersveiligheid. We steunen het doel van het college om te streven naar nul verkeersslachtoffers. Daarom vragen we als CDA onder andere opnieuw aandacht voor meer verlichte zebrapaden. Kan de wethouder aangeven welke actie er op dit onderwerp wordt genomen? Dan, digitale veiligheid wordt een steeds belangrijker aspect. Als CDA realiseren we ons heel goed hoe belangrijk het is om deze digitale gegevens veilig te kunnen opslaan. Het onrechtmatig verkrijgen van persoonlijke data is een groot issue geworden met soms verstrekken gevolgen. Wij vinden het belangrijk dat onze overheid alle hierop gerichte maatregelen in het werk zal stellen om onze persoonlijke gegevens blijvend te beschermen. Dan de inclusieve samenleving. Als CDA zetten we ons al langere tijd in voor een inclusieve samenleving in Ridderkerk. Ridderkerk heeft het manifest 'iedereen doet mee' ondertekend en daarom zal deze gemeente zich blijven moeten inzetten voor Ridderkerkers die minder mobiel zijn. Het CDA dient daarom een motie in om bij aanschaf van meubilair voor de verschillende parken in Ridderkerk, waaronder het Oosterpark, in te zetten op rolstoelvriendelijk meubilair, zoals bijvoorbeeld picknicktafels. Daarnaast willen we het voor de mantelzorgers makkelijker maken om het afval van diegenen waaraan ze mantelzorg verlenen weg te brengen. De mogelijkheid om per adres waarop mantelzorg wordt verleend een extra afvalpas beschikbaar te stellen, maakt het wegbrengen van afval net wat makkelijker. Het CDA dient daarom een motie

in om voor deze mantelzorg een extra afvalpas te verstrekken voor het woonadres waarop de mantelzorger een mantelzorg verleent. Dan de relatie overheid en samenleving. Voor het CDA begint politiek met de erkenning van maatschappelijk initiatief. Mensen, buurten, sportclubs, scholen, kerken, moskeeën, zorginstellingen, bedrijven, ze leveren allemaal een unieke bijdrage aan onze samenleving. De overheid geeft al die mensen en organisaties het vertrouwen om te doen waar ze goed in zijn. Het kan ook voorkomen dat de gemeente juist de belemmerende factor kan zijn. Daarom pleiten we als CDA ervoor dat de overheid de samenleving alle ruimte geeft, in plaats van allerlei beperkende maatregelen die maatschappelijk initiatief in de kiem smoort.

De voorzitter: Wilt u afronden, mijnheer Overheid?

De heer Overheid: Dat ga ik doen, dank u. Het CDA dient een motie in om het binnen de gemeente Ridderkerk mogelijk te maken om de Wet openbaarheid bestuur verzoeken mogelijk te maken. In dat kader van de relatie met de overheid steunen we ook de motie van CU.

De voorzitter: U moet nu echt afronden, u bent echt over uw tijd heen.

De heer Overheid: Dan wensen we dit alles, heel Ridderkerk, en daarbij het college, de raad en de ambtenaren, Gods zegen toe. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Vorige week in deze raad was de commissaris van de Koning te gast en die vroeg ons, een aantal fractievoorzitters die daar waren ... Het zijn geheime gesprekken, maar dit kan ik wel vertellen. Die vroeg ons wat vindt u nou ... Waarom bent u raadslid? Toen antwoordde ik: het is gewoon leuk om raadslid te zijn. Het is inspirerend om met collega's samen te werken, met verschillende idealen. Iedereen in deze raad en het college wil gewoon het beste voor Ridderkerk. Het is toch prachtig om een wethouder vurig een voorstel te zien verdedigen. Ook al ben ik er niet altijd mee eens, ik kan er wel van genieten. Je ziet vriendschappen ontstaan in deze raad en soms ontstaat er zelfs iets heel moois. Wat begint met flirten en daarna misschien wel een beetje meer. Ik zie mijnheer Rijsdijk al een beetje blozen. Daarom mag ik vanuit deze plek officieel de samenwerking bekendmaken tussen GroenLinks en PvdA. Wij gaan samen de verkiezingen in met één lijst, één programma en na de verkiezingen één fractie. Tot die tijd, voorzitter, vertegenwoordig ik GroenLinks uit deze functie en wil ik u drie punten meegeven. Gisteren is bekend geworden dat een boot met maximaal zeventig asielzoekers in Ridderkerk komt. Mensen uit vooral Syrië en Afghanistan die huis en haard hebben moeten verlaten voor de meest verschrikkelijke regimes. Laten wij als gemeentebestuur als geheel en samen met maatschappelijke organisaties, verenigingen en kerken ervoor zorgen dat deze mensen zich welkom voelen in Ridderkerk. Ik complimenteer ook het college dat zij voor deze mensen in nood haar verantwoordelijkheid neemt. Om de wooncrisis te lijf te gaan moet Ridderkerk vooral meer bouwen. In ieder geval een stuk meer dan de twaalf woningen die er dit jaar bijkomen. Daarnaast krijgen gemeentes de mogelijkheid om een zelfbewoningsplicht in te voeren. GroenLinks pleit ervoor om dit instrument in Ridderkerk door te voeren om doorverhuur tegen te gaan. De grootste crisis van deze generatie is wel hoe om te gaan met het klimaat en eigenlijk is het daarvoor al dik over 12:00 uur. Voorzitter, echte leiders maken beslissingen voor de tijd dat ze zelf niet meer regeren en misschien zelfs voor de tijd dat ze er zelf niet meer zijn. Voorzitter, even terugkijkend op deze periode, beginnend bij mezelf. Al jaren maak ik mij zorgen over de financiën en terugkijkend naar mijn eerste Algemene Beschouwingen hier heb ik voorstellen gedaan over de verkoop van de Eneco aandelen en het geld wat daarmee beschikbaar komt. Hoe kon ik zo naïef zijn? Hoe kon ik niet gezien hebben dat de opbrengsten al in de coalitie-onderhandelingen keurig in de

achterkamertjes verdeeld zijn door de vijf coalitiepartijen? Misschien heeft u ook wel gemerkt dat GroenLinks steeds kritischer is geworden op de investeringen. We hebben onze eigen prioriteiten gesteld en hebben ook geregeld tegen diverse dure plannen gestemd. Weet je nog, vier jaar geleden kwam er een verhaal van dit college dat we het anders gaan doen hier in Ridderkerk. Nieuwe politiek. Dat is niet helemaal gelukt, hè? Het is grappig en diep triest tegelijk dat er niks van terug is te zien. Een nieuw poppetje erin en doorgaan met hetzelfde. Buiten het big spenders verhaal, is vier jaar beleid eigenlijk samen te vatten in één woord en misschien wel acht jaar. Voor de ene zal het voelen als een compliment en voor de andere misschien niet: aartsconservatief. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. We gaan naar Echt voor Ridderkerk. Mijnheer Los.

De heer Los: Dank u wel, voorzitter. Algemene Beschouwingen waar alleen maar met pracht en praal over het college wordt geschreven, gaan ons niets brengen. Het zijn juist de uitglijders die ons iets kunnen leren. Mogen deze Algemene Beschouwingen ter lering zijn opgesteld, omdat het altijd beter kan, soms worden grenzen overschreden die de grondslag van onze democratie ondermijnen. Groot was onze verbijstering toen de fractie kennis heeft genomen van het feit dat het college het principe van de vrije pers met voeten heeft getreden. Ik zeg dat met nadruk. Als dit spoor wordt bewandeld, kan er van lering geen sprake meer zijn. Dan maak je geen fout, dan ben je fout. Dat het zover is gekomen met een college waar onze handtekening onder staat, is zeer teleurstellend. De verkiezingen in 2022 zijn ophanden. Wij hopen op een nieuw bestuur dat knopen durft door te hakken en orde schept in de bestuurlijke chaos. Maar leven we dan in donkere tijden zouden we ons met recht kunnen afvragen. Daar is in onze optiek nog geen sprake van. Hoewel het imago van het openbaar bestuur deuk na deuk oploopt. Er zijn binnen onze samenleving gelukkig nog krachten actief, die de rechten van burgers nog hoog in het vaandel hebben. Om maar namen te noemen: Omtzigt en Leijten hebben de moed gehad om een beerput open te trekken. Al moesten ze daarvoor persoonlijk een hoge prijs betalen, we weten dat allemaal. Nog onlangs kwam de zwarte lijst van de belastingdienst in het nieuws. Een andere cultuur in ons openbaar bestuur is dringend gewenst en moet er ook zonder meer komen. De nieuwe politiek in Ridderkerk ten spijt. De Raad van Europa heeft Nederland eindelijk op de vingers getikt. De toeslagenaffaire en zelfs de rechtspraak kregen een flinke veeg uit de pan. Ook in Ridderkerk mogen we weleens in de spiegel kijken en ons de vraag stellen: hebben we het wel goed gedaan? In plaats van: we hebben het goed gedaan. Dat het gelijk van de pers van een lagere orde is dan het gelijk van het college is zorgelijk. Het is een opstelling die weinig ruimte geeft voor een andere cultuur, waar ik zo op had gehoopt.

De voorzitter: De helft van uw spreektijd zit erop, mijnheer Los.

De heer Los: Goed, voorzitter. Ik had nog graag wat willen zeggen, maar ik krijg vanmiddag misschien nog wel de gelegenheid. Dank u wel.

De voorzitter: Want ik heb begrepen dat er nog een spreker is uit uw fractie. Mevrouw Van Vliet, Echt voor Ridderkerk.

Mevrouw Van Vliet: Ja, dank u wel. Dank aan alle ambtenaren die zo hard hebben gewerkt om de financiële rapporten op te stellen en op alle raadvragen in te gaan. Afgelopen jaar zijn er veel plannen ontwikkeld of uitgewerkt met behoorlijke impact op Ridderkerk en haar inwoners. Kloos en ik steunen vandaag vele moties en/of amendementen of dienen in of mede in, omdat Ridderkerk hiermee is gebaat. Voor wat de klimaatplannen betreft, maakt EvR zich zorgen over de haalbaarheid en de betaalbaarheid. Vraag aan de wethouder: nu Rotterdam zich financieel heeft teruggetrokken uit het warmtewaternetbedrijf, wat betekent dat voor de uitvoering van zo'n net in Ridderkerk? Binnen het sociaal domein is er veel te doen op het gebied

van jeugdzorg. Aanpakken, doorpakken en voorkomen dat specialistische jeugdzorg nodig is door sneller hulp te bieden en preventief te werken, is van groot belang. Dat geldt ook op het gebied van de Wmo. Daarom dienen wij binnen het sociaal domein diverse moties mede in. Sport, cultuur, beweging en ontmoetingen zijn belangrijk en dienen gestimuleerd te blijven worden. Zowel voor de fysieke, als psychische balans in het leven van onze inwoners. Daarom dienen wij de motie sport- en cultuurpas in en samen met de SGP de schaakbordenmotie. EvR vindt dat het afhalen van grof afval bij mensen thuis tweemaal per jaar gratis moet zijn, onder andere om de kosten, maar ook om illegale dumping te voorkomen en dienen hiertoe een motie in met Leefbaar Ridderkerk en PvdA. Taalachterstanden en laaggeletterdheid dienen ook aangepakt worden in Ridderkerk. Vraag aan de wethouder: zou een taalambassadeur in Ridderkerk zinvol zijn? En zo ja, gaat u hier mee aan de slag? Bereikbaarheid van Ridderkerk blijft voor ons centraal staan, evenals gratis parkeerplaatsen. We zijn niet gelukkig met de trend die is ingezet op het versoberen van het openbaar vervoer, waarmee het contact van Ridderkerk met de regio verschaalt. EvR vindt dat op het terrein van veiligheid en handhaving nog veel te winnen is.

De voorzitter: Wilt u afronden?

Mevrouw Van Vliet: Ga ik doen. Ik zou nog veel meer willen zeggen, maar natuurlijk wens ik het college van burgemeester en wethouders, de ambtelijke organisatie, raadsleden, burgerleden en eenieder die betrokken is bij het reilen en zeilen van en in de gemeente Ridderkerk heel veel succes toe in de komende periode.

De voorzitter: Dank u wel, dank u wel. Mijnheer Piena, VVD.

De heer Piena: Dank u wel, voorzitter. Regelmatig heeft de VVD Ridderkerk de afgelopen jaren het gevoel gehad deel te nemen aan de goednieuwsshow van het college en een aantal partijen in deze raad. De plannen zouden goed zijn voor heel Ridderkerk en, als we het mogen geloven, leven we straks onder andere in een nog mooiere, groenere, duurzamere en veiligere gemeente en zijn we ook nog eens de vriendelijkste gemeente op welk gebied dan ook. Het lijkt op een verhaal van meneer De Uil uit de Fabeltjeskrant, dat te mooi is om waar te zijn en dat is natuurlijk ook zo. De afgelopen jaren zijn er zonder meer goede plannen gemaakt en besluiten genomen. Er zijn echter te veel plannen en besluiten die meer de behoefte van de plannenmakers bevredigen dan dat er voldoende rekening is gehouden met de belangen en wensen van alle Ridderkerkers. Dit college slaat zich op zijn borst over de voortvarendheid waarmee het zaken oppakt. Hetgeen met de binnengekomen miljoenen door onder andere de verkoop van de Eneco-aandelen een stuk makkelijker is dan wanneer de benodigde financiële middelen ontbreken. Over die voortvarendheid is bij de uitvoering van diverse plannen overigens nog wel wat aan te merken. Normaal zou de VVD Ridderkerk het vervelend vinden dat de uitvoering niet snel opgepakt wordt, maar met de gemeenteraadsverkiezingen in het vooruitzicht adviseren wij dit college om vooral geen haast maken. Dat geeft de inwoners van Ridderkerk de mogelijkheid om zelf te bepalen of zij de plannen en de uitvoering daarvan ook daadwerkelijk willen. De participatievorm in optima forma, waar politieke partijen de rekening gepresenteerd krijgen voor hun functioneren. Voorzitter, de afgelopen jaren was het helemaal geen vanzelfsprekendheid dat een begroting uiteindelijk structureel in evenwicht kwam. We hoeven hiervoor alleen maar te verwijzen naar de kadernota begroting 2022 van afgelopen juli. De wethouder van financiën en uiteraard ook de rest van het college leggen echter een gezonde begroting voor 2022 voor en ook het meerjarenperspectief ziet er prima uit. Onze complimenten. Enige bezorgdheid willen wij wel kenbaar maken. De gemeentelijke begroting mag er dan positief uitzien, maar diverse gevaren liggen op de loer die de gemeentelijke financiën onder druk kunnen zetten. Hierbij valt te denken aan de gevolgen van corona, een eventueel tegenvallende meicirculaire of overschrijdingen van begrote kosten bij de uitvoering van diverse besluiten. Ook zullen de portemonnees van onze inwoners en

ondernemers niet altijd de vlag uithangen, omdat de stijging van onder andere de energieprijzen en afvalstoffenheffing een aanslag op hun inhoud doen. De VVD Ridderkerk zal dus de vinger aan de financiële pols blijven houden. Tot slot, voorzitter. De VVD Ridderkerk blijft zich de komende maanden inzetten voor de belangen van de inwoners en ondernemers in Ridderkerk. Wij zijn echter ook al bezig met de komende gemeenteraadsverkiezingen en met enthousiaste en kundige mensen gaan we onze inwoners en ondernemers ervan overtuigen dat een stem op de VVD Ridderkerk een verantwoorde keuze is voor het behartigen van de lokale Ridderkerkse belangen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kardol, SGP.

De heer Kardol: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, raadleden, college en andere luisteraars. In deze raadsperiode kwamen wij in een gezondheids crisis terecht. Koers houden is in zulke omstandigheden een flinke uitdaging. Het gemeentebestuur heeft laten zien over een flink portie daadkracht te beschikken. Er is in deze periode van corona op verschillende manieren aan Ridderkerkers hulp geboden en steun verleend. We stellen vast dat dit college een heel palet aan producten en diensten heeft opgeleverd en in gang heeft gezet. Veelkleurig en zeker niet grijs, zoals we bij de behandeling van de kadernota al zeiden. Er is veel inzet gepleegd om Ridderkerk mooier te maken, zonder dat dit ten koste is gegaan van de financiële positie die, kijkend naar andere gemeenten, bijzonder gezond is te noemen. Gisteren was er de landelijke dankdag voor gewas en arbeid. Een moment om stil te staan bij alles wat we ontvangen. Een dag om onze dank bij God te brengen. Graag geven wij woorden aan onze dank met psalm 68, een bijbels loflied. Geloofd zij God met diepste ontzag. Hij overlaadt ons, dag aan dag, met Zijne gunstbewijzen. Die God is onze zaligheid. Vreugdevolle en verdrietige momenten wisselden zich af. Wat dat laatste betreft, hier schreven wij al over in onze Algemene Beschouwingen. We werden meermaals bepaald bij de vergankelijkheid van het leven. Ook deden zich onvoorziene wisselingen voor in het college, zoals het terugtreden van onze gewaardeerde oud-wethouder Volbregt-Smit. Wij willen nogmaals uitspreken dat we blij zijn met de wijze waarop wethouder Marco Oosterwijk, hoewel van buiten, zich in zijn plaats als een echte insider heeft bewezen. Een vaste koers varen en dus ook koers houden, betekent dat er gebruik moet worden gemaakt van een werkend kompas en een duidelijke routekaart. Wat is je doel? Wat is de goede richting? Op wie vertrouwt je tijdens de reis? Belangrijke vragen denk ik. Deze zomervakantie nam Peter Kreeft, een bekend Amerikaans filosoof, mij mee op reis. Niet letterlijk, maar hij nam mij mee in zijn boek en allegorie dat als titel heeft De Reis. Het gaat in dit boek over de zoektocht naar de werkelijkheid. Tijdens een groot deel van de reis werd ik vergezeld door een vragensteller pur sang. Nee, het is niet iemand uit deze zaal. Het was de verstandige en wijze filosoof Socrates. Ook waren er ontmoetingen met andere filosofen op het pad dat we wandelden. Zij probeerden ons ervan te overtuigen dat hun werkelijkheid de waarheid is. Wat hem betrof konden we onze reis bij hen beëindigen. Het deed me denken aan verschillende momenten in de afgelopen raadsperiode. Er moeten regelmatig besluiten genomen worden. Participatie van inwoners en bedrijven is dan vaak nuttig en nodig en regelmatig ook verrijkend. Er is echter ook een keerzijde. Met welke verwachtingen wordt er geparticipeerd? Is er oog voor dat vrijwel altijd verschillende belangen moeten worden gewogen? Is het duidelijk dat participeren niet gelijk staat aan je zin krijgen? Wij merken dat ondanks participatie er vaak een stuk ontevredenheid blijft bestaan. In onze ogen is deze ontevredenheid soms wel begrijpelijk, maar lang niet altijd terecht. We vervolgden de reis in het boek en we kwamen een scepticus tegen. De vraag die op dat moment aan de orde kwam, was: is het waar dat er geen waarheid bestaat? Bestaat er zoiets als een objectieve waarheid of is alles subjectief? Ik moest bij het lezen van dit hoofdstuk onwillekeurig denken aan de discussie rond onze motie aanpak verloederde tuinen. Verloedering, is dat werkelijk iets subjectiefs? Er volgden nog meer boeiende gesprekken tijdens de reis. Gesprekken met een cynicus, een idealist, een materialist, een relativist, een atheïst, een pantheïst, een deïst en toen was onze reis teneinde. De laatste ontmoeting was met een jood. De vraag die centraal kwam te

staan, is deze: is Jezus Heer, is hij betrouwbaar of niet? In een tijd die ook politiek gestempeld wordt door wantrouwen is dit een actuele vraag. Ik hoop van harte dat u op zoek bent of gaat naar het antwoord op deze vraag. De SGP mag bijna 100 jaar een bijdrage leveren aan de lokale politiek. Verschillende mensen zijn in die periode vanuit een vaste koers en met hart voor Ridderkerk politiek actief geweest. Zowel zichtbaar, als op de achtergrond. Deze lijn zetten we graag voort. Daarom gaan de SGP-kandidaten in het aanstaande jubileumjaar de verkiezingen in met de slogan 'met hart voor Ridderkerk'. Ten slotte, voorzitter. Wij willen het college en de ambtelijke organisatie hartelijk bedanken voor de beantwoording van de vele vragen door het college en de ambtelijke organisatie. Dank ook de griffie voor het advies de afgelopen dagen. Wij wensen het college, de burgerradsleden, de ambtelijke organisatie en alle Ridderkerkers Gods zegen toe. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. In 2018 stond ik hier voor het eerst als nieuwe fractievoorzitter van Leefbaar Ridderkerk en als commentaar kregen wij toen dat onze bijdrage voor de Begrotingsraad als zuur werd ervaren. Misschien krijgen we dit commentaar wederom. In het oog springend spraken we toen de woorden uit van de wethouder Van Os bij de afsluiting van drie maal twee: morgen wordt alles anders. En alles is anders geworden. Alleen werd er toen een andere context bedoeld naar alle waarschijnlijkheid. De oplopende cijfers van de coronabesmettingen heeft het demissionaire kabinet dinsdag doen besluiten weer maatregelen te nemen. Welke gevolgen dit zal gaan hebben voor diverse sectoren hebben wij nog niet in beeld. Zeker is het dat veel ondernemers het afgelopen jaar door een diep dal zijn gegaan. Voor het komende jaar krijgen ze ook nog eens een verhoging van de onroerendezaakbelasting, omdat ondernemersplatform heeft aangegeven dat zij hiervoor een voorstander zijn. Voor zover wij hebben kunnen nagaan, bestaat dit platform uit enkele ondernemers. Of zij daadwerkelijk alle ondernemers vertegenwoordigen is de vraag. Dan zou het ook zo maar eens kunnen dat de rioolheffing voor aardig wat ondernemers omhoog zal gaan in 2022. Dan kun je je echt afvragen of dit college zoveel opheeft met hen. Afgelopen maart waren de landelijke verkiezingen en nog steeds is er geen nieuwe regering. Het vertrouwen in de landelijke politiek is dalende, mede onder andere door de toeslagenaffaire. Dit heeft ook zijn weerslag op de lokale politiek. Daar waar geroepen wordt dat de menselijke maat weer terug moet, in een poging het vertrouwen weer op peil te brengen, doen we dat in Ridderkerk heel anders. Welke pet iemand ook op heeft, wanneer een lid van het college, een inwoner, en columnist, uitmaakt voor leugenaar, dan valt dat wat Leefbaar Ridderkerk betreft niet onder je respectvol gedragen. Geen menselijke maat. Een raadslid wordt altijd voorgehouden dat je dit 24/7 bent. Dit zou dan niet gelden voor het dagelijks bestuur. Wat ons betreft heel bijzonder. Terugkomend op morgen wordt alles anders. Gelukkig is er elke dag weer een nieuwe morgen. Het was handiger geweest als er toen ook een expliciete datum werd genoemd, want het moet nog anders gaan worden. Leefbaar Ridderkerk kan het zich zomaar voorstellen dat onder andere de omwonenden van Oosterpark niet met deze stelling eens is. Veel is er niet veranderd. Sterker nog, de wens om vernieuwing van vele kiezers is deze afgelopen vier jaar niet uitgekomen. Gelukkig is het een voorrecht om te mogen leven in een democratisch land. Een land waar burgers via gekozen vertegenwoordigers invloed hebben op het beleid. Dan zouden we ook in deze raadzaal wel constructief met elkaar samen moeten werken en dit is niet door iedereen zo ervaren. Voorzitter, Leefbaar Ridderkerk ging in 2018 van twee termijnen coalitie naar oppositie. Nu terugkijkend was dit goed en hebben wij veel geleerd, gezien en gehoord. Niet meer hoeven leunen op coalitie-afspraken. Het bracht ons weer terug daar waar we hiervoor zitten. Onze kernwaarden. Niet je eigen ego vertegenwoordigen, maar naar eer en geweten de inwoners van Ridderkerk. Wij kunnen dit pad elke partij aanraden die te lang in de coalitie zitten. Tot slot, voorzitter. Leefbaar Ridderkerk dient vandaag drie moties in. De sportverenigingen hebben het ook niet gemakkelijk gehad de afgelopen tijd. Daar waar bespaard kan worden, pakten zij dit aan. De investering voor vervanging verlichting naar led staat op termijn op de rol voor vier verenigingen. Zij zijn erbij

gebaat als dit naar voren wordt gehaald. Het scheelt enorm qua energiekosten. De brandweerfunctionaris is niet voor niets een functie die inmiddels in heel veel plaatsen is ingevoerd. Preventie is onmeetbaar, dat beseffen wij ook, maar wat ons betreft moet er maximaal ingezet worden op bewustwording van inwoners op het gebied van brandveiligheid. Vandaar ook dat wij hierover een motie indienen. Als laatste motie, komen we graag tegemoet aan de speerpunt van de kinderburgemeester. Een kameraadjesspeelbank, een regenbooggekleurd bankje op de schoolpleinen. Het kind wat plaatsneemt op het bankje geeft daarmee aan graag met een ander kind te spelen. Als zo'n bankje gemaakt kan worden van gerecycled hout en de werkopdracht zou kunnen worden voor...

De voorzitter: Kunt u afronden?

Mevrouw Kayadoe: Ik rond af. Een werkopdracht zou kunnen worden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt hebben we ook nog een win-win situatie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Westbroek, Partij 18PLUS.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Wat gaat de tijd toch snel voorbij. Het voelde nog als gisteren toen u die magische woorden uitsprak: Partij 18PLUS vijf zetels. Wat is er sinds die 21ste maart 2018 toch veel gebeurd in en voor Ridderkerk. Zo zijn er in deze raadsperiode tot vandaag 224 raadsvoorstellen door de gemeenteraad behandeld. Van de aankoopgronden de Nes in 2018 tot het bestemmingsplan Oosterpark vorige maand. Het college is zeer productief geweest deze periode, maar ook de raad heeft niet stilgezeten, want er zijn tot vandaag 136 moties en amendementen ingediend, waarvan er 87 zijn aangenomen. Het eerste amendement van Partij 18PLUS deze raadsperiode werd ingediend op 18 oktober 2018 en ging over het weglaten van een waterornament in de kunsttoepassing op het Koningsplein. Of dan de motie viering van 75 jaar vrijheid van de SGP, bijna unaniem aangenomen, maar van uitvoering kwam het helaas niet door de coronacrisis. Het aantal raadsvoorstellen, moties en amendementen zegt zeker iets over de ambities van deze gemeenteraad en dit college, maar het is toch het getal vijf dat het meest tot de verbeelding spreekt. Niet de vijf zetels van Partij 18PLUS, of de vijf wethouders. Het is namelijk slechts vijf keer bij stemming voorgekomen dat we van een verhouding coalitie-oppositie konden spreken. De verhoudingen tussen raadsleden, tussen de raad en het college was zeer goed te noemen. Ook tijdens de moeilijke periode van de coronacrisis. Dat is een compliment naar ons allemaal. Het mag zeker gezegd worden dat Ridderkerk de afgelopen jaren mooier is geworden. Toch ziet Partij 18PLUS nog de nodige uitdagingen en zorgen die ook deze raadsperiode de gemoederen flink hebben beziggehouden. Uitdagingen en zorgen waar Partij 18PLUS zich de volgende raadsperiode extra op gaat inzetten. Van de woningnood voor lokaal woningzoekenden tot de veiligheid van ons allen. Partij 18PLUS komt binnen afzienbare tijd met een programma voor de komende raadsperiode, waar deze en nog veel meer standpunten helder in beschreven staan. We kijken nu alweer uit naar 16 maart 2022, want wat Partij 18PLUS betreft is de kiezer weer aan zet. Dat is wellicht gelijk een mooi bruggetje naar de moties die zijn ingediend. Net als vier jaar geleden zullen wij ook nu geen nieuwe plannen, verzoeken of onderzoeken van de raad steunen. Hoe goed we sommigen ook vinden. Partij 18PLUS is van mening dat het college de laatste maanden van deze periode haar handen vol zal hebben aan het afwerken van het collegeprogramma. In meerdere gemeenten is er een soort gentlemen's agreement dat er bij de laatste begroting van de raadsperiode geen moties worden ingediend. Zo gek is de werkwijze van ons dus niet. Misschien iets voor de volgende raad om over na te denken. Maar voorzitter, de motie van de ChristenUnie over de directe toekenning Wmo voorzieningen zullen wij als uitzondering steunen. Gezien de uitvoering met terugwerkende kracht is en dit hopelijk voldoende lucht creëert om een verdere groei van de wachtlijsten en schrijnende situaties te voorkomen, zo niet op te lossen. Partij 18PLUS kan instemmen met de

programmabegroting 2022, met uitzondering van de wijze van heffen van rioolheffing. Daar komen we conform de eerdere aangenomen motie aan het einde van dit jaar met elkaar over te spreken. Voorzitter, graag spreek ik een groot woord van dank uit aan al onze inwoners, onze ondernemers, onze maatschappelijke partners, onze verenigingen, onze vrijwilligers, de ambtelijke organisatie, het college en de raad voor alles wat ze voor Ridderkerk hebben betekend. Laten we overigens als raadsleden vooral onze burgerraadsleden, onze fractie-ondersteuners, onze vrijwilligers ook niet vergeten. Dit zijn de mensen die veelal de onzichtbare en drijvende kracht zijn achter onze partijen en de lokale politiek. Daar wil ik toch ook wel eens op dit podium, ongeacht partij, onze dankbaarheid voor uitspreken. Dank voor al jullie inzet. Als allerlaatste wil ik van de gelegenheid gebruik maken om mevrouw Verdiesen te bedanken voor de prettige samenwerking en de betrokkenheid voor Ridderkerk. Partij 18PLUS wenst haar veel woonplezier in de gemeente Krimpenerwaard. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Tot slot, mijnheer Rijdsdijk, Partij van de Arbeid.

De heer Rijdsdijk: Dank u wel, voorzitter. In tegenstelling tot de heer Ros heb ik geen primeur meer. Dat is als je de laatste spreker bent. Het is een bijzondere tijd. Een tijd waarin de bestaanszekerheid van veel inwoners en ondernemers onder druk staat. Dat vraagt om een gemeentebestuur dat zich inzet voor goed wonen, goed werk, goede zorg. Om een gemeentebestuur dat nabij is. Inwoners en ondernemers betreft. Transparant en aanspreekbaar is en dat waar nodig een vangnet biedt. Ik licht enkele punten uit onze Algemene Beschouwingen uit. Er is een groot tekort aan woningen. Woningdelen kan helpen om de woningnood te verlichten. De kostendelersnorm maakt woningdelen echter onaantrekkelijk, want als er meerdere volwassenen op één adres wonen, worden uitkeringen direct gekort. Het is voor de gemeente mogelijk om vaker maatwerk toe te passen, zodat iemand een herstellende ouder thuis kan opvangen of kan kijken of hij een woning wil delen met een zus of een nieuwe liefde. De Partij van de Arbeid Ridderkerk dient een motie in om meer maatwerk toe te passen bij de kostendelersnorm. Relatief veel woningen in Ridderkerk gaan naar niet-Ridderkerkers. Dat is niet verwonderlijk met de huidige woningnood. Veel mensen zijn op zoek naar een woning en zij zijn ook bereid om daarvoor steeds verder te verhuizen. Het wordt voor veel Ridderkerkers daardoor steeds moeilijker om een betaalbare koop- of huurwoning te vinden in Ridderkerk. De uitzonderlijke situatie op de woningmarkt vraagt om uitzonderlijke maatregelen. De Partij van de Arbeid Ridderkerk dient een motie in om een pilot te starten, waarbij Ridderkerkers gedurende een bepaalde periode voorrang krijgen bij het kopen van een nieuwbouwwoning. De toeslagenaffaire heeft het vertrouwen in de overheid ernstig geschaad. Ridderkerkse toeslagenouders geven aan dat ze hun leven nog steeds niet kunnen oppakken vanwege schulden en de trage wijze waarop de landelijke overheid hun dossiers afhandelt. Gemeenten als Rotterdam en Den Haag hebben daarom ook de private schulden van de toeslagenouders overgenomen. Het financiële risico is minimaal. Het positieve effect op ouders en kinderen na tien jaar ellende is enorm. Zij hebben eindelijk rust. De Partij van de Arbeid Ridderkerk dient een motie in om de private schulden van de Ridderkerkse toeslagenouders over te nemen. De toeslagenaffaire heeft duidelijk gemaakt dat de menselijke maat moet terugkeren bij de overheid. Lokaal pleitten wij daar al veel langer voor. Vooruitlopend op landelijke wetgeving staan steeds meer gemeenten het toe dat mensen in de bijstand jaarlijks tot een bedrag van 1200 euro aan giften kunnen ontvangen, zoals boodschappen of een bedrag om een rekening te betalen. De armoede onder bijstandsgerechtigden is hoog en het jaarlijks toestaan van kleine giften kan helpen om die armoede terug te dringen. De Partij van de Arbeid Ridderkerk dient een motie in om toe te staan dat bijstandsgerechtigden jaarlijks tot 1200 euro aan kleine giften kunnen ontvangen. Gezondheid is ons grootste goed. Het aantal AED's in Ridderkerk neemt toe door inspanningen van betrokken inwoners. Ook de gemeente neemt haar verantwoordelijkheid. Een dekkend AED-netwerk alleen is echter niet voldoende voor een Hartveilig Ridderkerk. Naast voldoende AED's en burgerhulpverleners is het ook van belang dat er voldoende

inwoners zijn die een reanimatiecursus hebben gevolgd. De gemeente kan een zetje in de goede richting geven. Partij van de Arbeid Ridderkerk dient een motie in om samen met de EHBO-vereniging en de middelbare scholen te onderzoeken hoe meer inwoners een reanimatiecursus kunnen volgen. Ik ga afronden. Het zijn voor veel inwoners onzekere tijden. Lokaal kunnen we als gemeentebestuur het verschil maken. Het verschil voor onze inwoners en ondernemers. Door gemaakte afspraken na te komen, adequaat te reageren op meldingen en klachten en te leren van fouten of in de woorden van één van de coalitiepartijen: van je uitglijders. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dit was de eerste termijn van de raad, waarbij ook het amendement en alle moties zijn ingediend. Op uw desk vindt u een overzicht en daarin kunt u ook zien hoe dat allemaal genummerd is. Dat is van belang voor de administratie straks en de volgorde der dingen waarop het in stemming zal worden gebracht. Dat is om het u allen makkelijk te maken.

b. 1e termijn college van BenW

De voorzitter: Komen wij aan de eerste termijn van het college, die de spreektijd onderling verdeelt. Het is duidelijk dat alle vragen niet in één termijn beantwoord kunnen worden, maar het college doet zijn best. Net als in de raad is het niet de bedoeling het college te interrumpen, maar in rust de eerste termijn te laten uitspreken, met uitzondering als u iets niet begrijpt en een verduidelijkende vraag wilt stellen. Vanmiddag gaan we met elkaar in debat. Dat komt allemaal goed. De eerste termijn van het college in de gebruikelijke volgorde. Dan beginnen we bij onze wethouder van financiën. Wethouder Oosterwijk, gaat uw gang.

De heer Oosterwijk: Dank u wel, voorzitter. Ik bijt het collegespits met plezier af en ik dank als eerste alle fracties voor hun Algemene Beschouwingen, zoals we die hebben kunnen lezen, maar ook voor de woorden die zojuist zijn uitgesproken. Dat doe ik oprecht, want het is terecht een hoogtepunt in ons gezamenlijke politieke jaar dat we ons een dag lang onderling buigen over de plannen voor het opvolgend jaar, waarbij het zowel gaat om de inhoud zelf, als de financiële betekenis daarvan. Ik kijk er vandaag naar uit om met uw raad ook in gesprek te gaan, dan wel getuige te zijn van een verfrissend politiek debat tussen uw raad onderling. Voorzitter, het is in deze raadsperiode voor de laatste keer dat ik als wethouder van financiën namens het college een begroting aan uw raad mag voorleggen. De tijd is gevlogen en voor je het weet is het stemhokje daar. Vandaag hebben we daar denk ik al wat inleidende opmerkingen van gezien. Dat is ook prima. Ik heb in de achterliggende jaren de overtuiging opgedaan dat besturen er in Ridderkerk ook echt toe doet. Er is fors aan de weg getimmerd en in bijzondere tijden is daadkracht aan de dag gelegd op tal van terreinen. Het roept de vraag op of dat eigen borstklapperij moet opleveren, wat mij betreft niet. Henry Truman zei het al: het is verbazend hoeveel meer je kunt bereiken, wanneer het je niet uitmaakt wie er met de eer gaat strijken. Zo zit ik er ook in. Het is zoveel mooier als inwoners zelf het heft in handen nemen om hun eigen dromen waar te maken en als we daar als gemeente aan kunnen bijdragen dan doen we het goed en vaak denk ik ook goed genoeg. Het heeft voor mij echter ook een diepere laag. Verantwoordelijkheid dragen voor je dorp. De Ridderkerkse gemeenschap betekent jezelf ook kunnen wegcijferen. Juist als het met zich meebrengt dat je je realiseert dat die verantwoordelijkheid keuzes vraagt, waarbij gedaan moet worden wat nodig is. Ja, dat levert soms dan wel eerst aardig kritiek op, maar moeten ook niet door laten afleiden van waar het echt om gaat. Het was en is dit college dan ook veel aangelegen om te investeren in Ridderkerk. Leefbaarheid, buitenruimte, sportvoorzieningen, schoolgebouwen. Het gaat daarbij, voorzitter, juist niet alleen om de stenen, zoals sommige bijdragen van een aantal fracties concreet uitspreken. Vooral bedienen we daarmee de Ridderkerkse kinderen bijvoorbeeld, inwoners van nu en straks. Daar doe je het voor. Daar doen we het voor en daar doe ik het ook voor. In het bijzonder kijk ik met een warm gevoel terug op de wijze waarop we, meervoud, in Ridderkerk in de achterliggende anderhalf jaar er hebben kunnen zijn voor onze ondernemers, inwoners en

maatschappelijk middenveld. Waar nodig is een passende oplossing geboden en daarbij doen we in Ridderkerk vaak wat meer dan andere gemeenten als zodanig doen. Neemt niet weg dat er ook andere domeinen zijn die deze jaren prima zijn bediend. Groen doet ertoe. Verkeer en verkeersveiligheid kregen een nieuwe dimensie. Cultuurhistorie is springlevend en toekomstvraagstukken als klimaat worden energiek opgepakt. Koplopend durf ik wel te stellen ten opzichte van veel andere gemeenten. Daar waar het de gezondheid of de kwetsbaarheid van inwoners raakt, geven we en gaven we er blijk van dat we daar niet alleen enorm veel terecht geld in stoppen, maar vooral de persoon achter de zorgvraag van waarde vinden en echt willen helpen. Dat is voor mij het echte en ook het oprechte beeld van deze bestuursperiode. Voorzitter, veel van uw fracties hebben een waarderende de vinger bijgelegd dat dit college haar financiële huishoudboekje met stevige positieve cijfers achterlaat. Dat is van waarde voor de opvolgende raad en het opvolgende college. De fractie van GroenLinks en in mindere mate de VVD duidt het echter ook vooral als moeten spenderen, met als ondertoon wie zijn heden verprutst, is de slaaf van zijn toekomst. In mijn financiële realiteit klinken onze ratio's echter als een klok. Is de Ridderkerkse reservepositie meer dan robuust en is sparen in de economische ingewikkelde tijden geen doel op zich gebleken. We hebben diverse malen in het debat degens ook gekruist, maar dat heeft naar mijn waarneming geloond om niet op de politieke handen te gaan zitten en de toekomst gelaten af te wachten. Als ik door Ridderkerk rijd en ga, dan kijk ik met trots naar datgene wat is en wordt gerealiseerd. Ik geloof dat het voor velen van u geldt, min of meer stiekem misschien wel. Ridderkerk komt in die zin sterker uit de coronacrisis is mijn waarneming. De voorliggende begroting, aangevuld met een tweede tussenrapportage en de verwerkte septembercirculaire laten een prima financieel beeld zien, maar roept, en dan ben ik het met de VVD graag eens, tegelijkertijd op tot het telkens nemen van wel overwogen stappen. In het voorwoord van de begroting is nadrukkelijk benoemd dat we in een ingewikkelde bestuurlijke periode leven, met forse dynamiek in de gemeentelijke financiën. Onszelf te rijk rekenen is gevaarlijk in mijn opinie. Er komt nog genoeg op ons af. Dat levert inmiddels wel ingrepen op die u met elkaar denk ik ook wel kunt dromen. De opschalingskorting, herijking van het gemeentefonds, arbitrage voor de jeugdzorg, het gebrekkig doorgevoerde trap-op-trap-af-principe door de rijksoverheid. VNG en gemeenten nemen stevig stelling en ook Ridderkerk laat zich daarbij zeker niet onbetuigd. Zelfbewust en gepast assertief dragende uit dat nieuwe gemeentetaken een bijpassende financiering benodigen. Niets meer, maar ook niets minder. De komende raadsronde krijgt de gemeentelijke tarifiering zijn beslag middels niet door te voeren reclamebelasting op ingewilligd verzoek van de ondernemers, zal de rioolbelasting naar verwachting anders geheven gaan worden, ontstaat een nieuwe heffingsmethodiek voor afval en verhogen we de ozb conform ons meerjarig uitgangspunt niet meer dan trendmatig. Zo houden we, voorzitter, de Ridderkerkse lastendruk lager dan in omliggende gemeenten. Voorzitter, ik wijd op dit onderdeel niet veel uit, maar ik wil wel heel graag benoemen dat Ridderkerk actief is en met overtuiging vanuit mijn portefeuille ook acteert in een tweetal belangrijke regionale samenwerkingsverbanden. De bestuurscommissie economisch vestigingsklimaat van de MRDH en sinds een klein jaar ook in het verband van Greenport West-Holland. Dat verdient het krachtig en prachtige Ridderkerkse bedrijfsleven met name, waarbij we als bedrijven en gemeente, wat mij betreft ook in die volgorde, niet alleen halen, maar ook brengen en op die manier ook bijdragen aan de regionale ontwikkeling van ons mooie gebied. Voorzitter, als er één thema is dat van groot belang is, en u zat er misschien al wel een klein beetje op te wachten, en dagelijks in het nieuws is, dan is het wel wonen. Dat klinkt door in veel, zo niet alle Algemene Beschouwingen en terecht ook. De wooncrisis is tot grote hoogte gestegen en dat raakt ook Ridderkerkers rechtstreeks. John F. Kennedy legde de vinger erachter al bij, bij het woord crisis, dat het in het Chinees met twee karakters geschreven wordt. Het ene staat voor gevaar, dat is aan de orde, maar het andere staat ook voor mogelijkheden. Het is daarom juist goed dat er vanuit het mogelijkhedenperspectief een stevige ambitie is vastgelegd in de recent vastgestelde woonvisie, waarbij inwoners en vele andere partijen zijn betrokken. Terecht wordt door fracties in hun Algemene Beschouwingen de vinger gelegd bij het verduurzamingsvraagstuk, de factor groen, het belang van bereikbaarheid, de verhouding tussen wonen en

zorg, de leefbaarheid, schoon, heel veilig, die continue impulsen benodigd en daar vinden we elkaar. Er worden tegelijkertijd echt de nodige meters gemaakt en u bent daar zelf ook van op de hoogte. De opgave van 900 woningen tot 2030 is als minimumaanpak geformuleerd en een kwalitatief afwegingskader is benoemd. Daarbij komt de stevige ambitie van dertig procent sociale woningbouw bij de grotere locaties en een forse nadruk op de betaalbaarheid van nieuwbouwprogramma. Iets wat heel veel gemeenten zo niet willen of durven vast te leggen. Ik ben daar trots op. Ook niet minder op de aangekondigde maatregelen om de sturing op de woningmarkt te bevorderen, middels zelfbewoningsplicht, anti-speculatie en andersoortige instrumentarium. Plannen voor de JS Bachstraat en het Prinsenplantsoen laten overigens nu al zien, als we speak, dat het niet bij woorden blijft, want naast partijen als Pameijer en Siloah worden op een zorgconcept bediend, is er ook er ook sprake van een extra toevoeging van sociale corporatie voorraad. Ook voor de locatie Beverbol in Bolnes wordt hard gewerkt aan een tot de verbeelding sprekend voorstel. Bij projecten waarbij we een betaalbaar deel kunnen inpluggen, benutten we die mogelijkheid ook echt. Binnenrijk, Driehoek Het Zand en Rembrandtweg 257 zijn hier op de agenda gepasseerd en zijn hier concrete voorbeelden van, waarbij woningen van maximaal twee ton worden gerealiseerd. Sommigen zeggen: druppels op een gloeiende plaat, maar het glas is bij mij halfvol en niet leeg. Ik zie elk deelresultaat, elke woning op dat vlak als een mooi resultaat na lange adem en vaak ook sterke knieën. Het is echter wel van belang dat we de feiten zuiver blijven benoemen, ook in dit huis, of juist in dit huis. Ook daar heeft de Ridderkerkse inwoner recht op. Ik zeg de PvdA-fractie ongevraagd, maar toch een helder overzicht toe in de Combinatie en andere media voor de ontwikkelingen op de sociale-corporatievoorraad in het verleden en naar de toekomst toe. Duidelijk zal daarbij ook zijn dat de door de PvdA-fractie genoemde afname van de corporatievoorraad door haar onjuist wordt gepresenteerd, iets wat we ook al hebben benoemd bij schriftelijke vragen van de PvdA-fractie bij de totstandkoming van de woonvisie. Overigens, de keuze om meer ruimte te gaan bieden voor sociale-corporatievoorraad is een keuze van dit college zelf en heeft niets, maar dan ook helemaal niets te maken met provinciale druk. Het is goed om als SGP te kunnen benoemen dat de starterslening, die echt in een behoefte voorziet en uitgeput was, inmiddels sowieso weer verder kan door vrijgespeeld SVM-budget en daarenboven wordt in de decemberraad een raadsvoorstel aan uw raad voorgelegd voor extra budget voor zowel de starterslening, als de duurzaamheidslening, zodat we weer vooruit kunnen. Ik bedank de raadsfracties voor de waardering die is uitgesproken voor het project Botterhof. Echt een mooi voorbeeld van overheidsparticipatie, met vooral blij inwoners eraan verbonden. Een mooi voorbeeld van buurtrevitalisatie en gewenste doorstroming, waarbij het vooral Ridderkerkers zijn die daar komen te wonen. In deze periode volgt nog het project Knarrenhof, opnieuw een voorbeeld van lokaal initiatief dat door dit college wordt omarmd en gefaciliteerd. Voorzitter, in het tweede termijn ga ik nog wel even in op het capaciteitsvraagstuk wat ook met tal van initiatieven verbonden is en dat laat ik nu even liggen. Maar zit er nog veel in het verschiet? Ja, zeker wel. De organisatie werkt zich echt een slag in de rondte. Voor het PC Hoofgebied, desgevraagd door Burger op 1, geldt dat Trelleborg ons per brief heeft medegedeeld dat ze een eventueel vertrek op die locatie eerst met de ondernemersraad heeft te bespreken, alvorens verkoop van die locatie aan de orde kan zijn, maar begin 2022 is daarover naar verwachting meer duidelijkheid. EvR vraagt om de toewijzing middels lokale binding van 25 procent naar 75 procent te verhogen en daarmee de lokale slaagkans van een nieuwe impuls te voorzien. Daarom heeft het college met Maassluis, Albrandswaard en Barendrecht al verzocht aan het ministerie van Binnenlandse Zaken om een ophoging van het percentage van 25 procent aan de inhuurvestingswet naar vijftig procent te realiseren en hoewel deze actie in de regio, zeg ik er maar bij, niet eensluitend positief is ontvangen, zijn wij ervan overtuigd dat dit een betere balans biedt en in het belang van onze inwoners is. Voorzitter, tijdens deze bestuursperiode wordt er gebouwd en enorm veel zelfs. Daar waar GroenLinks dit voor 2021 presenteert als een schamele twaalf woningen, is het echte beeld dat er in 2021 132 woningen worden gerealiseerd en ja, ook 120 worden gesloopt worden gesloopt om nieuwbouw weer mogelijk te maken. Dan noem ik toch ook even graag het cijfer van vorig jaar, want dat geeft dan ook het

complete beeld. Vorig jaar zijn 348 woningen in Ridderkerk opgeleverd, mij dunkt. Voorzitter, mijn conclusie is dat we in deze bestuursperiode enorm veel werk maakten en maken van het geven van woontoeekomst in Ridderkerk en daar met elkaar het indringende gesprek over te blijven voeren, ook in de komende maanden, is volgens mij het beste wat we onszelf kunnen laten overkomen. Afrondend, ben ik enorm gezegend met het in Ridderkerk mogen werken met uw raad, een fijn college, een bijzondere en gewaardeerde ambtelijke organisatie en zeker ook een Ridderkerkse gemeenschap die etaleert hun dorp belangrijk te vinden en daaraan bij te willen dragen. Ik bedank iedereen daar echt oprecht voor. De waardering die uw raad aan onze ambtelijke organisatie uitsprak, breng ik met een uitroep teken over. Ik wens ons allemaal Gods zegen toe, voor de komende jaargangen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Van Os.

De heer Van Os: Dank u wel. Voorzitter, dit college is al drie jaar, vijf maanden en vier dagen voortvarend aan de slag met de uitwerking van het collegeprogramma 2018-2022 van pallet naar prestatie. Ik durf wel te stellen dat er een uitzonderlijke prestatie is neergezet door het college en dat terwijl we al twintig maanden in een crisis verkeren. Het is uiteraard niet alleen de prestatie van dit college. De gemeenteraad heeft eveneens een topprestatie geleverd deze raadsperiode. Ik kijk dan ook terug op een zeer prettige samenwerking met de raad. Die eveneens een topprestatie geleverd hebben, zijn onze medewerkers. De afgelopen raadsperiode hebben we een start gemaakt met de doorontwikkeling van de BAR-organisatie en zoals u allen weet, wordt momenteel onderzocht bij welke organisatiestructuur de gemeente Ridderkerk het meest gebaat is. In veel Algemene Beschouwingen heb ik gewaardeerde woorden gelezen over onze medewerkers. Deze woorden breng ik net als wethouder Oosterwijk graag over en deze woorden worden zeker gewaardeerd, want het is niet altijd gemakkelijk om voor een gemeente te werken. Medewerkers worden vaak ook onheus bejegend. Weet dat dit college voor haar medewerkers staat, van de stagiair tot de gemeentesecretaris. Kom je aan hen dan kom je aan ons. Voorzitter, op het gebied van economische zaken kunnen we wel stellen dat de modellen die economen aan het begin van de coronacrisis gebruikten net zoveel waard zijn als een briefje van tien gulden. In 2014 waren er in Nederland bijna 700 duizend werklozen. Nu zitten we op het laagste niveau in tien jaar tijd, minder dan 300 duizend werklozen. Het vertrouwen onder producenten is in jaren niet zo hoog geweest. Toch blijven er zorgen nu de coronacrisis wederom een nieuwe fase van maatregelen is ingegaan. Hoe vergaat het de reissector straks als andere landen strengere maatregelen gaan invoeren? Blijven we ondanks het corona toegangsbewijs nog naar de horeca en de theaters gaan? Het college houdt samen met de bedrijfscontactfunctionarissen een vinger aan de pols en is in nauw contact met het bedrijfsleven. Het is niet voor niets dat we door MKB-Nederland uitgeroepen zijn tot MKB-vriendelijkste gemeente van de regio Rijnmond. Ons beleid werkt, zowel letterlijk, als figuurlijk. Ridderkerk is tevens in trek als vestigingsplaats. Wekelijks krijgen we verzoeken van bedrijven die hier een kavel willen kopen om een bedrijfspand op te bouwen of vragen ons welke panden binnenkort de huur komen. Cornelisland is zo goed als uitverkocht en voor het resterende perceel aan de Schaapherdersweg staan inmiddels meerdere bedrijven in de rij. Ook Nieuw-Rijerwaard is booming. Qua interesse lijkt Nieuw-Rijerwaard al ruimschoots uitverkocht. We hebben echter met de fasering te maken van veertig procent in bedrijf genomen voor de realisatie van de IJsselmondse knoop en zestig procent daarna. Volgend jaar verwachten we veel handtekeningen te kunnen zetten onder reserveringen en koopovereenkomsten. Met de komst van al deze nieuwe bedrijven en de duizenden arbeidsplaatsen komt helaas ook de nodige overlast. Sluipverkeer door Rijsoord en West, overlast gevende vrachtwagenchauffeurs en zwerfafval. In het bredere verband van dit Freshport onderzoeken welke problemen er zijn als het gaat om interne en externe bereikbaarheid en welke oplossingen er zijn. In de conceptrapportage zien we varianten waar ook een derde ontsluitingsweg door de boomgaard als oplossing wordt aangedragen. Laat ik het nog maar eens een keer helder uitspreken. Een derde ontsluitingsweg door de

boomgaard is voor dit college niet bespreekbaar. Later deze maand komt de stuurgroep bijeen om het over de varianten te hebben. De inzet voor Ridderkerk zal een extra oprit naar de A15/A16 zijn vanuit het noorden van Nieuw-Rijerwaard om bij congestie op het knooppunt Ridderkerk toch naar het oosten of zuiden van het land te kunnen rijden. Voorzitter, op het gebied van maatschappelijk vastgoed hebben we ook niet stilgezeten. Zo zijn we aan de slag gegaan met de verduurzaming van ons vastgoed. Mooi voorbeeld was natuurlijk de uitdrukkelijke wens van SV Bolnes om ledverlichting te krijgen om hun lasten te kunnen drukken. Dit jaar zijn de velden van ledverlichting voorzien. Onder andere de Partij van de Arbeid refereert hieraan in de Algemene Beschouwingen. Met andere sportverenigingen zijn we eveneens in gesprek om ledverlichting aan te leggen op de resterende velden. Wij willen dit in 2023 gerealiseerd hebben. Daarnaast zijn we zo goed als rond met de Loods, de Goot en RTV Ridderkerk als huurders van het nieuw te bouwen complex naast de nieuwe locatie van het Gemini college. Deze laatste krijgt al aardig vorm. Het college neemt deel aan meerdere stuurgroepen voor de realisatie van al onze nieuwbouwprojecten. De samenwerking met schoolbesturen en kinderopvangorganisaties zijn zeer goed. Met het aantal veren die ze hebben uitgedeeld lijkt ik inmiddels op een pauze of een vreemde eend, volgens sommigen. De komende weken zal ook de uitkomst van het herbestemmingsonderzoek huishoudschool gereed zijn. De uitkomsten daarvan worden in commissie en raad met elkaar besproken. Ook de renovatie van sporthal Drievliet zit eraan te komen. Op de voormalige gemeentewerf komt straks een tijdelijke sporthal en een tijdelijke school. Hierdoor kunnen zowel de renovatie van sporthal Drievliet, als de bouw van de nieuwe IKC's voor de Noord en de Wingerd zonder al te veel overlast plaatsvinden. Vorige maand is het bestemmingsplan Oosterpark door de raad vastgesteld. Hierdoor kunnen we eindelijk aan de slag met de uitbreiding van de Ridderkerk Rowdies. Hierbij proberen we binnen dat bestemmingsplan alles in het werk te zetten om dat te behouden wat gewaardeerd wordt door de omgeving. Niemand is erop uit om nodeloos bomen om te hakken, maar wat moet, dat moet. Er is zoveel te vertellen over maatschappelijk vastgoed dat ik tijd tekortkom. Wellicht nog even iets over ons zwembad. Door de verplichte lockdown is er een inhaalslag gemaakt met het renoveren van verschillende onderdelen, waaronder de douches. Steeds meer Ridderkerkers weten hun weg weer te vinden naar de Fakkel en daar zijn we blij mee. Voorzitter, van de sportvelden naar het daadwerkelijk sporten. De coronacrisis heeft wel aangetoond wat het belang is van een gezonde levensstijl. Ridderkerkers moeten de mogelijkheid hebben om voldoende te sporten en te bewegen. Gelukkig is Ridderkerk rijk aan sportverenigingen en vrijwilligers die dat mede mogelijk maken. Daarnaast is er een groot aanbod van commerciële sportbedrijven, maar ook het ongeorganiseerd sporten in de buitenruimte is in Ridderkerk goed georganiseerd. Wellicht dat het enkelen al is opgevallen, want naast de bestaande vijf kilometer en tien kilometer hardloop/wandelroutes, zijn er drie nieuwe routes aangelegd van verschillende afstanden door verschillende wijken. Binnenkort zullen we daar inwoners overkomt. Dat is wederom een mooi bruggetje naar de vijand dienstverlening en communicatie. Er is dit jaar veel gebeurd als we kijken naar de digitale dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers. Zo is er een start gemaakt met het implementeren van een systeem om online een rijbewijs te verlengen, is het sinds kort mogelijk om digitaal een bezwaarschrift in te dienen en is de nieuwe website nog gebruiksvriendelijker gemaakt. We houden structureel een meting klantervaring bij de balie, het klantcontactcentrum en online aanvragen. Vanaf januari tot 1 november werd de online aanvragen beoordeeld met een 7,5, het klantcontactcentrum met een 7,7 en de balie met een 8,6. Mooie cijfers wat ons betreft. Vanavond heb ik een primeur voor de gemeenteraad. De nieuwe gemeenteapp is live en is te vinden in de playstore en de appstore. Met vlag en wimpel heeft de app de toegankelijkheidstoets doorstaan. Als de wifi-verbinding niet uitvalt vanavond zou u allen hem straks kunnen downloaden en uitproberen. Op een Nokia 3310 werkt hij overigens niet. Geen loftrompet als het om communicatie gaat, voorzitter. Zeker gaat er veel goed. Zo zijn we bijvoorbeeld dit jaar een nieuwe weg ingeslagen met onze online verhalen en berichten aan inwoners. Geen wethouders meer op de voorgrond, maar Ridderkerkers en hun verhaal. Dat het gewaardeerd wordt, zien we aan het aantal bezoeken, likes en interacties. Er is nog veel te verbeteren op het

gebied van communicatie. Inwoners en ondernemers die te lang op een antwoord moeten wachten, als deze überhaupt al komt, is niet waar we voor staan, maar het gebeurt wel te vaak. Het nieuwe afhandelingssysteem zou verbetering op dat vlak moeten brengen. We hebben nog een weg te gaan. Als laatste, voorzitter, de portefeuille dierenwelzijn. Door de coronamaatregelen hebben veel huishoudens een andere invulling van hun tijd gevonden. Het aantal aangeschafte huisdieren is enorm. Dat is leuk voor dierspecialisten, maar inmiddels zien we dat, wanneer men weer aan het werk moet, een hond ineens een last is. Zorgelijke signalen van toegenomen asielaanvragen blijven Ridderkerk nog bespaard, maar zou in de toekomst zo maar ineens kunnen gebeuren. Bezint, eer gij begint. Als het gaat over de overlast van ongedierte zijn we er als de ratten bij, voorzitter. Er zijn dit jaar 167 meldingen binnengekomen, waar een erkend ongediertebedrijf inzet op heeft gepleegd. Zo komen alle touwtjes weer samen en ben ik door mijn eerste termijn heen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Franzen, gaat uw gang.

De heer Franzen: Ja, dank u wel, voorzitter. In het sociaal domein hebben we nog steeds te maken met corona. Het zorgt ervoor dat zaken steeds weer anders opgepakt moeten worden. We begrijpen dat dit voor veel inwoners lastig is. In het bijzonder voor onze jonge inwoners en onze kandidaten met een uitkering. Laten we met die jonge inwoners beginnen. De wijkteams verlenen veel zorg, zijn geworteld in de wijken en dat is van meerwaarde in deze tijd. Waar ik ook kom op werkbezoek, overal krijg ik complimenten over de wijkteammedewerkers en de teamleiders. Ze weten uitstekend het zorglandschap. Ze weten uitstekend onze jeugdige inwoners en ouders door te verwijzen naar de juiste zorgverleners. Regionaal zijn we bezig te inventariseren welke Ridderkerkers op een regionale wachtlijst voor specialistische ggz staan. Eerder hebben we u gemeld dat er eind kwartaal twee circa 1600 kinderen regionaal op een wachtlijst stonden. Hiervan kwamen er 42 uit Ridderkerk. Vanwege de wet privacy waren niet alle zorgaanbieders genegen om aan ons door te geven om welke inwoners het gaat. Inmiddels hebben we alles van alle zorgaanbieders, op één na, de lijst wel ontvangen. Met de zorgaanbieder van wie we dit nog niet hebben ontvangen, wordt momenteel aan een verwerkingsovereenkomst gewerkt. De verwachting is dat we ook op korte termijn die informatie krijgen. Uit onze analyse blijkt dat er nog veel dubbelingen op die lijst stonden, maar er blijkt ook uit dat veertig procent van de cliënten die we dus nu in beeld hebben al zorg krijgen vanuit een andere hoek. Dat betekent dat er op die manier wel al een vinger aan de pols gehouden wordt, bij die jonge kinderen. Zodra we de cijfers van Q3 hebben en onze analyse compleet is, zullen we u daarover informeren. We merken ook dat de pilot POH-ggz bij een grote huisartsenpraktijk ervoor zorgt dat huisartsen met de wijkteams overleggen alvorens regionaal wordt doorverwezen. Hierdoor krijgen we steeds meer kinderen vroegtijdig in beeld en zorgen we er ook voor dat kinderen op het juiste moment de juiste zorg kunnen krijgen. Komende periode gaan we ook de lokale jeugdhulp aanbesteden. Dit betreft de basis-ggz, hulp bij een beperking of stoornis of dyslexiezorg. Zoals toegezegd bij het integraal beleid sociaal domein zullen we in commissieverband informeren alvorens wij het bestek zullen vaststellen. Door uw raad aan de voorkant mee te nemen, hopen we een tweede doelgroepenvervoer discussie te voorkomen. We hebben hier lering uit getrokken. Zo kunt u als raad straks bepalen of het recht op jeugd- en leerlingenvervoer ontstaat bij twee kilometer of in lijn met het VNG-advies zes kilometer. Keuzes die we dan in ieder geval aan de raad kunnen voorleggen. Ook de aanbesteding wijkteams hebben we op 2 maart schriftelijk aan u voorgelegd. Daarin staat ook onder andere dat op het VO gedurende twee jaar extra inzet zal zijn voor de schoolcontactpersonen. Dus er is sprake van een forse uitbreiding op VO. Daarnaast hebben we nog veel meer aanbod voor onze gezinnen. Zo biedt Homestart steun bij opvoeding, vriendschappelijk contact en praktische hulp aan ouders met ten minste één kind tussen de nul en zes jaar. Homestart werkt met vrijwilligers. Door corona was het lastig nieuwe vrijwilligers te vinden, maar het is toch gelukt en er wordt nu een nieuwe groep vrijwilligers getraind. De coronamaatregelen maakten de situatie in gezinnen zwaarder. Er is daarom veel extra energie gestopt in het bemoedigen en motiveren van

ouders en gezinnen. Een ander mooi project is kansrijke start. Hier organiseren dat professionals al gesprekken met de aanstaande moeder aangaan voordat het kind geboren is, in plaats van erna. Hierdoor komt er vroegtijdig een beeld over de gezinssituatie en in geval van problemen kunnen het wijkteam, Wmo, Werk en Inkomen vroegtijdig te hulp schieten. Wat betreft Werk en Inkomen. De bijstand is een vangnet waar nog steeds meer Ridderkerkers een beroep op moeten doen. Vorig jaar zagen we mogelijkheden om de uitstroom te vergroten. Hallo Werk is een matchingsprogramma waar we vol op hebben ingezet. Dit programma gaat uit van wat kandidaten zelf willen en hun talenten. Niet langer is het cv van kandidaten bepalend om een match tussen kandidaat en werkgever te vinden, maar wat bij iemand zelf past. Denk aan de voorkeur, vervoer en verkopen, maken, aanpakken en helpen. Ik kan u ook goed nieuws daarover vertellen. We hebben afgelopen jaar 55 duurzame matches tot stand gebracht. Dat betekent 55 gevallen waar iemand gewoon geplaatst is op een contract. Dus daar zijn alle mensen die het na het eerste gesprek niet zijn geworden, zitten daar niet in. Dat is eigenlijk zo succesvol dat we in deze regio op plek twee staan, na Rotterdam, qua aantal succesvolle matches. Dat mogen we als kleine gemeente toch goed gedaan hebben. Naast kandidaten die direct bemiddelbaar zijn en werk, zijn er ook kandidaten met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Voor inwoners die op termijn zelfstandig aan de slag kunnen gaan, zijn we bezig met het creëren van zowel externe als interne werkervaringsplekken. Het project buurtman buurtvrouw, waarbij mensen extern in dienst zijn genomen, leren om zorg te verlenen aan mensen in de buurt, verloopt naar wens. Ook de werkervaringsbanenmarkt die we afgelopen maand voor het eerst hebben georganiseerd, lijkt een succes te worden. Twee derde van het aantal genodigden is verschenen. Uiteindelijk hebben achttien van de 33 genodigden een werkervaringsplek gevonden. Twee genodigden kwamen zelfs vertellen dat ze al zelfstandig direct een baan hebben gevonden. Een betaalde baan. Dat is mooi. Minder mooi is dat sommige genodigden niet zijn gekomen. Met hen gaan we het goede gesprek aan. Voor sommige kandidaten is taal nog steeds een barrière. Afgelopen jaar hebben we in beeld gebracht bij wie dat het geval is. Het mooiste zijn duale trajecten van werk en opleiding. Echter, er zijn meer kandidaten met een slechte of matige taalbeheersing dan trajecten en plaatsen. Daarom zetten we ook in op gewoon enkele taaltrajecten. Alle regionale plekken voor taaltrajecten zijn inmiddels gevuld. Bij AZ zijn aanvullend nog eens 56 Ridderkerkers op een traject gestart. Ook zijn 26 aanvullende trajecten lokaal ingekocht. Op die manier hebben we dus afgelopen jaar heel veel mensen een start kunnen maken met het leren van de Nederlandse taal. Zodat de mensen de taal beter leren kennen, wordt ook een kans op een baan straks vergroot, want in een arbeidsmarkt als deze hebben we echt ieders talent nodig. Taal moet niet een barrière zijn om die talenten niet te hoeven aan te breken. Ook SROI wordt opgenomen in alle contracten die we afsluiten, zowel in het ruimtelijk als het sociaal domein. Denk aan het percentage van twintig procent bij de groenvoorziening of vijf procent bij de contracten huishoudelijke hulp en verzorging. Overal gezien zijn tot nu toe de opdrachtnemers hier voortvarend mee aan de slag gegaan. Tachtig procent van de SROI-waarde is inmiddels vervuld. Dat is een topprestatie, zeker vergeleken bij afgelopen jaren. Dat heeft ook zeker effect op de uitstroom van onze kandidaten. Het is ook belangrijk, en dat wil ik hier graag nog een keer benadrukken, dat we daarop in blijven zetten, want bijvoorbeeld huishoudelijke verzorging is het uitstroom en doorstroom en werkt voor veel van onze eigen kandidaten. Het is niet een eindstation voor onze kandidaten, maar echt een doorstroomfunctie naar een ander werk in de zorg en vaak krijgen ze dan ook van die zorgverlener nog een opleidingstraject of een vervolgtraject aangeboden, zodat er echt zicht is op een duurzame stijging in de carrière ladder. Bij de Wmo is ook heel veel werk verzet. Zo hebben we samen in commissieverband keuzes gemaakt alvorens we het bestek hebben vastgesteld. De ontwikkelagenda voor de komende jaren hebben we in dit verband besproken. Net zoals bij jeugd- en leerlingenvervoer zullen ook voor de Wmo, met betrekking tot het Wmo-vervoer, keuzes gemaakt moeten worden. Thema's zoals stiptheid, aanmeldtijd, wel of niet halverwege gebruikers laten overstappen op OV zullen we met uw raad gaan bespreken. Goed is ook om te vermelden dat uit de resultaten blijkt dat slechts 0,10 procent van de ritten leidt tot een gegronde klacht. Dat is een uitermate goed signaal over de kwaliteit

van onze dienstverlening. Ook zitten we nog steeds vaker boven de 95 procent, dan onder de 95 procent als het op stiptheid gaat. Er is ook een vraag over pgb bij vervoersvoorzieningen. Daarop kan ik het volgende antwoorden. Volgens de verordening Wmo kan dit nu niet, maar in de vergadering van december actualiseert u deze verordening. Dus ongetwijfeld komen we er dan nog over te spreken. Tot slot mijn laatste portefeuille, volksgezondheid. Afgelopen jaar heb ik persoonlijk de subsidieregeling voor het opleiden van burgerhulpverlening onder de aandacht gebracht bij de lokale EHBO-verenigingen. Sommigen van hen hebben dit aangevraagd. Dankzij het budget dat uw raad ter beschikking heeft gesteld, worden burgers geactiveerd zich te verdiepen in AED's. Ook volgend jaar worden de gesprekken opnieuw aangegaan, omdat u ook volgend jaar extra geld ter beschikking heeft gesteld. We zijn momenteel ook druk met het selecteren van de aannemer die de 25 AED's gaat ophangen in Ridderkerk. De 25 locaties die door het MBR zijn aangewezen. We kijken ernaar uit om uw raad hier volgend jaar over te informeren. Tot slot, ik heb de Algemene Beschouwingen van de fracties met veel belangstelling gelezen. Het is goed om te zien dat er veel aandacht is voor jeugd, gezinnen, ouderen, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en andere sociaal kwetsbaren. In de tweede termijn zal ik de niet-beantwoorde vragen beantwoorden en nog even ingaan op de voorzienbaarheidstoets bij de Wmo, preventieve gezondheid voor senioren en de taalambassadeurs. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Meij.

De heer Meij: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik ben in deze collegeperiode verantwoordelijk voor drie interessante beleidsterreinen en op alle drie wil ik kort terugblikken en vooruitkijken. Eerst de buitenruimte. Met de groenvisie is in 2020 een mooie stip op de horizon gezet om Ridderkerk verder te vergroenen. Natuurlijk, je zou het tempo van vergroenen verder willen opschalen, maar belangrijk is dat groen een onderwerp is geworden met urgentie bij alle nieuwe visies en ruimtelijke plannen. Kijk naar de recente visie op de rivieroever. Bij de ontwikkeling naar meer groen moet je wel twee niveaus onderscheiden. Ten eerste meer bomen en beplanting. Dit groen kan rekenen op een groot draagvlak. Anders groen, en dan denk ik meer aan biodiversiteit, ligt vaak lastiger. Ik noem als voorbeeld het maaibeeld. Dan gaat het om het verschil tussen een glad gazon of een groene invulling met lang gras, met mogelijkheden voor insecten en bijen. De PvdA heeft een mooie passage over het belang van groen in het AB gezet. De suggestie van buurttuinen vind ik interessant. Helaas lukt het niet meer om de visie op ecologie en de visie op water nog deze collegeperiode aan de raad voor te leggen. Dat was een mooi sluitstuk geworden op de groenvisie, maar er wordt met veel ambitie aan gewerkt en dus heeft het meer tijd nodig. Burger op 1 stelt goede vragen over herplantplicht en compensatiewaarde van bomen en vragen over het bomenfonds. We willen in een aangepaste APV de herplantplicht koppelen aan de waarde, ouderdom en grootte van de bomen. Afhankelijk hiervan betekent de herplantplicht één of misschien wel zes bomen herplant, afhankelijk dus van die grootte en ouderdom, bij het verlenen van de kapvergunning. Is herplant niet mogelijk dan zal een bedrag daarvoor in een op te richten bomenfonds worden gestort. De SGP heeft een vraag gesteld over de kwaliteit van de buitenruimte. Het afgelopen contractjaar 2021 bestond uit een warm, nat en groeizaam weer. Ondanks deze groei en de beperking van onkruidbestrijding heeft de aannemer geen achterstanden opgelopen. Tussen de onderhoudsbeurten heeft het onkruid wel hard kunnen groeien en dat geeft mogelijk een vertekend beeld. Dan mijn tweede portefeuille, mobiliteit. In het begin van deze collegeperiode speelden er twee grote onderwerpen. Een mogelijke oeververbinding van Bolnes naar Krimpen en het opheffen van de ruimtereservering. De eensgezindheid van uw raad bij het eerste onderwerp heeft zeker bijgedragen aan de uitkomst. Nogmaals dank daarvoor. Ik weet nog goed dat ik op die tweede dag van de vierdaagse in 2019 's avonds om elf uur mijn wekker had gezet om de uitslag te horen van de uitkomst van die bespreking hier in Rotterdam. En toen bleek dat Bolnes gevrijwaard is geworden van een nieuwe rijksweg door de wijk. Voor de

tweede opgave was meer geduld nodig. Uit gesprekken met de provincie werd mij snel duidelijk dat gedeputeerde staten en provinciale staten pas wilden meedenken over opheffen van de ruimteclaim als Ridderkerk duidelijk liet zien dat het niet meer met de rug naar de regio staat en een robuuste HOV-visie zou ontwikkelen, die Ridderkerk verbindt met Rotterdam en Dordrecht. Dat HOV-plan heeft uiteindelijk de doorslag gegeven voor de provincie Zuid-Holland om groen licht te geven. Dat was echt een doorbraak. Na 15 jaar stilstand kon Ridderkerk eindelijk van het slot en kon er gebouwd worden bijvoorbeeld in het Zand en kon de huishoudschool als gemeentelijk monument worden aangewezen. Maar op veel andere dossiers geeft verkeer mij echt veel hoofdbrekens. Er wordt soms veel te hard gereden in de wijken. Dertigkilometerwegen zijn nog lang niet ingericht als dertigkilometerwegen. Het sluiptverkeer in de wijken West en Rijsoord. De ontsluiting van inwoners die wonen aan de rivier is problematisch richting de rijkswegen en dat geldt ook straks voor de bedrijven daar. De bezuinigingen op de ontsluitende buslijnen vanwege de teruglopende reizigersaantallen als gevolg van corona. Dat houdt me ook bezig, maar ook de parkeerdruk in sommige straten is hoog. Later in mijn tweede termijn wil ik nog wat meer ingaan op het parkeren an sich. Ridderkerk is toch altijd één van de meest geasfalteerde gemeente van Nederland. We staan de komende jaren voor een aantal grote uitdagingen. De energietransitie, de klimaatadaptatie en de verstedelijkingsopgave. In de regio Zuid-Holland worden 400.000 woningen bijgebouwd en ook in Ridderkerk worden er de komende jaren, ik dacht tot 2030, minimaal negenhonderd woningen gebouwd. Mobiliteit geeft vrijheid en maakt mensen gelukkig, maar de grenzen komen in zicht. We zijn, gezien de uitdagingen qua energie en klimaat, ook verplicht om na te denken over alternatieven voor de auto. Het mobiliteitsplan geeft een nieuwe richting aan. Aandacht voor gezonde en duurzame mobiliteit. De fiets is cruciaal voor het leefbaar en bereikbaar houden van onze gemeente. Daarom investeren we in fiets- en wandelpaden om een evenwichtige balans, en ik zeg heel duidelijk evenwichtige balans te krijgen, tussen auto, fietsen en wandelen. We hebben al een paar mooie voorbeelden gerealiseerd. De prachtige fietsroute op de ringdijk en de fietsstraat op de Lagendijk en de Tarwestraat. De fietsstraat op de Pruimendijk wordt nu aangelegd en in de begroting 2022 staat de aanleg van een tweerichtingen wandelpad langs de Donkerslootweg. Een grote wens van veel inwoners van het Zand en Drievliet. En, en dat vind ik ook toch wel, ben ik best wel trots op, er komt in 2025 een metropolitaanse fietsroute van Rotterdam naar Ridderkerk. Mogelijk wordt die doorgetrokken naar Dordrecht. Rijkswaterstaat heeft na lang lobbyen, zoals toegezegd, dat de nieuwe Brienoord weer gaan geschikt wordt gemaakt voor deze fietsroute. De ChristenUnie dient vandaag een amendement in om een fietspad langs de Dobbersloot mogelijk te maken, Donkerslootweg mogelijk te maken. Ik denk dat we op dat punt denk ik behoorlijk wat stappen gemaakt hebben, maar raad maakt u zich geen zorgen. De auto zal ook in de toekomst een prominente plaats blijven innemen in onze manier van verplaatsen, maar bedenk wel, en dan praat ik even over Nederland, 6,5 miljoen mensen hebben geen rijbewijs. 2,1 miljoen huishoudens hebben geen auto. Dan het onderhoud van wegen. De EvR, de fractie van Mevrouw Van Vliet, maakt zich terecht zorgen. We zijn bezig met een forse inhaalslag. In de afgelopen drie jaar zijn twintig wegen en fietspaden opnieuw geasfalteerd en soms met stil asfalt, maar niet alles kan tegelijkertijd, maar duidelijk moet zijn onveilige situaties worden eigenlijk altijd heel snel gerepareerd. Als ik de nieuwe raad en het nieuwe college nog een advies mag meegeven, investeer in meer buurtbussen. De druk op de dun bezette buslijnen is echt permanent. Natuurlijk, door corona is dat nog een keer verstevigd. Dat wordt als het goed is wordt teruggedraaid als die corona afgelopen is en de reizigersaantallen terugkomen, maar die druk op de dun bezette lijnen is permanent. Het is niet goed uit te leggen dat sommige wijken 's avonds en in het weekend via OV niet bereikbaar zijn. Het CDA, maar ook de Burger op 1 maken zich daar ook zorgen over las ik in hun AB's. Binnen verkeer heeft verkeersveiligheid mijn hart en mijn grootste aandacht. Twee keer per dag iemand niet meer thuis in Nederland. Het aantal zwaargewonde verkeersslachtoffers is schrikbarend hoog, ruim 20 duizend. Alleen al in Zuid-Holland belanden dagelijks vijftien mensen in het ziekenhuis als gevolg van een ernstig verkeersongeval. Ruim negentig procent van alle verkeersongevallen komt door menselijk falen. De grootste boosdoeners zijn:

te hoge snelheid, alcohol en de aantrekkingskracht van de smartphone. Is het nu normaal dat ouders hun kinderen niet meer naar school durven laten lopen? Volgende week bespreken we in de commissie de uitvoeringsagenda verkeersveiligheid. Daarin staat de top 20 van de hotspots waar Ridderkerkers zich onveilig voelen. Daar willen we echt werk van maken. Te beginnen met punt één, die op die top 20 staat en, u raadt het al, dat is de rotonde Vlietlaan/Donkerslootweg/Vondellaan, maar ook de voetgangersoversteken moeten veiliger. Ik zag dat het CDA groot voorstander is van verlichte zebra's en dat is een wens van het college en zeker van deze wethouder. Dan mijn derde portefeuille, cultureel erfgoed. Mijn kleinste portefeuille. Ik ben blij met de kanteling in denken over de waarde van cultureel erfgoed. Ridderkerk heeft in het verleden mooie historische panden gesloopt, denk aan de Kuipershal. Die lijn is omgebogen. De zeer hooggewaardeerde panden gaan over ons gezamenlijke verleden. Het weerspiegelt de identiteit van onze mooie gemeente Ridderkerk. Dit culturele erfgoed is van groot belang om voor de komende generaties te bewaren, maar ook toegankelijk te maken. Het CDA vraagt of de voortuin van Huis ten Donk openbaar toegankelijk blijft. De wandelpaden langs de voortuin zijn straks opengesteld, wel met huisregels zoals gebruikelijk bij natuurgebieden en buitenplaatsen. Die huisregels gaan dan met name over veiligheid, natuurwaarde en respect voor andere gebruikers. Voorzitter, ik ga afronden. Het zijn slechte tijden, het zijn moeilijke tijden, dat zeggen de mensen tenminste. Laten we liever goed leven, dan worden de tijden vanzelf goed. Wij zijn de tijden. Zoals wij zijn, zijn de tijden. Bekende woorden van de kerkvader Augustinus. Nederland heeft de kenmerken van een laag-vertrouwen-samenleving, stond er afgelopen dinsdag in Trouw. In september 2021 had slechts 29 procent vertrouwen in de landelijke overheid en dat was vorig jaar april 2020 nog 69 procent. Ook het vertrouwen dat mensen onderling hebben, neemt af. Corona en het wel of niet gevaccineerd zijn, is hier debet aan. We leven nu, helaas, in een gepolariseerde maatschappij. De waarheid staat onder druk en de zekerheden vallen weg lijkt het, maar als wij de tijden zijn en wij ons inzetten voor het goede, wil Augustinus maar zeggen, dan kunnen wij er iets aan doen om de tijden beter te maken. Dat inzicht heeft velen geïnspireerd. Laten we zorgvuldig en met respect met elkaar om blijven gaan in Ridderkerk. Het vertrouwen komt te voet en gaat te paard. Ik wil de raad, het college, de ambtenaren en de griffie erg bedanken voor de inspirerende samenwerking. En even persoonlijk, voorzitter, ik vind het wethouderschap de kers op de taart van mijn werkzame leven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Japenga.

De heer Japenga: Dank u wel, voorzitter. Gaat het door of gaat het niet door? Kan het of kan het niet? Dat is wel de modus waar we al ruim anderhalf jaar in zitten. Nu ook nog. Gaat het door, de schaatsbaan en de kerstmarkt, de intocht, de nieuwjaarsreceptie? We hopen er met elkaar heel erg op dat het mogelijk blijft. De voorbereidingen zijn in volle gang ieder geval. Wat ik weet is dat het aan de inzet van de vele vrijwilligers zeker niet zal liggen. Vrijwilligers hebben we in Ridderkerk. Actief op allerlei plaatsen. Van de energiecoöperatie tot de ouderenvoorzieningen. Van de wijk overleggen tot de sportverenigingen. Van de kerken tot de tweedehands winkels. Van de buurtpreventie tot de vrijwilligers voor de telefooncirkel. Van de SER tot de dagbesteding. Van de wijkgebouwen tot de oudheidkamer. Van de Voedselbank tot aan de platformen. Vrijwilligers spelen een hele belangrijke rol in onze samenleving. Ik wil onze bijzondere waardering uitspreken voor alle vrijwilligers die met name ook in de afgelopen moeilijke maanden Ridderkerkers hebben geholpen en daarmee Ridderkerk mooier hebben gemaakt. En oh ja, de schaatsbaan. Gaat het dan toch gebeuren na zoveel jaren? De vraag is gesteld of wij ook zichtbaar zijn als gemeente bij dat evenement. Ja, de gemeente is als sponsor duidelijk zichtbaar op diverse manieren. Kom maar kijken. Mooier nog, kom maar schaatsen. Voorzitter, ineens zaten we er middenin. Enorme kostenstijgingen, de huizenprijzen fors omhoog, de kosten van bouwmaterialen flink in de lift en van de hoge gas- en elektraprijzen kregen we het collectief warm. Gelukkig heeft het kabinet besloten om de stijgende energierekening te compenseren, maar de compensatie

zal niet blijven vermoed ik. En effect leek wel voorzie, is dat een wens om het huis te verduurzamen toeneemt. Vrijwel alle fracties hebben het onderwerp klimaatvisie, de energietransitie en de betaalbaarheid in hun bijdrage benoemd. Deze onderwerpen zullen de komende jaren stevige inzet vragen. Ik ga er daarom wat uitgebreider op in. In de afgelopen maanden heeft de raad de RES 1.0 vastgesteld, alsmede de klimaatvisie. Eind vorig jaar al de warmtevisie. Daarmee is de basis gelegd voor de aanpak in Ridderkerk voor de komende jaren. We hebben de blik op 2050, maar in onze uitvoeringsplannen werken we toe naar 2030. De klimaatvisie werkt als paraplu voor diverse onderwerpen, zoals de energietransitie, het milieu, klimaatadaptatie en een circulaire samenleving, enzovoorts. De vraag is gesteld wat de raad binnen afzienbare tijd nog kan verwachten als uitwerking van de klimaatvisie. Uw raad heeft afgelopen weken en uitvoeringsplan voor de circulaire samenleving ontvangen en er wordt momenteel gewerkt aan de klimaatadaptatiestrategie. In januari wordt de strategie voorgelegd aan de raad. De raad heeft ook gevraagd om een monitor rond de uitvoering van de klimaatvisie. Daar wordt momenteel aan gewerkt. Half november ontvangt u de eerste voortgangsrapportage van de visie. Deze rapportage blikt terug op het eerste jaar en toont de status van alle acties in het uitvoeringsprogramma. In de commissie gaan we graag het gesprek met u aan om te kijken over deze rapportage en over het instrument als zodanig. Is dit voldoende? Kan het nog aangescherpt? Is het voldoende om ook te sturen? Er is gevraagd om hoeveel platte bedrijfsdaken nu zonnepanelen liggen. Dat is zo tussen de drie en de vijf procent en de afspraak in onze klimaatvisie is om veertig procent van de geschikte daken in 2030 te benutten. We verwachten hier een flinke versnelling, mede ook door nieuwbouw van bedrijven. Op bedrijventerrein Donkersloot is een vereniging opgericht met als doelstelling de bedrijven te verduurzamen. We stimuleren bedrijven hier zonne-energie op te wekken. Daarnaast hebben we een subsidieregeling voor ondernemers op Cornelisland. Tevens wordt er momenteel gewerkt aan het opzetten van een energieloket voor bedrijven en ondernemers. Zoals we die ook kennen voor onze inwoners, de woonwijzerwinkel. Een vergelijkbaar iets komt er voor ondernemers. Met een meerjarenplan van aanpak over de wijze waarop we zonne-energie op bedrijfsdaken succesvol kunnen stimuleren. Betaalbaarheid moet ook concreet gemaakt worden. Een aantal fracties schrijft daarover. Immers, het staat zo mooi zwart op wit, we willen betaalbaarheid en we willen het betaalbaar, maar hoe werkt het dan uit, is de vraag. Het gaat om meerdere financiële aspecten. Zo hebben we via de VNG als gemeente aan het rijk gevraagd om extra financiële middelen. Er ligt een verzoek voor 1,8 miljard euro. Het gaat hierbij vooral om de bekostiging van alle plannen die gemaakt worden. We hebben daar in onze gemeente natuurlijk al een aantal flinke stappen in gezet. Bij de troonrede is voor onder andere het verduurzamen van woningen en industrie en het bevorderen van elektrisch rijden een bedrag van ruim zeven miljard voorgesteld. Hoe dat, althans voor een deel, onze kant op komt, moeten we nog zien. Maar weet ook dat we daar alert op zijn. Dat was eerder overigens ook al een vraag van diverse fracties en het is ook in onze klimaatvisie opgenomen en benoemd om ook, niet alleen in Ridderkerk ... De raad heeft middelen beschikbaar gesteld, maar ook elders naar financiële middelen te kijken. Inmiddels hebben we in het kader van een warmteplan in Bolnes een financiële aanvraag van 4,4 miljoen gedaan in Den Haag in het kader van de pilot aardgasvrije wijk, om daarmee woningen te isoleren. Omdat er landelijk veel animo voor is, weten we nog niet of we het krijgen, maar als we het krijgen dan heeft dat zeker een positief effect op de betaalbaarheid. De provincie heeft ons bij deze aanvraag goed geholpen. Daarnaast geeft de provincie steun bij het verduurzamen van bedrijventerrein Donkersloot. Dus op die manier is er ook een goede samenwerking met de provincie. Lokaal hebben we, als het verder gaat over die financiële aspecten, middelen voor zowel kopers, als huurders aangevraagd en gekregen. Hiermee kan per huishouden voor negentig euro aan energiebesparende materialen worden aangeschaft. Inmiddels zijn er ... Het is zowel voor kopers als huurders en ik begreep dat er inmiddels al zo'n vijfduizend boxen in Ridderkerk zijn aangevraagd en verkregen. Dus ik denk dat er hier in de zaal ook zomaar een aantal mensen zit dat zo'n box inmiddels heeft aangeschaft. Er is nog meer. Naar de kopers gaat binnenkort nog een brief. Naar zo'n drieduizend kopers die daar nog niet op gereageerd hebben, dat er mogelijkheden zijn. De huurders, de

regeling rond de huurders loopt nog tot half 2022. Dus maak er gebruik van. Doe je ledverlichting. Het scheelt gelijk op je energierekening. Om maar een klein voorbeeld te noemen. Diverse fracties pleiten in dit verband, in dit hele verhaal ook voor realisme, nuchterheid en betaalbaarheid bij de genoemde onderwerpen. Dat past denk ik ook helemaal bij onze Ridderkerkse aanpak. Wat de situatie van het Warmtebedrijf Rotterdam voor de aanpak in Bolnes betekent, valt nu nog niet te zeggen. We volgen de ontwikkelingen op de voet. In de warmtewet is wel opgenomen dat in een geval van faillissement van een bedrijf, een ander bedrijf het beheer, onderhoud en leveringszekerheid overneemt, maar ook het systeem, of de systemen die we dan nu gaan inrichten naast elkaar moeten leveringszekerheid geven. We kunnen als Ridderkerk niet alles zelf en hebben ook de wetgever en de regio nodig om de levering van warmte en elektra te waarborgen. Door goed isoleren heb je een comfortabeler woning en heb je minder energie nodig. Wat je niet gebruikt, hoeft je niet op te wekken. Dan heb je die kosten ook niet. Dus is isoleren eerste opgave, maar niet iedereen heeft daarvoor zomaar het geld. We hopen dat het rijk nog met verdere financiële maatregelen komt om de isolatieopgave mede mogelijk te maken. Er is, kortom, heel veel gaande op dit terrein. Ik kijk met een goed gevoel terug op de afgelopen jaren, waarin we regelmatig met de raad in commissieverband spraken over de RES, de klimaatvisie, de warmtevisie, enzovoort. Ingewikkelde zaken, maar we hebben elkaar daar zeker in versterkt en beïnvloed en daarmee zijn de plannen uiteindelijk ook veel beter geworden. Dank daarvoor. Voorzitter, al ruim een jaar hebben we een kinderburgermeester. We zijn blij met haar en vinden het mooi dat ze in de lastige coronaperiode nog langer wil aanblijven. Hiermee worden ook onderwerpen benoemd en geadresseerd die voor de jeugd van Ridderkerk belangrijk zijn en daarmee ook voor ons allemaal. De bibliotheek is ruim een jaar geleden verhuisd naar het gemeentehuis. In het afgelopen jaar kon door de pandemie het bijna niet gebruikt worden zoals het bedoeld is, maar inmiddels is het weer geopend en kan de samenwerking met de partners vorm krijgen. We merken nu al de mooie levendigheid gedurende de openingstijden. Pas in het open zijn en het samen doen, komen zaken aan het licht die beter zijn dan verwacht, dan wel nog verbetering behoeven. Het enthousiasme, het enthousiasme heet dat in het Nederlands, om met elkaar onze inwoners iets moois te bieden is in ieder geval volop aanwezig. Terugkijkend is afval een groene draad in mijn portefeuille. Er is al veel veranderd in het systeem en het werpt duidelijke vruchten af. We hebben de scheidingspercentages de goede kant op zien gaan. Het blijkt in de landelijke praktijk dat een variabel tarief ons verder gaat helpen in het bereiken van de doelstellingen. We zetten de komende tijd verder in op voorlichting over het variabel tarief. Hoe werkt dat precies? En we pakken negatieve zaken, als bij plaatsingen, nog intensiever aan. We doen dit alles niet omdat het deksels of ondergrondse containers zulke mooie kleuren hebben, maar omdat onze aarde kreunt en steunt door ons consumptiegedrag. We willen twee dingen: grondstoffen hergebruiken, dus minder uitputting van de aarde en de kosten beperken voor onze inwoners. Fatsoen moet je doen, was vorig jaar een credo bij de Algemene Beschouwingen. De vraag is hoe dat er nu mee staat. Nou, je moet het nog steeds doen, maar we gaan ook ondersteunen met een aansprekende campagne. Een nadere uitwerking die komt nog later dit jaar naar de raad. Voorzitter, tot slot. Ik wil alle raadsfracties bedanken voor hun werk en voor de samenwerking en het goede contact. Ook de medewerkers bedanken voor hun enorme inzet op ingewikkelde dossiers. Ik wil GroenLinks en PvdA feliciteren met deze mooie stap. Voorzitter, ik wil iedereen ook Gods zegen toewensen bij het uitoefenen van de taken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mag ik ook nog enkele woorden tot u richten, als laatste in het college. Kleine terugblik ontkom ik er toch niet aan om daaraan te denken dat het voor ons, persoonlijk voor mij, mijn kinderen en kleinkinderen een heel verschrikkelijk moeilijk jaar is geweest, waarin wij ons wel heel erg hebben gedragen gevoeld van al het medeleven van u. Ook van heel veel gewone inwoners van Ridderkerk. Heel veel collega's, onze medewerkers. We hebben ons daardoor echt gedragen gevoeld en dat is reden tot grote dankbaarheid. Verleden week hebben wij een eik geplant in een kasteeltuin, die is opgekweekt uit Rob z'n as

en zo hebben wij hem in grote liefde en met veel eerbearheid teruggebracht naar Moeder Aarde op deze manier. Dacht, ik maak u toch maar even deelgenoot van, omdat dat ook invloed heeft op mij als mens, maar ook als burgemeester. Vele van u hebben het al gezegd, er is zo hard gewerkt aan deze begroting en tussenrapportage door onze medewerkers, door uzelf ook. De Algemene Beschouwingen en de moties, het amendement. Ik heb ook gezien hoe de griffie zich het vuur uit de sloffen heeft gelopen deze afgelopen tijd en ik deel dus de dank die door u allen ook is uitgesproken. We zullen ervoor zorgen dat dat ook op de juiste plek terecht komt. De dank wordt door het hele college en ook door mij gedeeld. Inhoudelijk, corona. Ja, dat is toch zo ontzettend jammer dat dat virus er nog is. Wij hadden dat echt verleden jaar wel anders gehoopt. We zitten hier onder coronaverantwoorde omstandigheden op anderhalve meter en dat kan gelukkig, want het is belangrijk om elkaar toch af en toe te ontmoeten. Ook in deze zaal zeg maar, is toch de kroningszaal van de democratie. Terecht is er aandacht gevraagd voor die 92 doden die Ridderkerk telt. Heel veel, juist ook heel oude mensen. Dat merken wij aan het aantal mensen, aan het aantal bruidsparen, 60 jaar of 65 jaar, wat echt aanzienlijk is teruggelopen. Dat is toch wel heel verdrietig en vergeet ook niet de mensen met long-covid, die er nog zo lang last van houden. Niet dat is niet zomaar een griepje waar je zo vanaf bent. Voor heel veel mensen heeft het zo veel impact. Dus het is goed om vanuit de raad ook dat in je hart bij je te dragen en mee te leven met de mensen. Nou, er zijn wat nieuwe maatregelen getroffen door het kabinet. Dat kan u ook niet ontgaan zijn. Moest echt weer een tandje bij en ik denk ook dat dat moet. We zullen en moeten dat virus in bedwang krijgen. Ik roep ook van mijn kant weer iedereen op om zich toch vooral te houden aan die basisregels. Dat is echt het allerbelangrijkste. Houd u aan die basisregels. Houd afstand. Schud geen handen. Doe de hygiënische maatregelen, nou, u kent het allemaal zelf ook wel. Was uw handen. Als het even kan, laat u vaccineren, als het even kan, maar ook, het staat iedereen vrij om zich al dan niet te laten vaccineren. Dat is nou eenmaal hoe wij dat hebben geregeld in dit land. Het kabinet beraadt zich op mogelijkheden om werkgevers wat meer ruimte te geven om een coronatoegangsbewijs te gebruiken, maar ook dan is het vaccineren of testen of aantonen dat je net dat virus hebt gehad en overleefd. Die onschendbaarheid van het lichaam is echt een heel erg groot goed. Dat staat niet voor niks in de grondwet. Dat juich ik ook toe, maar als het even kan, laat u vaccineren, want dat is wel de beste bescherming. Samen met het in acht nemen van die basisregels. Hier in Ridderkerk, maar ook in de regio hebben we afgesproken wat we noemen coachend te handhaven op de regels. Ondernemers en instellingen vooral te willen helpen met hun taken en verantwoordelijkheden. Dat is hoe we erin zitten, want het is best ingewikkeld. Er zijn ook wel mogelijkheden om wel te helpen, maar als het echt niet anders kan. Als er echt sprake is van onwil, dan zullen we uiteindelijk toch wat strenger moeten gaan handhaven, maar het gaat vooral om helpen en coachen. Dat was het qua corona. Openbare orde en veiligheid, een belangrijke portefeuille. Het is fijn om van u ook te merken dat het voor u ook zo'n belangrijk thema is. Dat is het voor het hele college ook en daar besteden we ook heel veel aandacht en energie aan. Ik ga wel proberen om de realiteit geen geweld aan te doen. Het is echt niet zo dat overall fietsers worden opgewacht om te worden overvallen, om maar eens een dwarsstraat te noemen. Dat is gewoon echt niet zo. Dat beeld moet de wereld uit. Er is wel sprake van incidenten en soms ook heel heftige incidenten, maar het is zeker niet zo dat Ridderkerk negatief afsteekt bij de rest van Nederland. Dat beeld wil ik echt recht zetten, dat is niet zo. Ridderkerk is nog steeds een relatief rustig en veilig dorp. In het eerste half jaar van 2021 is er sprake van een daling van de criminaliteitscijfers met dertien procent ten opzichte van 2020. Dat is ook nog een vertekend beeld als je bedenkt dat fraude en dan vooral internetfraude is toegenomen met bijna dertig procent. Dat is geen Ridderkerks verschijnsel. Dat is landelijk zo en dat is wel een heel vervelend fenomeen, omdat het zo moeilijk te bestrijden valt. Ik roep dan maar iedereen op, denk aan uw eigen veiligheid als het gaat over internet, maar uiteraard is dat ... Het is dus echt niet zo dat het achteruit holt met de veiligheid in Ridderkerk. Sommige beelden lijken dat te schetsen. Dat is gewoon niet de waarheid. Het is uiteraard geen reden om achterover te leunen en dat doen we dan ook in het geheel niet. Van het hele college heeft het heel veel aandacht en energie. Het is fijn om af en toe een ontmoeting te hebben tussen

raad en politie zodat we wat door kunnen praten op die onderwerpen. Dat was echt een fijne ontmoeting. Daar hebben we wat aan. Dus dat gaan we ook zo voortzetten om dat af en toe te doen. Nou ja, nog één klein akeligheidje zeg ik dan maar even. Vorig jaar heb ik er niks over gezegd, maar als Leefbaar Ridderkerk nu ieder jaar gaat herhalen dat de criminaliteit in 2019 met 44 procent is gestegen ten opzichte van 2018, dan wil ik dat toch voor eens en voor altijd uit de wereld helpen. In 2019 is het aantal delicten met 7,5 procent gestegen ten opzichte van 2018 en ook dat was vooral te wijten aan de toename van internetfraude. Nou, nu hebben we alles weer in evenwicht, hoop ik. Zo hangt die vlag er ongeveer bij. De ANPR-camera, ja daarover hebben we afgesproken dat de politie dat komt presenteren. Alle ins en outs worden aan u voorge... en dat gebeurt ook al heel snel. Dat gebeurt volgende week op 10 november zo hebben we afgesproken. Dus u bent van harte welkom om dan de ANPR-camera te ontmoeten. Dan uit de mond van de politie. Er zitten wel veel haken en ogen aan, maar goed daar gaan we dan volgende week eens goed over nadenken. De vraag over heterdaad en oplossingspercentage is eerder gesteld, maar ook toen met de ontmoeting met de politie hebben we gezegd: ja, die vraag is eenvoudig te stellen, maar heel erg lastig te beantwoorden. Ik ben het wel met iedereen eens dat het goed zou zijn om daar wel inzicht in te hebben. Daarover zijn we dan ook in overleg met de politie. We zijn inmiddels bij de controle van de politie aanbeland, dus we maken mooie pasjes vooruit, maar ik heb het antwoord nog niet. Zodra daar helderheid over te verschaffen is, dan bent u de eerste die het hoort. Dan zullen we u daarover ook berichten. Dat gaat dus over heterdaad en oplossingspercentages. De boa's. Ergens heb ik gezien dat boa's een rol zouden hebben in het opsporen van lokale criminaliteit. Dat is niet zo, dat is niet wat boa's doen. Boa's houden zich bezig met de APV en met leefbaarheid en met afval en ... Maar niet met het opsporen van criminaliteit. Op dit moment laat ik mij vertellen, en dat is ook wel mijn eigen ervaring, hebben wij geen behoefte aan het uitbreiden van het aantal boa's in vaste dienst. Volgens mij hebben we u op 1 oktober over de boa's een raadsinformatiebrief toegestuurd en een jaarplan, maar ik zal het straks nog even checken, omdat het CDA vraagt waar blijft dat ding? Volgens mij heeft u dat op 1 oktober moeten ontvangen, maar twijfel is snel gezaaid. Dus ik zal het tussen de middag even nagaan of dat ook echt zo is. Maar zoals gezegd, wij hebben niet de behoefte om die boa's in vaste dienst nu uit te breiden, want de focus ligt nu vooral op het goed toerusten van de boa's en op het functioneren van de boa's. Daar richten we ons op dit moment op en dan hebben we het over professionalisering, maar ook zo veel mogelijk op straat en vooral inzetten op de door onszelf gestelde prioriteiten. Dat zijn, dat zult u begrijpen, nu corona, jeugd blijft altijd een prioriteit en afval. En by the way, dat moet u ook wel ... Als het een verduidelijkende vraag is, mevrouw Van Vliet, maar u mag het ook in uw tweede termijn doen, als u nog vragen daarover heeft. Laat mij maar gewoon mijn termijn doen, anders schieten we uit de tijd. Landelijk speelt het verhaal dat er ook eigenlijk geen boa meer te vinden is, want zeker in coronatijd zijn alle boa's die er te vinden waren inmiddels wel ingezet. Ze moeten ook goed opgeleid worden en dat vergt tijd. Ik zeg er nog een keer bij, op dit moment hebben wij geen behoefte aan het uitbreiden van het aantal boa's. Het politiebureau, ook zo'n mooi onderwerp. Er is een longlist gemaakt van twaalf locaties in ons basisteam Oudemaas. Die twaalf locaties worden onderzocht en de Kievitsweg zit daar uitdrukkelijk bij, maar ik zeg er wel meteen achteraan: je hoeft echt geen wiskundige te zijn om te zien dat dat bureau niet in het midden van het gebied ligt. Dat is een nadeel, maar er zijn ook vele voordelen aan dit bestaande bureau. Dus wij houden moed. Wij houden moed en zodra er wat meer over bekend is dan zult u dat horen. Kan het niet laten toch nog een klein woordje over de kinderburgemeester. Echt waar, dat is zo ongelooflijk leuk. We hebben zo'n goede kinderburgemeester, die dat met zoveel flair, maar ook met zoveel inhoud en passie doet. Daar ben ik zo trots op. Het is ook fijn dat ze het nog een poosje wil doen, omdat nou ja alle mooie dingen eigenlijk door corona, alle mooie ontmoetingen door corona in het water zijn gevallen. Dus heel fijn dat ze het nog een poosje wil doen. Dan gaan we ons daarna weer inzetten voor de opvolging van deze kinderburgemeester. Misschien wil wel iemand de groeten overbrengen aan de kinderburgemeester. Ik noem ze mijn collega. Dat maakt ze ook zo mooi waar. Dat was wat ik ongeveer met u te delen had.

c. *College geeft reactie op moties en amendementen*

De voorzitter: Dan gaat nu het college nog even met u de moties en het amendement doorlopen, zodat u in uw tweede termijn rekening kunt houden met een eerste oordeel van het college. Ik ga gewoon zo het rijtje af, want dan kom ik tot slot ook weer bij mij. Ik begin bij wethouder Van Os.

De heer Van Os: Dank u, voorzitter. Ja, ik heb ze op een wat andere volgorde, dus ik ga snel bladeren. Maar we lopen aardig in de tijd, dus dat moet goedkomen. Ja. Begin ik met de motie elektronisch indienen WOB-verzoeken van het CDA, raadsleden Van Vliet en Kloos, als medeondertekenaars.

Mevrouw...: Nummer?

De heer Van Os: Nummer? Oh, moet ik er ook nog een nummer bij noemen? 124. Heeft iemand nummer 124? Bingo, zie ik. Ja, hartstikke goed. Sympathieke motie. We hebben straks een Wet open overheid, per 1 mei 2022, waaruit we dat al verplicht zijn. Dus we zijn al goed op dreef om dat te doen en in te richten. Dus we zien het als een steuntje in de rug. Het is inmiddels al mogelijk om ook gewoon bezwaarschriften digitaal in te dienen, middels DigiD en e-herkenning. Dus wellicht dat indieners van de motie die passage er nog even op aan kunnen passen. Dat is motie 124, daar staan we sympathiek tegenover. Dan gaan we door met bladeren. 130 hoor ik. Ja, motie sport- en cultuurpas. In de huidige vorm willen we deze motie ontraden, maar we gaan de indieners graag nog wat suggesties meegeven om over na te denken. Is om gewoon te beperken met verzoek om het op de Ridderkerkpas te richten en niet een extra pas ernaast. Ten tweede, 1 februari 2022, dat is te ambitieus om dat uit te voeren deze motie. Dus maak daar voor de zomer 2022 van. Dat is de suggestie en als die suggesties worden overgenomen dan willen we de motie zeker omarmen. Voorzitter, dan motie 134. Motie ledverlichting sportvelden, van Leefbaar Ridderkerk. In mijn eerste termijn, mijn Algemene Beschouwingen heb ik aangegeven dat we al op dreef zijn met het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed en dat we in gesprek zijn met de resterende sportverenigingen voor de velden om ledverlichting toe te passen. Dat wilden we in 23 gerealiseerd hebben. Nu wordt er gevraagd voor 22. We vinden dat erg sympathiek om te doen. Dus wij staan positief tegenover deze motie, maar ook daar graag nog een kanttekening aan de indieners om verzoeken twee en drie eruit te halen, want financiën zoeken we gewoon binnen het meerjarig onderhoudsplan. Dat maakt het wat simpeler ook voor de raad en voor het college om uit te voeren. Dus als die twee verzoeken eruit gaan, dan wordt die wat simpeler en kunnen wij hem omarmen. Motie 136 volgens mij, voorzitter, is dat de laatste van mijn portefeuille. Heel sympathiek. Speel kameraadbankjes, maar toch gaan we deze ontraden. Wij gaan simpelweg niet over schoolpleinen, als college. Daar gaan de scholen over. Het idee is sympathiek, in wat voor kleur dan ook. Dat zeg ik er dan ook dan wel even gelijk bij. Alleen wij gaan niet over schoolpleinen, dus wij ontraden deze motie. Dat waren volgens mij mijn moties, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Oosterwijk.

De heer Oosterwijk: Dank u wel, voorzitter. Wethouder Oosterwijk heeft volgens mij twee moties die zijn portefeuille raken en als dat er meer zijn, dan hoor ik het wel. De eerste motie is van de fractie van Burger op 1 en gaat over het introduceren van een verhuurdersvergunning systematiek. Wij ontraden deze motie.

De voorzitter: Dat is motie 123. Nummertje noemen, anders kunnen de mensen het niet volgen.

De heer Oosterwijk: Excuseer, 123. Gemeenten die een verhuurdersvergunning-methodiek hebben geïntroduceerd doen dat vaak ook met een hele duidelijke reden in die lokale context, rondom studenten,

rondom arbeidsmigranten, enzovoorts. Ik zal ook niet ontkennen dat het een vraagstuk van belang is. Ook in de brede regio, maar met name zeg maar in Rotterdam en de MVS-gemeenten heb ik daarvan vernomen. We hebben echter onze handjes echt wel enorm vol om datgene wat ook in de uitvoeringsagenda op woningvisie staat te kunnen organiseren. Dat speelt mee. Ten tweede ook op inhoud. Ons bestemmingsplan, of de meeste bestemmingsplannen in Ridderkerk hebben al een passage in zich dat er per woning maar één huishouden mag wonen. Kortom, dat heeft ook op die manier een stuk aandacht en daarmee zou ik u eigenlijk willen suggereren om dat voor richting volgende bestuursperiode mee te nemen. Dat is één. Dan kom ik aan de tweede motie, nummer 141. Van de PvdA en heel veel andere mensen eraan verbonden, als het gaat om de fracties. Wij staan er positief in, als het gaat om deze motie. Het is inderdaad mogelijk om met een projectontwikkelaar afspraken te maken. Hoewel die juridisch afdwingbaarheid daar natuurlijk ook vaak wel een punt van aandacht is, maar dat neemt niet weg dat wij hier graag voor open staan en bezien of wij een pilot in een nabije gemeente wellicht ook kunnen kopiëren of nog verbeterd kunnen kopiëren richting het Ridderkerkse. Ik wil u ook nog wel aangeven dat ik dat met voorrang wil doen en voortgang wil doen. Daar eigenlijk al een concreet project bij voor ogen heb. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Franzen.

De heer Franzen: Ja, voorzitter, ik begin met motie nummer 119. Directe toekenning Wmo-voorzieningen. Hier staan we positief tegenover. We zijn hard aan de slag om op zo'n kort mogelijke termijn hulp te bieden aan onze inwoners. Zo lezen wij ook de wens van de motie. Wij nemen hierover binnenkort een besluit om dat mogelijk te maken. U spreekt in de motie over het afgeven van beschikkingen. Dat is inderdaad een mogelijkheid. Een andere mogelijkheid die onderzocht wordt, is bijvoorbeeld om subsidie te verstrekken aan de ketenpartners en dat dan de ketenpartner beoordeeld of de hulpvraag terecht is of niet. Dan wordt de zorg verleend. Belangrijkste is dat wij onze inwoners zo snel mogelijk helpen. Als wij de motie op die manier mogen lezen, vinden we het een zeer sympathieke motie. Dan ga ik door naar 127. Dat is de motie van stichting Bram en het VO. Ja, we kunnen uiteraard in overleg treden met stichting Bram. Zij kunnen altijd ook bij mijzelf binnenlopen. Daar is geen motie voor nodig, maar als die wordt aangenomen zullen we zeker het gesprek aangaan om te kijken wat daar mogelijk is tussen stichting Bram, Farel, Gemini en/of Maxima. Advies is neutraal. Dan ga ik door naar motie nummer 131. Motie campagne voor meer deeltijd-pleegouders. Hele sympathieke motie. Het afgelopen jaar is een regionale campagne geweest. Daar hebben we lokaal ook uitvoering aan gegeven door op alle aanbieders eens in de zoveel tijd ruimte te geven in de Blauwkaai. Als u zegt, nou dat willen wij nog een jaartje doen, dan staan we daar positief tegenover. Nogmaals, pleeggezinnen zijn hard nodig en ook opvang voor oudere jongeren, al dan niet tijdelijk, ja die plekken zijn broodnodig. Dan motie 197. Oh 37 ja, scherp. Dat gaat over de bevorderen deelname reanimatiecursus. Ja, dit wordt al gedaan. Dus daarmee is de motie overbodig. Dan motie 138. Dat is meer maatwerk toepassen bij de kostendelersnorm. Ja, die motie voert wel heel erg ver. Op die manier kunnen wij hem niet uitvoeren. De methodiek is charmant en we zullen de ontwikkelingen in Tilburg zeker volgen, maar zoals die nu staat, ontraden wij echt die motie, omdat die echt veel te ver voert. Dan motie 139. Dat is een groot onderwerp, hulp aan toeslagouders. Het rijk is voortdurend bezig om daar oplossingen voor te vinden en de bal ligt daar ook wat ons betreft. Punt één uit de motie voeren wij overigens al uit. Ja, en punt drie en vier van het verzoek, ja de gevolgen daarvan zijn niet te overzien. We weten niet wat het risico hiervan is en raden dan ook de motie op dat punt af. Maar nogmaals, ook punt één voeren we al uit. Dan 140, kleine giften in de bijstand. Staan we positief tegenover. Er is al beleid in voorbereiding waar een en ander wordt uitgewerkt. Dat was hem dan, voorzitter.

De voorzitter: Ja, dat klopt. Wethouder Meij. Eerst het amendement en dan de moties.

De heer Meij: Ja, dank u, voorzitter. Amendement 46. Aanleg fietspad Donkerslootweg. Positief, voorzitter. Het amendement past binnen de visie van het mobiliteitsplan om Ridderkerk voor fietsers en voetgangers voor die groepen veiliger te maken. Het past ook binnen de last en first mile richting de HOV-lijnen. Dan motie 120 en dat gaat over motie afvalinzameling begraafplaats Vredehof. In het verleden is ervoor gekozen om geen afvalbakken te plaatsen op de begraafplaatsen. Die hebben natuurlijk een opvallende kleur en we willen natuurlijk graag op een begraafplaats dat het natuurlijk een rustige uitstraling heeft, maar we gaan onderzoeken of er op de begraafplaats een plek is, een afgescheiden plek is waar we dat toch kunnen doen, waar het dus gescheiden kan worden aangeboden. Dus ook deze motie willen we positief omarmen. Dan motie 121 en dat gaat over deltaplan biodiversiteitsherstel. Positief, voorzitter. Willen we ook positief omarmen, want als partner straks van het deltaplan biodiversiteitsherstel kunnen we onze kennis op het gebied van biodiversiteit verbreden en we willen het ook eigenlijk al concretiseren. We zullen in het voorstel ter vaststelling van de visie op ecologie, het voorstel opnemen om partner of supporter te worden van deze club. Dan motie 126 en die gaat over rolstoelvriendelijke picknickplaatsen. Ook daar zijn we positief over. We hechten grote waarde aan de rechten van de mensen met een handicap en willen zorgdragen dat iedereen ook mee kan doen. We gaan kijken inderdaad of rolstoelvriendelijke picknicktafels in het Oosterpark, maar dat betekent natuurlijk wel overleg met Staatsbosbeheer en met NRIJ. En voor de andere locaties moeten we overleggen met het maatschappelijk burgerplatform, het mbr, maar ook met de verzorgingshuizen, zoals Riederborgh, Salem, Reyer Heem en 't Ronde Sant. Dan de laatste, uit mijn portefeuille, voorzitter, motie 133. Gaat over motie schaaktafels. Zijn we ook positief over. We onderzoeken graag de mogelijkheden voor het plaatsen van schaaktegels of schaaktafels op diverse locaties, maar dat kan natuurlijk alleen maar in overleg met. Waar het onze gronden betreft, kunnen we daar keuzes in maken, maar als het over scholen gaat, is uiteraard het schoolbestuur moet daar toestemming voor geven. Maar positief, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Japenga.

De heer Japenga: Motie 122. Dat gaat over de heffingsmethodiek rond afval. Wij ontraden deze. Het is zo dat het voorstel is een uitwerking van variant twee uit ons beleidsplan en in deze motie gaan de bewoners in feite voorfinancieren volgend jaar. Terwijl onze methodiek ervan uitgaat dat we volgend jaar alleen het vastrecht in rekening brengen en in 22 volgt, 23 volgt dan de afrekening over het jaar daarvoor. Heb je minder aangeboden dan afgesproken, dan krijg je geld terug. Dus wij ontraden deze. Dan motie 125, extra afvalpas voor mantelzorgers. Voorzitter, de motie zo gesteld ontraden we hem. Als daarin wordt opgenomen dat we onderzoeken wat de mogelijkheden zijn en wat de voors en tegens, dan kunnen we ermee leven. We moeten er ook even de tijd voor hebben, zeg ik er maar gelijk bij, want de nv is heel druk met afronding van allerlei dingen en straks ook invoering variabel tarief. De denklijn en het idee vinden we zeker de moeite waard om uit te zoeken, maar wel eerst onderzoeken en anders ontraden we hem. Dan motie 128, onderzoek toegankelijk maken hittestresstool. Voorzitter, die willen we omarmen. Daar staan we sympathiek tegenover. Dus zagezegd. Motie 129, dat gaat over de vrijstelling kosten grof afval. Daarvan zeggen we dat ontraden we ook. We brengen twintig euro in rekening, waarvan de kostprijs veertig is. Dat hebben we eerder bij onze vaststelling van ons beleidsplan al zo geregeld. Inwoners die dat kunnen, die kunnen het gratis naar de afvalbrengstation brengen en inwoners die van kwijtschelding gebruik maken, die kunnen twee keer per jaar het gratis laten ophalen. Daarom zeggen we: doe dit niet. We ontraden het. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Blijven er voor mij nog twee moties. Motie 132. Hier wordt het college verzocht om een extern bureau in te schakelen om de aard en omvang van de jeugdproblematiek in Ridderkerk te onderzoeken. Laat ik u eens in een notendop vertellen wat we allemaal in huis hebben zelf. Wie daar allemaal bij betrokken zijn. Luister en huiver, zou ik bijna willen zeggen, want we doen echt alles om aan de voorkant

van problemen te komen, maar we kunnen niet iedereen redden. Zo vat ik het dan maar samen. We hebben een ketenoverleg jeugd en veiligheid, daar worden individuele jongeren besproken. Dat is onder voorzitterschap van onze regisseur jeugd en veiligheid. Daarbij zijn betrokken de politie, leerplicht, het wijkteam, jongerenwerk, HALT, pak je kans, centrum voor jeugd en gezin. Daar pakken we alle signalen op. Gaat over individuele jongeren. Dan hebben we de leefbaarheidsteams. Midden in de wijken. Onder voorzitterschap van de wijkregisseurs. Daar pakken we alle signalen op. Daarbij zijn betrokken politie, Facet, dat wil zeggen opbouwwerk en jongerenwerk en ook onze woningbouwcorporatie Woonkompas. We hebben politieoverleg iedere week aan mijn tafel, onder mijn voorzitterschap. Daarbij is aanwezig de politie, onze regisseur veiligheid en onze adviseur openbare orde. Daar pakken we alle signalen op die op welke manier dan ook tot ons komen en bovendien kijken we even naar alle incidenten die zich hebben voorgedaan. We hebben de regiegroep jeugdoverlast. Dat is zeg maar de spin in het web. Daar moet alles samenkomen. Dan gaat het over jeugdoverlast Ridderkerk breed. Dat is onder voorzitterschap van de regisseur jeugdoverlast. Daarbij zijn betrokken de regisseur jeugdoverlast, de regisseur jeugd en veiligheid, de wijkregisseurs, de regisseur veiligheid en de projectleider. We hebben ook nog een werkgroep trends en analyses. Daar gaat het over vroeg signalen. Dan hebben we het over jeugd en excessief geweld. U weet wel, dat messengebeuren, onder andere. Daarbij zijn betrokken, behalve de projectleider, de scholen van voortgezet onderwijs, jongeren werk, pak je kans, HALT, de schoolcontactpersonen, de politie en ook de handhaving. Tussentijdse signalen kunnen ook aan alle kanten worden opgepakt door de regisseur jeugd en veiligheid en die van overlast. Er is een werkgroep, ja ik zeg het maar even, een werkgroep groepsaanpak. Aanpak jeugdgroepen en individueel. Onder leiding van de regisseur jeugdoverlast en de regisseur jeugd en veiligheid. Ad hoc kan daarbij betrokken worden jeugdreclassering, het openbaar ministerie, de wijkteams en de scholen. Last but not least is er een stuurgroep, waar de burgemeester de voorzitter van is, waarbij alle sleutelfiguren aan tafel zitten op gezette tijden om eens even te kijken doen we het goede en doen we het goede goed. In een schemaatje ziet het er ongeveer zo uit. Ik dacht, ik moet u dat maar vertellen, want kennelijk is dat niet voor iedereen helder. U zult begrijpen dat we voortdurend worden geconfronteerd met de wet op de privacy, omdat we het over jonge mensen hebben en dat is een goed. Dat is goed om dat op die manier te doen. Desalniettemin, als iemand van onze jongeren toch in aanraking komen met de politie is daar het veiligheidshuis. Hier is ook onze regisseur jeugd en veiligheid bij betrokken. Samen met het OM komen ze dan tot een aanpak en die regisseur jeugd en veiligheid brengt dat dan weer bij ons in huis, zodat ook dat cirkeltje weer rond is. Met andere woorden, ik ben er echt van overtuigd dat al deze instrumenten ervoor zorgen dat heel precies in beeld is hoe het zit met de jeugdproblematiek in ons dorp. Wij hebben echt geen behoefte aan een extern bureau. Dat is alleen maar zonde van het geld en van de energie die we juist hier in ons dorp aan de jongeren moeten besteden. Maar misschien is het wel een goed idee om onze eigen regisseur jeugd en veiligheid eens uit te nodigen om dan haar over door te praten wat haar ervaringen zijn met deze gehele aanpak. Kortom, het college zit niet te wachten op deze motie. Motie 135, de wijkbrandweerfunctionaris of dat nou een man of een vrouw is. Ja, dat vindt het college zo'n sympathieke motie. Het is ook geweldig opgeschreven. Ik hoef er geen woord meer aan toe te voegen. Elders in de veiligheidsregio is er ook al ervaring mee opgedaan. Nou, ik ben echt heel erg enthousiast en we gaan er graag mee aan de slag. Eén klein haakje dan. Ja, die functionarissen liggen ook niet voor het opscheppen, dus ik kan u echt niet beloven dat wij op 1 januari zo'n functionaris hebben. Vaak is het de tweede loopbaan van mensen die uit de repressieve dienst komen, maar als de raad deze motie aanneemt, ga ik er wel ogenblikkelijk mee aan de slag om zo snel mogelijk te komen tot een wijkbrandweerfunctionaris. Volgens mij was dit wat wij vanmorgen met elkaar ... Moet even mijn draai... Ik kan niet buiten mijn draaiboek hoor. Dit was onze eerste termijn van raad en van college. Wij hebben nu een lunchpauze. U wordt allen om 14:00 uur, klokslag 14:00 uur weer hier verwacht voor onze tweede termijn. Ik verheug me op het debat wat dan plaatsvindt. Eet smakelijk, tot straks. Algemene Beschouwingen m.b.t. Programmabegroting 2022 en Meerjarenraming 2023-2025

d. 2e termijn raad en dual debat

De voorzitter: Goedemiddag allemaal. Na een welbestede lunch. Ik hoop dat u allemaal bent gelaafd en opgefrist. Zo babbel ik onze tweede termijn in. Inmiddels is vanmorgen ook mijnheer Van der Linden binnengestapt gelukkig. Mijnheer Stip is gearriveerd in zijn specifieke begrotingskostuum. Mijnheer Van Neuren is er ook. Helemaal mooi. Ja, nee, daar let hij wel op. Sportieve jongeman die volgend jaar ook nog in het pak past, moet je opletten. Geen probleem. Goed. Tijd voor business. Tweede termijn. Ja, we gaan naar de tweede termijn van de raad en we stellen ons voor dat dat een dual debat is waarin we in kunnen gaan op elkaars algemene beschouwingen, er kan geïnterrupteerd worden, er kan ook gereageerd worden op de eerste termijn van het college. Moties en amendementen kan het nodige over worden gezegd. U snapt wel dat dat nog geen stemverklaringen zijn. Dat gaan we vanavond doen. U kunt ook nog het college erin betrekken. Maar vooral verheug ik mij, dat is het belangrijkste, op een onderling debat. Wij gaan dat doen, de raad, tot pakweg 16:20 uur. Dan gaan we ook nog even kort schorsen, dat mag dan ook wel na zoveel tijd. Dat gaan we wel doen en dan is de tweede termijn van het college. En wij houden elkaar dus hier bezig tot een uurtje of 18:00 uur en dan is het dinerpauze. Zo ziet het middagprogramma er ongeveer uit. We hebben dezelfde sprekersvolgorde als vanmorgen. U heeft voor de tweede termijn per fractie twaalfenhalve minuut. Hou er zelf rekening mee als er meerdere sprekers zijn per fractie, dat moet allemaal in twaalfenhalve minuut. Hou er ook rekening mee dat u geïnterrupteerd kunt worden. Dat moet allemaal in die twaalfenhalve minuut, ware het niet dat ik na tien minuten geen interrupties meer toe zal staan. Dan kunt u uw betoog afzetten ... Afzetten? Waar gaan die gedachten naar toe? Afmaken. En na twaalfenhalve minuut ... U weet het wel, want we doen het altijd zo. Kijk ik dan nog even rond wie er nog vragen wil stellen dan wel interrupties wil plaatsen. Is dat zo wel voor iedereen helder? Dan gaan we beginnen met D66, maar die is er niet. Dus gaan we naar mijnheer Kooijman van de ChristenUnie. Twaalfenhalve minuut, gaat uw gang.

De heer Kooijman: Ja dank u wel voorzitter. Ik vond het al een mooie ochtend vanmorgen en ik hoop dat we er vanmiddag nog een mooie middag van gaan maken. Ik vond het wel jammer dat D66 niet aanwezig was en ook niet de moeite heeft genomen om de algemene beschouwingen schriftelijk in te dienen. Maar dat gezegd hebbende, de bijdrage van vanmorgen. Richting GroenLinks, ik heb ook genoten van de bijdrage van GroenLinks, ook al zijn wij het ook niet altijd met elkaar eens, maar dit was ook wel weer genieten. Ik vond het ook een mooie bijdrage van de SGP en ik ga dat boek zeker op mijn wensenlijstje zetten. Dus dat was ook mooi. En ja waar de ene partij het heerlijk vindt dat ze niet in de coalitie zitten, zijn wij als ChristenUnie wel tevreden dat wij wel in de coalitie zitten. En zo hebben we de voor ons belangrijke onderwerpen weer een goede stap verder kunnen brengen. We doen een oproep aan alle partijen. Een mening geven mag altijd vanuit de eigen focuspunten, maar laten we ons als raad ook wel echt bij de feiten houden. Dat zorgt alleen maar voor verkeerde beelden en onrust anders namelijk. Er wordt al te veel nepnieuws verspreid de laatste tijd. We dienen overigens de moties Een kleine gift in de bijstand, Rolstoelvriendelijke picknicktafels, en Hittestress-tool mede in. En dank aan de eerste indieners voor hun initiatieven hierin. Dan stap ik nu door naar de algemene beschouwing. We lezen dat er veel aandacht wordt gevraagd voor een betere positie van de fiets en daar zijn alle partijen die daar aandacht voor hebben gegeven erg dankbaar voor. En wij steunen hun daar uiteraard ook van harte in. Ook zijn er ook naar onze mening terechte zorgen over het functioneren van de BAR Organisatie. Ook wij zien op een aantal vlakken een spanning ontstaan en het is belangrijk dat we in Ridderkerk eigen beslissingen kunnen nemen. Dat betekent overigens niet dat samenwerken een slecht idee is. Het kan ons ook voordelen opleveren.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, maar ik zeg er wel bij: hij is net begonnen. Hij heeft eigenlijk nog niks gezegd. U bent wel heel snel, dus ik vraag toch om uzelf enigszins te beperken. Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, maar ... U wilt het debat in de raad, dus ik denk van kom op ik hoor iets wat mij triggert, ik ga eens even doorvragen aan de ChristenUnie, die is dol op alles wat met de fiets gaat. Ik fiets zelf ook heel veel, maar ik wil heel graag weten hoe de ChristenUnie staat tegen het ongebreideld uitvoeren en omvormen van gewone wegen tot auto te gast weg, ook al voldoen die wegen totaal niet aan de richtlijnen van de CROW en de fietsbond.

De heer Kooijman: Ja, nou, als mevrouw Van Nes in de afgelopen periode heeft geluisterd naar ons dan hebben we duidelijk aangegeven dat wij er zeker voorstander van zijn. Overigens ben ik het al niet eens dat u zegt: het voldoet niet aan de richtlijnen. Want wel degelijk heeft de CROW-richtlijnen voor fietsstraten. En wij zijn net ... Toevallig liep ik net met mijn collega-raadslid nog over de Kerksteeg ingericht als fietsstraat en toen zeiden we: eigenlijk toch hartstikke mooi en logisch? Er kwamen auto's voorbij, die reden daar rustig. Prima oplossing daar. Dus wij zijn daar zeker voorstander van. Even kijken, waar was ik gebleven? Dat is even zoeken dan. Ja. De fiets hebben we het over gehad. BAR Organisatie hebben we het over gehad. Participatie. Nou, kwam net vanmorgen ook alweer aan bod. We hebben ook in de afgelopen raadsperiode veel gesproken over participatie. We krijgen aan het einde van dit jaar nog een evaluatie over de participatie en het lijkt ons goed om daar hier als raad met elkaar over spreken. En zeker ook wanneer de beelden daarover verschillend lijken te zijn. We vonden het overigens mooi, de woorden van wethouder Meij hierover, of eigenlijk, de mooie woorden van Augustinus hierover. Complimenten richting de VVD wil ik maken, voor de regelmatig constructieve houding. Ze schreven er zelf ook al in de AB over. En we zijn het zeker niet altijd met elkaar eens, maar er was wel vaak realisme en een wil om er samen uit te komen. En daar gaat het volgens ons ook om. We zijn ook blij dat er al vele mede-indieners zijn met onze eigen moties en amendementen. Ook zijn we blij met de positieve woorden vanuit het college. En we zijn benieuwd of er nog partijen zijn die nog vragen hebben over onze moties of het amendement. We nemen daar graag de tijd voor.

De voorzitter: Ja, dat is echt uitlokking. Ik ga u niet meer helpen. Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u. Ik hoop dat u mij straks ook helpt als dat nodig is. Dit gezegd hebbende. Ik heb inderdaad vragen over uw motie over de fietspaden, want ik zie het nut er niet zo heel erg van in, omdat er al een dubbel fietspad aan de kant van het bedrijventerrein ligt, maar ik wil nog even terugkomen op daarnet. Ik denk nou, laat ik even wachten, mijn beurt komt wel. De auto te gast weg. U zegt: we kennen de norm van de CROW en de fietsbond. De Pruiwendijk doortrekkend richting de Rijksstraatweg, die wegen, dat is 3,5 km aaneengesloten auto te gast weg strakjes en dat valt niet binnen die richtlijnen. En dat is maar één aspect wat erin zit. Ik ben ook geen tegenstander van auto te gast, maar pas het toe waar het kan en met de regels die het kan. En graag een toelichting op uw motie.

De heer Kooijman: Ja, ik heb een stellingname gehoord, die is niet nieuw voor ons. Die heeft mevrouw Van Nes ook al uitgebreid gebracht tijdens de discussie over Pruiwendijk, dus ik ga mijn reactie daarop niet nog een keertje geven. Luister dan die bijdrage nog maar een keer terug. Ten aanzien van ons amendement wil ik natuurlijk wel graag de tijd nemen.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Daar past een korte opmerking, het lijkt alsof ik partij 18PLUS hoor, kijk naar onze Facebook-pagina. Dit vind ik echt flauw.

De heer Kooijman: Ja, nee, met alle respect, maar we hebben uitgebreid discussie gevoerd over de fietsstraat Pruimendijk, daar hebben we de standpunten en de mening die mevrouw Van Nes nu weer geeft, hebben we toen ook al gehoord. Toen hebben we ook al een reactie gegeven, dat lijkt me voor nu wel genoeg. En ik heb net aangegeven dat wij er zeker positief over staan. Ten aanzien van ons amendement. Kunnen fietsers nu vanuit het Zand niet in het centrum komen? Jawel, ze kunnen er nu wel komen. Dus wat dat betreft kan je zeggen: nou, het is niet nodig. Het punt dat wij met dit amendement willen maken is: er wordt straks gewerkt, staat gewoon netjes in de begroting, er wordt daar een voetpad aangelegd, fietspad is daar ook aan onderhoud toe. En als je dat meeneemt en tegelijkertijd daar een stukje tweerichtingsfietspad maakt, dan maak je het voor de fietsers weer een stukje gemakkelijker. Dus extra comfort, een betere route naar het centrum. Dus dat is gewoon een pluspunt die we nu mee kunnen nemen. En dat is onze motie, of amendement, daar willen we voor gaan. Dan heb ik nog een aantal vragen of opmerkingen richting de moties van anderen. Ik hoop dat ze ook in hun eigen termijn nog aandacht aan geven. Dat scheelt in mijn termijn natuurlijk weer. We zijn benieuwd naar de reactie straks van SGP met betrekking tot de motie Jeugdproblematiek, hoe ze daarmee om denken te gaan. Idem richting het CDA: wat gaan ze doen met de afvalpas mantelzorg? Er werd verzocht om een onderzoek. Wij zien het vraagstuk ook breder. En niet alleen bijvoorbeeld voor mantelzorg, maar ook bijvoorbeeld meerpersoonshuishoudens. Ik zou me zou kunnen voorstellen dat daar ook een vraag ligt van zouden ze niet meerdere passen kunnen krijgen?

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u voorzitter. Op het gevaar af dat het een one-man-show gaat lijken, two men ... Die mantelzorg pas voor de afvalcontainer, bent u niet bang dat dat op een gegeven moment tot misbruik kan gaan leiden? Ja, je moet van het goede uitgaan van de mens, we weten dat het niet altijd kan, waardoor uiteindelijk de cliënt voor wie het afval weggebracht wordt de dupe of zelfs zeer de dupe van zou kunnen worden zonder dat die het in eerste instantie merkt.

De heer Kooijman: Nou voorzitter, het zal u misschien verbazen, maar ik ben het helemaal van harte eens met mevrouw Van Nes-de Man. Dat is ook onze angst die daarbij leeft en daarom zouden we zeggen van doe onderzoek daarnaar. Het is allemaal prima, dus hoe meer we service kunnen bieden naar onze inwoners, hartstikke goed, maar we zien daar ook zeker dit soort nadelen wel aan kleven. En dat moet zeker goed uitgezocht worden. Dus dank voor uw aanvulling daarin. De motie van de kostendelersnorm. We hebben daar afgelopen week ook met de Partij van de Arbeid contact over gehad en we horen de reactie van de wethouder nu dat de motie zoals die nu voorligt te ver eigenlijk gaat. We snappen dat wel, want het feit dat het onderwerp Tilburg wordt genoemd, het voorbeeld wat vanuit Tilburg nu als pilot wordt gedaan, dat zorgt nu ook voor verwarring in de motie. En we zouden opnieuw aan de Partij van de Arbeid, maar nu dus in het openbaar willen vragen: haal dat onderwerp Tilburg eruit en zorg in ieder geval voor dat er meer mogelijkheden voor maatwerk zijn. En uiteraard, laten we de pilot in Tilburg wel volgen en misschien komen daar in een later stadium nog verrassende uitkomsten uit. Tot slot ook nog eventjes de motie Voorrang bij nieuwbouw, willen we ook nog even aanstippen. We snappen zeker de achterliggende gedachte en we staan er ook zeker wat dat betreft sympathiek tegenover. Tegelijkertijd willen we ook wel de vinger leggen bij de zorgen die er ook dan zijn. Als iedere gemeente, en dat lijkt dus nu wel ook in onze regio te gebeuren ... Als iedere gemeente zo'n figuurlijk hek om zijn dorp bouwt, dat betekent dus ook dat onze Ridderkerkers straks moeilijk elders kunnen gaan wonen. En zeker met de beperkte bouwcapaciteit in ons toch al drukbevolkte

gebied zou het ook wel een risico kunnen zijn voor onze eigen inwoners die dus ook moeilijker naar buiten kunnen verhuizen. Een ander punt van aandacht en zorg is de moraal van wie bepaalt nu wat binding is? Als ik hier vroeger ben opgegroeid, als ik op een sportvereniging zit, als ik hier werk? Wanneer is het wel binding en wanneer is het nog niet binding? Dat zijn punten van ja, ik wil voorkomen dat we straks met de gemeente in een juridische discussie terechtkomen met iemand die zich onjuist behandeld voelt. En voorzitter, het is heel verrassend, maar eigenlijk ben ik al door mijn tweede termijn heen, dus we houden tijd over.

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Dank u wel voorzitter. Ten aanzien van de motie van de PvdA die wij ook mede indienen als het gaat om hoe kan je je eigen inwoners bedienen, dan wordt daar natuurlijk in de woonvisie ook al op voorgesorteerd. Neem bijvoorbeeld de doelgroepenverordening. Dus in die zin is het ook niet een hele vreemde dat zo'n initiatief nu wordt geopperd en dat we dat kunnen omarmen met elkaar. Want zijn er dan nog echt bezwaren om daar dan tegen te stemmen straks? Dat is mijn vraag richting de heer Kooijman.

De heer Kooijman: Nou, dat bezwaar ... Zo heb ik dat ook niet benoemd hè, we snappen de gedachte en we staan ook wel sympathiek tegenover de motie, maar we willen met name die zorgpunten ook wel neerleggen. Het is niet een hosannaverhaal van kijk eens nu gaan we het regelen en nu verdienen we heel wat ... En daar wilden we even de nadruk bij leggen. Dat was het.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Volgens mij gaat de motie ook niet speciaal over een hek om Ridderkerk zetten, maar het gaat om een soort van positieve stimulans te geven aan inwoners van Ridderkerk om een goede kans te maken bij woningbouwprojecten binnen Ridderkerk. En daar zet de motie volgens mij voornamelijk op in en niet zozeer om een hek te zetten om Ridderkerk. En op dit moment gebeurt het al hè. Ik bedoel er is nu een projectje in Rijsoord waar ze al ... Want je krijgt een soort puntensysteem waar je al een klein beetje voordeel krijgt wanneer je een binding hebt met Rijsoord. Dus zeg maar, het is meer een vervolg van dit en het wat sterker neerzetten.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u voorzitter. Ik heb een opmerking van andere orde. Ik weet niet of dat mijnheer Rijsdijk hier nog op wilde reageren, dan kunnen we het beter omdraaien. Mag ik dat voorstellen?

De voorzitter: Nou, ik ben het er niet mee akkoord als u het voorzitterschap overneemt. Dat vind ik niet een fijn idee. U krijgt nu ruimte om een interruptie te plaatsen, dat doet u of dat doet u niet.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dan ga ik dat doen. Ik zat meer aan het idee van stapelen te denken en een beetje praktisch. Nee, dat weet ik, vandaar ... Nee, nou, dat is duidelijk, dank je wel. Dat onthoud ik voor de rest van de middag. Dan heb ik een hele andere vraag aan de ChristenUnie. In mijn bijdrage heb ik het een en ander gezegd over Nieuw Reijerwaard en met name ook over de weg door de boomgaard die nu prominent op de rol staat. U heeft het in de krant ook overal kunnen lezen. Destijds hebben alle partijen met uitzondering van de SGP tegen de weg door de boomgaard gestemd in 2012. Ik ben heel benieuwd hoe de ChristenUnie daar nu in staat.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Dank u wel voorzitter. Nou het wonen heeft GroenLinks op zich al prima antwoord gegeven op die vraag. Misschien dat ik dat in de volgende periode nog wel veel vaker kan zeggen. Voor nu heb ik een vraag aan de heer Kooijman over het afval. Ik las in zijn algemene beschouwing van de ChristenUnie dat inwoners die het afval goed gaan scheiden, dat die daarop kunnen besparen. Daar ben ik ook altijd vanuit gegaan. Als ik naar het erratum kijk bij de begroting, dan wordt er aangegeven dat inwoners een vast tarief gaan betalen. Dat ligt komend jaar elf euro en vijftien euro lager afhankelijk van of het één of meerpersoonshuishouden is zeg maar, ten opzichte van het tarief van u. Maar iedere keer dat de inwoners hun container gaan aanbieden moeten ze daarvoor gaan betalen. Zij krijgen dan later een naheffing. Inwoners zullen heel snel die ruimte van elf euro tot vijftien hebben opgesoupeerd. Dan kun je toch niet meer van besparen spreken? Kunt u dat toelichten? Dank u wel.

De voorzitter: Ik kijk voor de zekerheid nog even rond, want u snapt zelf ook wel dat de tien minuten al lang om waren. We gaan voor de laatste keer naar mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja, ten aanzien van de boomgaard zal ik eerst even kort op reageren. We zijn nog steeds van mening dat die weg daar niet moet komen, dus daar blijven we gewoon het college op steunen die ook net heeft aangegeven dat dat nog steeds de lijn is. Ten aanzien van afval. Ik dacht dat ik de vraag goed kon volgen, maar dat laatste stukje over die elf euro tot vijftien euro was ik hem even kwijt. Maar volgens mij gaat het erover van hoe kan je nu besparen, terwijl we eerst een groot deel vaste kosten doen en dan per aanbieding een drie euro kunnen vragen voor een container of, wat was het 75 cent per klepbeweging. Voor mij is het heel helder: op het moment dat je minder vaak afval aanbiedt, dan hoeft je dus minder die variabele kosten te betalen. Vaste kosten die heb je nog wel steeds. En ik zou het best interessant vinden, maar laten we dat dan een volgende raadsperiode doen, om samen met de PvdA-GroenLinks of GroenLinks-PvdA, ik weet niet hoe ze gaan heten, daarover in discussie te gaan, want misschien moeten we de vaste kosten wel veel meer naar het variabele gaan halen. Dus hoe meer kosten van het vaste tarief naar de variabele kosten gaan, hoe meer mensen kunnen besparen op de kosten. Ik ben daar zeker benieuwd naar.

De voorzitter: Nee, er zijn veertien minuten om, dus dat gaan we niet meer doen. Maar u mag hem opschrijven voor uw eigen termijn en dat is nu. Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1, na tien minuten krijgt u een waarschuwing.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u voorzitter, dan start ik hem inderdaad maar gelijk op richting mijnheer Kooijman. Onze motie ziet erop toe dat juist hetgeen u zegt, de mogelijkheid is tot besparen, belonen of beboeten noemen we het, in 2019 is vastgesteld door de raad en dat de wethouder laatst op onze raadvragen zei: dat gaat niet door. Je betaalt een vast tarief en voor elke lediging die u doet, zij het met een container, zij het met een zakje, klepbeweging, gaat u betalen. En dus niet een vast tarief inclusief een aantal basis ... Dus van belonen of besparen is geen sprake.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja, dan ga ik een heel uitgebreid antwoord geven. Nee, volgens mij is het heel helder en de wethouder gaf het volgens mij ook heel helder aan. Het college kiest ervoor om een naheffing te geven ten aanzien van de daadwerkelijk gemaakte kosten per klepbeweging of per aangeboden container. Dat betekent dus dat de gemeente voorfinanciert en achteraf gaat berekenen: hoeveel is er daadwerkelijk gebruikt? Wat u

in uw motie aanvraagt is: laten we eerst alle kosten maar in rekening brengen bij de inwoners en dan gaan we achteraf kijken of ze eventueel nog wat terugkrijgen. Oftewel, u legt de voorfinanciering bij onze inwoners neer. Nou, ik zie daar echt het voordeel niet van in.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dan mag ik daar gelijk wel even op reageren. Dit is wel wat afgesproken is in 2019 en waar nu van afgeweken wordt zonder dat de raad daar een besluit over genomen heeft. En daar voelen wij wel een pijnpunt.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja, volgens mij maakt mevrouw Van Nes-de Man nu wel een vergissing. Ik zit hier als raadslid en daar zit het college, die voert het uit, dus als er een vergissing is gemaakt, dan lijkt het college dat dan misschien in haar ogen gedaan te hebben. Maar ik ben het daar absoluut niet mee eens. Het college voert precies uit wat wij als raad hebben vastgesteld. De wijze van innen van geld, daar richt uw motie zich op, daar kiest u een andere koers, of wilt u een andere koers dan het college voorstelt en ja ik zie daar echt de voordelen niet van in.

De voorzitter: Mijnheer Piena, VVD.

De heer Piena: Ja voorzitter, volgens mij ontstaat er toch nog wel enige verwarring en ja het is de wethouder die dat toch wel creëert. We hebben ooit afgesproken dat we een vast tarief zouden krijgen en dat we voor die twee ledigingen per twee weken, dat we daar een bedrag voor betaalden. En mochten er minder ledigingen of minder zakken in de afvalcontainer gestopt worden, of dat je één keer een container minder aanlevert bij de straatkant, dan zou je daar een teruggaaf voor krijgen. Gaandeweg het proces, en daar hebben we volgens mij nooit echt goed over gesproken, maar dat komt in de afvalverordening neem ik aan deze maand, is het zo dat we nu zeggen: we betalen alleen het vaste tarief en achteraf gaan kijken hoeveel iemand heeft aangeboden. En daar ontstaat de ruis denk ik op de lijn. We gaan ook geen geld terugbetalen. De inwoners krijgen geen geld terug in 2023, nee die gaan betalen voor wat er standaard aan twee keer afvalaanbieding plaatsvindt. En mocht je minder aangeboden hebben dan ga je inderdaad minder dan die twee keer betalen, en ga je meer keren aanleveren, dan betaal je meer. En ik denk dat daar de woordspeling niet helemaal lekker zit.

De voorzitter: Nou, ik denk dat de wethouder daar straks zijn licht wel op zal laten schijnen. We gaan terug naar mevrouw Van Nes-de Man, want het is uw tweede termijn.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u voorzitter. Dan wil ik toch eventjes beginnen met onze moties. Eén hebben we net al vrij uitgebreid gehad denk ik. Maar ik vraag toch wel: kijk even goed, denk even goed na. Er staat echt in het beleidsstuk van 2019 een vast tarief, inclusief twee klepbewegingen of inclusief één keer per twee weken de minicontainer legen. En daarna wordt er gestapeld of wat ook. Dus ja, denk er goed over na. De motie Parken delta biodiversiteitsherstel. Ja wethouder recomandeert hem warm aan. Ben ik blij mee. Ik hoop ook dat heel veel mensen die gaan steunen, dat hij er gewoon door komt, want het is gewoon broodhard nodig, als je naar klimaat en alles kijkt. Dan hebben wij onze motie Verhuurdersvergunning, waarvan de wethouder zegt: ja dat is al opgenomen in het bestemmingsplan, één gezin per woning. Maar dit ziet erop toe dat het met huren niet scheef gaat. De motie is redelijk duidelijk op zich, maar ik denk dat hetgeen de wethouder erover zei niet klopt, dus ook nog even de vraag aan alle partijen: kijk daar goed naar en hebben jullie vragen, dan hoor ik die graag.

De voorzitter: Nou, dat komt mooi uit. Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja, het lijkt toch haast een two-men-show te gaan worden vandaag. Maar ik heb inderdaad over die vraag ... Of over die motie nog wel een vraag, want hoe groot is de problematiek nu? Want ik heb ook gezocht naar aanleiding van die motie op internet. Ik zie wel dat een aantal grote steden hier nu voorzichtig aan gaan beginnen. Heeft u ervaring in Ridderkerk hoe dat nu is?

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel voorzitter, volgens mij is dat 4,3 procent om het antwoord maar alvast te geven. En als een eigenaar een pand koopt met een hypotheek, dan mag het volgens de hypotheekverstrekker al niet om het onder te verhuren. En gewoon huren mag ook niet via de woonkompas, dus ik zie de toegevoegde waarde van deze motie niet.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, die 4,3 procent die klopt, die had de griffier keurig aangegeven en die had ik zo ongeveer in een soort conceptmotie meegestuurd naar iedereen. Ik denk, nou ik kan maar gelijk duidelijk zijn. Ik heb niet die ervaring in Ridderkerk. De particuliere woningmarkt is 4,3 procent. Dat is niet veel, maar je hoort wel hand over hand toenemen dat investeerders woningen opkopen, ook in Ridderkerk. Er wordt gewoon van het aantal biedingen op particuliere woningen, dan zijn er drie mensen die hem willen kopen en drie zijn investeerders. Het is een beetje vooruitlopend op en het kan er maar vast liggen. Dat is wat erachter zit. Dan ga ik ...

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Dat is een terecht punt wat mevrouw Van Nes aankaart, want in mijn eerste termijn heb ik het ook al gehad ... Volgens mij is de oplossing hiervoor een zelfbewoningsplicht. En we hebben daar al een motie in deze raad aangenomen dat het mag voor nieuwbouwwoningen. En vanaf 1 januari 2022 is het ook mogelijk voor gemeentes om dat te regelen voor alle woningen. En daar hebben we nog geen reactie op van de wethouder, dus daar wachten we met smart op.

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Dank u wel voorzitter. De gedachtegang achter de motie die begrijpen we ... Nu is het overigens ook zo, dat is ook in reactie op de heer Ros, dat met die 4,3 procent wordt ook een bepaalde doelgroep bedient. Dus als je dat blokkeert, waar moet die doelgroep dan naartoe? Dus dat is even een opmerking die ik mee wil geven in de overwegingen van ons allemaal. En daarnaast is het zo: als een woning niet in de vrije sector valt en iemand vindt dat hij te veel huur betaalt, conform puntentelling, dan is ook de weg vrij om naar de huurcommissie te stappen. Dus wat dat betreft is die ook wat de SGP betreft nog niet aan de orde.

Mevrouw Van Nes-de Man: Daar kan ik in zoverre op reageren als dat de motie blokkeert niets, je kunt gewoon je gang gaan, maar doe het wel op een fatsoenlijke manier. Dat is eigenlijk wat erachter zit. Ik wil graag verder met mijn tweede termijn. Ik sla maar heel veel over, want volgens mij word ik straks het meest

teruggefloten. Heb ik even een vraagje aan mijnheer Los van EvR. U geeft aan dat u spijt heeft van uw handtekening onder dit conditieakkoord en dan gaat het hier in de context over vrije pers. Gaat dit ook op voor andere onderwerpen? En daar hoor ik graag een reactie op.

De voorzitter: Mijnheer Los.

De heer Los: Ja voorzitter, het is een goede zaak om kritisch naar zaken te kijken. En ook als je in de spiegel kijkt en zegt van heb ik het wel goed gedaan? Dat staat er ook in. Als u denkt dat ik deze coalitie laat vallen, dan moet ik u teleurstellen, zo zit het niet in elkaar. Maar om goed op het spoor te blijven, de SGP zegt het al, een vaste koers varen, dat doen wij ook, maar toch wel even op de manier van niet zelfgenoegzaam zijn. En als je dingen waarneemt die niet goed vindt, dan mag je daar best iets van zeggen. En dat mag in een openbaar debat, want we zijn een openbare instelling, we zijn openbaar bestuur, en uit dat licht gezien is het geplaatst. Maar maakt u geen zorgen dat dit kabinet gaat vallen, want dat zal in ieder geval niet aan mij liggen.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u wel. Geen zorgen of geen illusie, die laten we dan maar in het midden hangen. Vraag aan partij 18PLUS. Jullie gaan geen moties en amendementen meer steunen, behalve een van de ChristenUnie omdat u die met terugwerkende kracht ziet. Dat is allemaal redelijk ingewikkeld. Houdt dit nu ook in dat u straks geen enkel voorstel meer steunt die de komende maanden op de agenda staat? Onthouden van stemmen is in onze beleving onthouden van stemming.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Ja voorzitter, even ter duidelijkheid voor Burger op 1. We onthouden ons niet van stemming, we stemmen gewoon mee, we zullen alleen geen moties of amendementen steunen. Met uitzondering van de motie van de ChristenUnie. Nou daar kom ik dadelijk in mijn eigen termijn nog wel even op terug.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja voorzitter, in de termijn van mevrouw Van Nes-de Man, maar waarschijnlijk vindt ze het ook wel belangrijk. Vindt u het dan niet netter om net als vier jaar geleden netjes de zaal te verlaten zodat de stemverhoudingen wel netjes zijn in plaats van al gewoon vijf keer tegen te stemmen?

De heer Westbroek: Nee, want wij zijn volksvertegenwoordigers en wij hebben ook de taak om hier aanwezig te zijn. We hebben in de vorige ...

De voorzitter: Ja, dit gaat allemaal in de tijd van mevrouw Van Nes. Ik ga er nu een punt achter zetten, u heeft antwoord gegeven. Mijnheer Los.

De heer Los: Ja voorzitter, dat is toch wel heel bijzonder. Ik zou eigenlijk aan Partij 18PLUS willen vragen: waar ligt dan het criterium om wel of voor een motie of een amendement te stemmen? Dit is dan blijkbaar belangrijk en het andere is in uw ogen blijkbaar niet belangrijk. Waar ligt voor u het criterium om dit wel of niet te doen? Ik begrijp er niks van.

De voorzitter: Daar gaat mijnheer Westbroek antwoord op geven in zijn eigen termijn. Mevrouw Van Nes, tien minuten zijn om, u heeft nog tweeënhalve minuut om uw eigen tweede termijn af te maken.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u voorzitter. Het zat erin, maar goed, een goed debat is ook prima. Ja dan is dat lastig. Ja, mensen mogen achteraf nog reageren. Ik heb even een vraagje aan wethouder Meij, die geeft aan dat de Tarwestraat inmiddels fietsstraat is, Tarwestraat Oostendam. Dat is mij geheel nieuw, ik ben er vanochtend nog overheen gereden, ik ben daar wel heel benieuwd naar, maar dat hoor ik dan vanzelf wel. Wat had ik nog meer? Ja, de weg door de boomgaard: ik vraag nadrukkelijk aandacht voor de bereikbaarheid van Ridderkerk. Maar ook op een gegeven moment kan je stellen: als het verkeer het hele gebied niet meer aankan, het verstopt raakt, moet je dan niet zeggen Nieuw-Reijerwaard vol is vol, en maak van de kavels die over zijn, ik heb dat ook in mijn algemene beschouwingen gezegd, maak daar eens een tiny forest van. Er staat een prachtig voorbeeld van in ons groenbeleid: op tweehonderd vierkante meter grond zet je zeshonderd bomen, hoe mooi wil je het hebben. En dan hebben we een klein beetje tegenhanger tegen al het verkeer en alle uitlaatgassen en alle ellende die we van Nieuw-Reijerwaard hebben. Ik vraag u toch serieus om daar eens over na te denken. Dan hebben we verder de klimaatverandering. Het valt me erg tegen dat de wethouder als ik vraag naar de zonnepanelen op de platte daken, dat het dan volgens mij nog steeds drie of vijf procent is. Het lijkt wel of dat ook totaal niet toeneemt. Constructie van daken, dat verhaal ken ik. Ik weet ook inmiddels dat er bijzondere zonnepanelen zijn die je uitrolt als een soort mat, dat die constructie al een stuk minder nauw kijkt. Dus daar zou je toch gewoon zeg maar op in kunnen zetten? Stimuleren, aandacht voor vragen, kan mij het schelen wat. En niet alleen maar verwijzen van ja we vragen rijk en provincie om subsidies en Ridderkerk zoek het verder uit, want dit percentage verandert dus niet, en het zou toch schandalig zijn als die platte daken hier gewoon allemaal zwart rubber zijn, want sedum ligt helemaal nergens op. En je zou straks over gaan om te kiezen voor zonnepanelen of zonneweide, dat zou ik onbestaanbaar vinden. En naast de zonnepanelen: je kan sedumdak onder de zonnepanelen leggen, je moet de zonnepanelen wat ruimer leggen, dan is dat veel veel beter, dan is dat win-win voor de waterberging, voor de hittestress en je hebt je zonnepanelen die beter functioneren, dus kijk daar echt. Ik verwacht daar gewoon meer actie van van de wethouder. We hebben al een aardige reactie gehad op het P.C. Hooftpark. Ik ben benieuwd wat daar gaat gebeuren en ik kijk daar ...

De voorzitter: Mevrouw Van Nes, uw tijd is om. Ik heb wel wat handen gezien. Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Dank u voorzitter. Ja de interruptie ging over dat stuk in Nieuw-Reijerwaard waar mevrouw van Nes bomen graag ziet groeien, maar wie gaat dat betalen?

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja, mevrouw Van Nes wil graag dat het college heel voortvarend te werk gaat en het liefst ook zelf die zonnepanelen op daken gaat leggen, zelf woningen bouwt in de Ridderhof 2 las ik in de algemene beschouwingen. Maar zolang wij geen eigenaar zijn van die panden, dan kunnen we een hoop willen, maar wij kunnen het zelf niet realiseren. Dus het college doet zijn uiterste best om dingen te stimuleren, om dingen aan te bieden, maar als ondernemers toch twijfels hebben of nog even wachten of andere ideeën hebben, dat hebben we dan ook te respecteren. We kunnen ze niet dwingen.

De voorzitter: Mijnheer Rijdsijk.

De heer Rijdsijk: Ja dank u wel voorzitter. Partij van de Arbeid is tegen een weg door de boomgaard, dat is

altijd zo geweest en dat zal niemand verbazen. Ik denk dat we daar hetzelfde over denken als mevrouw Van Nes, maar ik hoor mevrouw Van Nes spreken over een tiny forest en Nieuw-Reijerwaard en zo. Ik denk dat dat wel echt een gepasseerd station is. Ik vind alleen wel dat als je ergens tegen bent dat je ook een reëel alternatief moet aandragen. Het college stelt voor om een ontsluiting aan de noordzijde van Nieuw-Reijerwaard te realiseren, op de A15 A16, als alternatief voor een weg door de boomgaard. Hoe kijkt u daartegenaan en wat ziet u eventueel als andere mogelijkheid voor ontsluiting? Dank u wel.

De voorzitter: Zijn er nog meer inbrengen? Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja dank u wel voorzitter. Ik weet dat het niet gebruikelijk is, maar ik wil toch nog even kwijt dat als we zeshonderd bomen op tweehonderd vierkante meter gaan plaatsen dat we in ieder geval niet bang hoeven te zijn dat het ooit monumentale bomen worden.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u voorzitter. Ik wil wel even met die laatste beginnen hoor. Dat is letterlijk geciteerd uit het groenbeleid. Ik heb hem niet bedacht en ik ben het volledig met u eens, maar dan had u die opmerking bij het groenbeleid moeten maken, ik misschien ook destijds. Verder als het gaat over die boomvakken vullen, de overgebleven kavels op Nieuw-Reijerwaard. De minister heeft recent aangekondigd dat ze 37.000 ha bomen wil schenken ... Ze wil de bomen niet schenken, ze wil 37.000 ha bos erbij in Nederland, zo moet ik het zeggen. Daarbij wil ze aan alle kanten kijken hoe ze kan faciliteren, hoe ze met grondeigenaren in overleg kan om dat te realiseren. Dus de lobby met de minister en de provincie zijn prima hoor ik elke keer. Dus wat let om daar te kijken. En het zijn ook keuzes hè. Kies je voor je gezondheid en kost het je dan wat geld? Of zeg je: nou, plemp maar net lekker vol en we zien wel waar dat schip strandt. Nou daar ben ik dan ook heel benieuwd naar. En als het gaat om de aansluiting A15-A16 waar mijnheer Rijdsijk het over heeft. Ja, dat speelt al jaren. Alleen wat ik steeds weet en nu nog steeds hoor is dat Rijkswaterstaat dat gewoon pertinent niet wil vanwege de kans op toenemen van congestie. Maar dat is de enige manier om een alternatieve afrit te creëren, om het verkeer van Nieuw-Reijerwaard af te wikkelen zonder dat dat Barendrecht en Rijsoord doorgaat. Welke bijzondere manier dan ook wat allemaal bedacht is. Dus ik denk dat dit wel ... O mijnheer Kooijman zegt nog van we hebben geen panden. U zegt van ontwikkel zelf, doe dit en dat. Ook dat is een kwestie, dat geef ik ook aan, van lef hebben. Kijk of dat je die Ridderhof ... We waren rijk, we zijn rijk, had die Ridderhof 2 aangekocht en had ... Dan haal je er gewoon niet uit. Koop Ridderhof 2 aan, maak er woningen van, verkoop die als woningen. Ja, heb lef en doen wat.

De voorzitter: Heb lef en doe wat, mevrouw Van Nes, u heeft ruim zestien minuten in uw dooie eentje lopen te vullen, maar wel met de inbreng van de helft van de raad, maar misschien betaalt u dat terug in enigszins de beperking in de rest van de middag, loop ik daar maar op vooruit. We gaan naar mijnheer Overheid van het CDA. Tien minuten, daarna waarschuw ik hè. Gaat uw gang.

De heer Overheid: Dank u wel voorzitter. Het CDA kijkt met een positief gevoel terug op de afgelopen raadsperiode. Dat geluid wordt ook gehoord van meerdere partijen, dat blijkt ook uit meerdere algemene beschouwingen van deze partijen. Daarnaast is het uiteraard goed, en die geluiden horen we gelukkig ook, om met elkaar kritisch te blijven en te zorgen dat we onze Ridderkerkse inwoners voorop blijven stellen in onze besluitvorming. Punt daarbij is wel dat hoewel we dat wel graag willen met zijn allen het niet altijd mogelijk is om het op alle punten voor al onze inwoners goed te doen. Als CDA zijn wij blij in het geval dat er een aanzet wordt gegeven voor de verlichte zebrapaden. We willen nog even terugkomen op mijn eerste termijn, want

we hebben daar als CDA een vraag gesteld over de MCU en daar hebben we tot op heden nog geen antwoord op ontvangen, dus die ontvang ik nog graag. En in het vervolg daarvan met de MCU: mocht die eventueel weer beschikbaar gesteld worden, dan is mijn vraag aan wethouder Japenga of deze eventueel ook bereid is om deze in te zetten om het bijplaatsen van afval te controleren, want dat schijnt toch wel een issue te zijn. En in de termijn van wethouder Van Os heeft hij gesproken over de Loods en de Gooth, dat dat zo goed als rond is. Het CDA is eigenlijk wel benieuwd wat dan de concrete afspraken zijn geworden of wat de status daarvan is. Nou dan nog wat opmerkingen die ontvangen zijn met betrekking tot de motie van het CDA inzake de WOB nemen wij die over en willen we die afstemmen met de mede-indieners. En ik hoorde net ook twee vragen van de ChristenUnie en van Burger op 1 over de motie van afval. De motie zullen we in ieder geval aanpassen zodat er een onderzoek zal worden gevraagd. Met betrekking tot de meerpersoonshuishoudens: de strekking van de motie is dat we onze inwoners helpen die zorg nodig hebben. En meerpersoonshuishoudens vallen wat ons betreft niet direct onder deze definitie. En dan het punt misbruik. Ja, het CDA gaat er wel vanuit dat de mantelzorger het vertrouwen geniet van de persoon waarvoor die mantelzorg ontvangt en ziet het gevaar van misbruik dan ook niet direct.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja dank u wel. Ja, hoe zeg ik dat netjes. Het gaat me niet zozeer om bedoeld misbruik, maar misschien om onbedoeld verkeerd gebruik zeg maar. Als ik straks mantelzorger ben en ik heb twee pasjes in mijn huis: een van mezelf en een van de persoon waarvoor ik mantelzorg heb, dan zou het zo kunnen zijn dat je onbedoeld het verkeerde pasje voor je eigen afval gebruikt. En als dan aan het einde van het jaar de rekening wordt gepresenteerd en iemand zegt: ik herken me daar helemaal niet in, want zo vaak heb ik helemaal geen afval weggebracht, dan krijg je discussies. En volgens mij moet je daar ver van willen blijven. Dat is mijn zorg.

De heer Overheid: Terecht punt. Misschien goed om dat dan ook in het onderzoek mee te nemen wat daar eventuele mogelijkheden voor zijn om dat te voorkomen. Ja.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja voorzitter, dank u wel. Wij vragen ons af wat nu echt het grote probleem is voor die mantelzorger. Die gaat naar beneden om dat vuil weg te gooien en moet dan misschien weer naar boven, maar dat pasje kan hij ook in de brievenbus gooien. Is dat echt alle administratieve rompslomp waard om dit uit te voeren?

De heer Overheid: Onze instelling is dat we een oplossing bieden voor een mogelijkheid zeg maar ... Of om ... Of dat gelijk een groot probleem moet zijn, dat vragen we ons af. We willen het in elk geval voor de mantelzorger makkelijker maken. Maar goed, u kunt uw keuze zelf bepalen denk ik. Dan hebben we nog wat vragen over de moties die er zijn. De motie met betrekking tot jeugdproblematiek in Ridderkerk. We vragen aan de SGP: gelet op de input van het college, wat missen jullie dan eigenlijk nog in het kader van de jeugdproblematiek waar dan eventueel de controle op zou moeten plaatsvinden? Dat zouden we dan graag horen. Over de motie Campagne voor de deeltijd pleegouders, dat is eigenlijk zowel een vraag voor de wethouder als voor de fractie van de SGP. In de motie wordt gesproken over een campagne en de wethouder geeft aan dat het een optie is om komend jaar dit op te nemen in De Blauwkaai. En een vraag van het CDA is: praten we hier nu over hetzelfde of zitten we met twee verschillende dingen dingen te vergelijken? Graag meer duiding.

De voorzitter: Wilt u interrumpen op de vragen die het CDA heeft mevrouw Van Nes-de Man?

Mevrouw Van Nes-de Man: Ik heb vragen aan het CDA waar ik in mijn eigen termijn niet aan toe kwam en ik denk straks roept u opeens de tien minuten zijn om en dan mogen geen vragen gesteld. Ik dacht ik reserveer een beetje.

De voorzitter: Ach, nog lang niet. Mijnheer Overheid.

De heer Overheid: Dank u wel. Ik ben wel bijna aan het eind hoor. Motie met betrekking tot meer maatwerk toepassen aan de kostendelersnorm. Vraag aan de PvdA. We hebben als CDA al aangegeven bij de PvdA dat we deze motie willen aanpassen. Er werd nu ook voorgesteld om de punten één en twee zeg maar bij verzoek het college om het te laten vervallen. De vraag is of de PvdA dat van plan is. Mochten ze daartoe overgaan dan is het CDA zelfs eventueel bereid om het mede in te dienen. En als laatste nog een vraag ...

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Ja dank u wel voorzitter. Ja, we hebben de wethouder ook gehoord en het verzoek van de ChristenUnie en van het CDA. Wij zijn wel van plan ja in de schorsing de motie aan te gaan passen en daar dan ook bij u op terug te komen. Dat is wel het voornemen. We vinden het dan wel belangrijk dat er wel al maatwerk toegepast wordt bij de kostendelersnorm waar dat mogelijk is, maar daar kan de wethouder wellicht een toezegging voor geven. Dank u wel.

De heer Overheid: Wij zien het nieuwe voorstel dan graag tegemoet. Dan de motie met betrekking tot de ledverlichting en meer aanpassing van de motie zelf, maar meer tekstueel. Graag de omschrijving van het CDA aanpassen. We zijn zeker een Christen Democratische partij, er staat namelijk CD, maar beseft u wel dat als partij ook ergens aan Appelleren? Dus graag de A erbij.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel voorzitter, dat doen we natuurlijk van harte. Dank u wel voor de correctie.

De heer Overheid: Dat was eigenlijk mijn tweede termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u. Dat komt goed uit dat u tijd overlaat. Vraagje over uw algemene beschouwing. Ja ik had zelf te weinig. Over uw algemene beschouwingen. Daar staat een aanschaf Capitulatiemuseum. Afgelopen jaar is de gemeente Ridderkerk ook in de gelegenheid gesteld om het Capitulatiemuseum in Rijsoord te kopen. Een kans die wij als CDA niet aan ons voorbij wilden laten gaan. Welke status zit dat? Hoe staat u daarin? Wat moeten we daarmee? Voorbij wilden laten gaan? Ik dacht dat het passé was, maar dat is blijkbaar anders. En ik wil van u graag een uitspraak over de weg door de boomgaard Nieuw-Reijerwaard en die ga ik aan iedereen stellen.

De voorzitter: Mijnheer Overheid.

De heer Overheid: Volgens mij de vraag van de status van het capitulatiemuseum, ik denk dat dat beter een vraag is aan het college. Die zijn met dat proces bezig volgens mij. Voor wat betreft de weg door de boomgaard: daar zijn we op tegen.

De voorzitter: Dat was het mijnheer Overheid? Gaan we naar mijnheer Ros van GroenLinks. Gaat uw gang.

De heer Ros: Dank u wel voorzitter. Ik denk dat ik mijn termijn ook niet helemaal nodig heb hoor. Ja dat ligt aan mijn collega's hier. Ten eerste vind ik het jammer dat 18PLUS en D66 geen algemene beschouwingen uitbrengen. Dat vind ik zonde voor het debat en ik vind dat een belangrijke onderlegger en voor mij in ieder geval, en voor onze partij, helpt het altijd wel om weer eens een paar zaken scherp te houden. Het hoeft geen heel epos te zijn, maar je kan vaak wel de accenten leggen voor de komende debatten. Even naar het collegevoorzitter. Het college klopt zich niet op de borst, dat zei wethouder Oosterwijk. Om zich daarna ... De hele eerste termijn te gebruiken om te vertellen wat hij allemaal goed heeft gedaan. Dus dat was wel een mooie. Dus, en ik merkte bij meer collegeleden dat ze terugblikken en uiteraard de highlights eruit halen. En dat is niet zo heel gek natuurlijk.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja ik heb even een vraag aan GroenLinks. Is GroenLinks het er dan niet mee eens dat er veel gebeurd is de afgelopen vier jaar?

De heer Ros: Nou, er is best wat gebeurd, maar het is een vrij behoudend beleid geweest, wat ik al in mijn eerste termijn heb aangegeven. Wat ons betreft zijn er heel veel kansen laten liggen op duurzaamheid, op klimaat, op sociale vlakken, dus daar zou wat ons betreft in ieder geval ... En ook bijvoorbeeld op zondag en zulk soort punten, daar zou wat ons betreft nog weleens een tandje bij kunnen.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u voorzitter, ik kan het wel eens zijn met hetgeen mijnheer Ros zei over het op de borst kloppen. Als je de ...

De voorzitter: Ja, maar het is een interruptie dan hè, in de richting van mijnheer Ros. Niet een geheel eigen betoog in een ander zijn termijn.

Mevrouw Van Nes-de Man: Nou ja, misschien bedoelt u dat ook wel zo, het feit dat de combinatie helemaal volstaat met foto's van de wethouders, zowel in De Blauwkaai, als zo ongeveer dezelfde foto's in de krant.

De voorzitter: Nou ja, dat is uw eigen interpretatie. Ik ga naar mijnheer Overheid.

De heer Overheid: Dank u wel voorzitter. Ja even een toelichting op mijnheer Ros. Hij geeft aan dat we de mogelijkheden voor duurzaamheid hebben laten liggen. We hebben een aanvraag gehad voor het Oosterpark. Natuurlijk, daar zitten nog heel wat rauwe kantjes aan, maar volgens mij is dat een aardige investering ook en duurzaamheid en groen. En volgens mij was de heer Ros daar toch op tegen, dus daar zou ik nog wel graag willen zien waarom hij die kans niet heeft gegrepen.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja aanvullend op wat het CDA net zegt. We hebben ontzettend veel plannen wel hier in stemming gebracht. GroenLinks heeft een aantal keren tegen gestemd omdat ze het niet goed vonden. Maar daarmee hebben ze eigenlijk gezegd: college ga het maar niet doen. En in plaats van dat GroenLinks met een motie kwam om iets nog weer beter te maken. Dus GroenLinks heeft de kans gehad om sommige plannen van het college een plusje te geven, dat heeft hij nagelaten en heeft tegengestemd. Ik denk ja, dan bereik je in ieder geval als partij zelf niks en ben ik blij dat het college door kan gaan met de plannen.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Het Oosterpark gaan we denk ik niet over doen. Dat is terug te luisteren. Daar heb ik namelijk heel helder uitgegeven waarom wij uiteindelijk tegen hebben gestemd. We hebben aardig wat moties en amendementen ingediend. We hebben bijvoorbeeld ook grote amendementen ingediend waarin je een duurzaamheidsfonds op wilt richten van een deel van de Eneco-miljoenen, om dat duurzaam te investeren. En dat heeft het niet gehaald in deze raad. Bij verre na niet. Dus ik kan niet zeggen dat we niets gedaan hebben.

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Dank u voorzitter. Ja volgens mij was het GroenLinks die in de coronacrisis juist riep om geen geld meer uit te geven, eigenlijk op de handen te gaan zitten. Terwijl als het gaat om klimaat en dan lees ik nu de bijdrage en dan varen we koers op een EO-serie Als de dijken breken en de KNMI-presentator van ... Nou, dan komt er in één keer wel beweging. Hoe moet ik dat dan zien?

De heer Ros: Voorzitter, ik denk dat ik het in algemeenheid kan zeggen. Klimaat ... In de meeste algemene beschouwingen die ik heb gelezen klonk klimaat terug als onderwerp in meer of mindere mate. En ik ben daar toch wel heel blij mee dat bij iedereen het een belangrijk onderwerp is. En ik hoop dat het niet bij woorden blijft. Dus laten we als Ridderkerk koploper worden op het gebied van duurzaamheid. Ik wil nog heel kort terug op Stichting Bram. Dat is een stichting voor ernstig gehandicapte kinderen. Wat ik eventjes nog wilde duiden is dat de motie iets vraagt wat met onderwijshuisvesting te maken heeft en dus niet inhoudelijk met onderwijs. Dus dat is iets waar we zeker wel over gaan. Ik wil het CDA eigenlijk ook een compliment geven uit hun algemene beschouwingen waar ze gaan voor nieuwe doelgroepen, voor het bouwen voor nieuwe doelgroepen, dus wat breder kijken naar voor wie je kunt bouwen en nieuwe woonvormen zeker ondersteunen. En daar zijn we blij ...

De voorzitter: Mijnheer Piena, hierover?

De heer Piena: Dank u wel voorzitter, nee, het was nog even over Stichting Bram. Voor de helderheid van de motie, want daar hebben we wel wat vragen over. De heer Ros geeft nu aan dat het om de huisvesting van scholen gaat, maar komt er dan een aanvraag van de Stichting Bram om een school op te richten? Of wil de Stichting Bram ruimte hebben om die 12+ groepen te doen? Want dan moeten ze bij de huidige schoolbesturen zijn om daar ruimte te krijgen. Dus wij worstelen een beetje als VVD zijnde wat die motie ... Wat er nu precies gevraagd wordt van dit college. Zou de heer Ros daar uitleg over willen geven?

De heer Ros: Dank u wel voorzitter. Kijk, wanneer Stichting Bram in een aantal schoollokalen ergens gaat gebruiken, dan onttrek je die uit het onderwijs. Dus, en dan, want Stichting Bram heeft niet puur een onderwijsdoelstelling, dus en daar komt dan de gemeenten bij kijken. Dus en dan, nu is het dus, ik denk dan

direct van de gemeente, maar ... Dus en maar daarom geeft de motie ook aan: ga met elkaar in gesprek en onderzoek de mogelijkheden. Ze hebben nu een aantal lokalen in De Botter en ze hebben wensen om bijvoorbeeld op een andere locatie in de buurt van of samen met voortgezet onderwijs een dergelijke groep te starten. Ik heb nog één opmerking naar u voorzitter. U heeft een sterk verhaal gehouden over corona en goed dat u zich sterk heeft uitgesproken voor vaccinatie en mensen probeert over te halen. Vandaag bijvoorbeeld staat er een paginagrote advertentie in de combinatie, in De Blauwkaai over de coronamaatregelen. Al een aantal keer hebben wij gezegd: maak ook zo'n pagina over het belang van vaccineren. Dus dat is nogmaals een oproep van ons. Eén opmerking richting EvR. U heeft het over een bestuurlijke chaos. Nou ben ik wel heel benieuwd in welk deel van het bestuur u die grote chaos ziet en of dit zo ernstig is dat u ... U zegt: ik ondersteun het collegebeleid en meerderheidsbeleid wel. Ondanks deze enorme chaos ondersteunt u dat dus wel? En dat kan ik niet helemaal rijmen.

De voorzitter: Mijnheer Los.

De heer Los: Gelukkig in de tijd van GroenLinks. Voorzitter, ik ben de enige die ooit tegen de BAR Organisatie heeft gestemd. En ik heb dat met overtuiging gedaan, ondanks dat de voorzitter mij trachtte over te halen. Ik zag gevaren en die gevaren zijn waarheid geworden. Ik geef een aantal zaken aan. Het zou efficiënt zijn. Het eigen beleid van de gemeente zou buiten kijf staan. Is niet gebeurd. Het staat onder druk. De werkelijkheid dat het eigen beleid onder druk staat is overduidelijk. Als er aanbestedingen gedaan worden dan is het moeilijk om daar je eigen draai aan te geven. Als er beleid gemaakt moet worden is het toch wel makkelijk dat alle drie de gemeenten hetzelfde zijn als ...

De voorzitter: Mijnheer Los, het begint echt enorm op uw betoog te lijken, dat is niet helemaal de bedoeling. U krijgt uw eigen termijn ook nog. Wilt u kort en bondig antwoorden op mijnheer Ros.

De heer Los: Ik kom net als mevrouw Van Nes uit Rijsoord en misschien zijn we daar wat lang van stof, maar ik wilde toch eigenlijk wel ... Ik wilde toch eigenlijk wel antwoord geven. En dat antwoord is nog niet af. En mijn eigen termijn is maar zes minuten en vijftien seconden, dus ik wilde toch wel even in de tijd van GroenLinks wat zeggen. Maar ja, u bent de voorzitter, u bent de baas, dus ik doe er het zwijgen toe.

De voorzitter: Ik vraag aan u om het kort en bondig te houden, dat is het enige. Mijnheer Ros.

De heer Ros: Ja ik snap het helemaal niet. Er is een ambtelijke fusie en u heeft het over een bestuurlijke chaos. Dus welke bestuurlijke chaos bedoelt hij? Welk bestuur? Bedoelt u binnen de gemeenteraad het bestuur, bedoelt u het collegebestuur? Dat zijn de besturen die we hebben hier in Ridderkerk. En u heeft het over een bestuurlijke chaos en u begint over een ambtenarensamenwerking. Ik snap daar helemaal niks van.

De heer Los: Nou voorzitter, ik wil het graag uitleggen, maar die tijd heeft u me niet gegund. Maar misschien kunnen we een keer een kop koffiedrinken en dan komt het misschien wel neer op drie koppen koffie, maar ik zal het u duidelijk maken.

De heer Ros: Nou, ik zou de heer Los uitnodigen om het heel kort en bondig duidelijk te vertellen in de combinatie wat hij nou bedoelt met een bestuurlijke chaos. En daar niet een ambtelijke organisatie bijhalen. Ik heb nog één puntje. Ik vind het eigenlijk heel vreemd en jammer dat 18PLUS geen voorstellen vanuit de raad meer gaat ondersteunen.

De voorzitter: Uw tien minuten zijn om, dus u mag uw betoog afronden.

De heer Ros: Dat is mooi, dan kunnen ze niet meer reageren. Laat ik het anders zeggen: misschien moet ik ze wel complimenteren dat ze geen voorstellen uit de raad gaan steunen omdat er volgend jaar verkiezingen zijn. Dat zegt heel veel over hun wereldbeeld. Kijk dat je staat voor je principes oké. En dat ze zich voor willen bereiden op verkiezingen, dat snap ik ook nog wel. Maar wat is dan de reden dat je bijvoorbeeld niet stemt over een ... Of dat je tegenstemt wanneer er een voorstel wordt gedaan op meervoudig gehandicapte kinderen te huisvesten op een school? Ik bedoel, die kinderen zitten echt niet te wachten op die verkiezingen van 18PLUS. En al helemaal niet op die folder. En ik begrijp dat jullie daar allemaal mee bezig zijn en dat belangrijk vinden, maar dat is nu even niet aan de orde. De wereld draait gewoon wel door. Dat je het eerste jaar weinig doet en het laatste jaar weinig doet, ja dan hou je niet zo heel veel meer over zeg maar. Dus ik snap dat gewoon niet. Ik kan er gewoon echt niet bij. Sorry, dank u wel.

De voorzitter: Dat was uw tweede termijn? Ik kijk voor de zekerheid nog even rond. Wil iemand nog vragen stellen? Dat is niet het geval. Dan gaan we naar mijnheer Los, Echt voor Ridderkerk. En u zei het al, ongeveer de helft van uw spreektijd hè?

De heer Los: Ja, voorzitter, ik heb in ieder geval nog wat kunnen gebruiken van GroenLinks, dat scheelt weer in het kader van efficiency. Ja voorzitter, voor mij de laatste algemene beschouwingen. En dat was best wel een lange tijd, want ik ben in 2002 voor het eerst ingetreden. Ik wil even terugkijken op een periode met een lach en een traan. Maar meestal wel een lach voorzitter. Bijzonder is ook wel ... Bijzonder moment is dat de griffier, de huidige griffier, die het langer gaat volhouden dan ik denk ik, van mij te horen heeft gekregen dat hij griffier werd. Want we gingen in het duale stelsel. Bijzonder is ook wel dat ik in die tijd heb kunnen waarnemen dat de conventionele partijen zoals je dat dan noemt, die hebben bijna allemaal het woord Ridderkerk en hun naam opgenomen. De VVD Ridderkerk, PvdA Ridderkerk. Na ja, Leefbaar Ridderkerk die heeft natuurlijk die naam gekregen en ik vind het dan nog altijd wel heel erg leuk dat mevrouw Kayadoe in haar algemene beschouwing heeft gezegd dat het is opgericht voor en door bewoners met oog voor de lokale gemeenschap, wat een compliment mevrouw Kayadoe, want ik was dat namelijk ... Misschien wordt het nog weleens wat tussen ons.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Nou ik ben heel erg blij dat u het zo aanhaalt, want zo was hij ook bedoeld: een compliment naar u toe. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Los: Wat is het toch jammer dat ik volgend jaar niet meer meedoe.

De voorzitter: Mijnheer Piena wil wat zeggen.

De heer Los: Voorzitter ...

De voorzitter: Mijnheer Los, mijnheer Piena wil ook wat zeggen.

De heer Piena: Ja voorzitter, wij hebben wat aan onze naam toegevoegd, het lokale sausje. En Echt voor

Ridderkerk lijkt langzaam dat Ridderkerk af te breken door de fractie die uit elkaar gevallen is. Dus ik vind het positiever om er wat aan toe te voegen dan dat het uit elkaar moet vallen, dus ik hoop dat de heer Los dat ook zal beamen.

De heer Los: Voorzitter ik zei het al, het is soms een lach, meeste een lach, en soms een traan. Als ik even terugkijk naar een stukje turbulente geschiedenis: de tram. De tram, dat was het moment dat heel de bestuurlijke regio over mij heen viel. Ik heb discussies gehad met de huidige wethouder die over verkeer gaat, mijnheer Meij, we stonden recht tegenover elkaar. Maar we hebben elkaar later toch gevonden. Hij zegt: die tram die komt er niet, we gaan met bussen rijden. En nou, daar zitten ook wel allerlei dingen aan vast, maar daar hebben wij elkaar in gevonden. Er zal overigens het laatste woord nog niet over gezegd zijn. Dat brengt mij wel op het idee van dat het leven bestaat uit golfslag, uit op en neer. We gingen met zeven zetels bij ons eerste optreden gingen we de raad in. Dat was wel een beetje een stille periode. We zwegen erg veel. En ik moet nu naar 18PLUS kijken; ze maken ook niet zoveel drukte, maar dat komt misschien later nog wel. Ik heb nog wel wat adviezen voor hen en dat is: niet bang zijn. De VVD zegt altijd: politiek dat is niet iets voor bange mensen. En dat moet je inderdaad niet zijn. Als je kaarten op verlies liggen, ja dan heb je eigenlijk niet veel vrienden meer. Maar als het tij dan keert dan heb je ze weer wel. En dat bracht Leefbaar Ridderkerk in 2010 naar tien zetels. De bestuurders vielen over mij heen als lijsttrekker van Leefbaar Ridderkerk, maar de kiezers die vielen ook op een bepaalde manier over mij heen, want het was een aardverschuiving. Maar ja, zo is het allemaal. Het gaat ook wel weer eens een keer de andere kant op. Maar wat ik toch wel zou willen zeggen, en wat ik iedereen zou willen meegeven bij mijn laatste algemene beschouwingen: niet bang zijn. En als het is een keer tegen je keert, dan moet je ook maar blijven staan. Ik ben een groot bewonderaar van Omtzigt. Omtzigt die, laten we zeggen, bleef staan waar hij staan moest, stond voor zijn kiezers, stond voor recht en gerechtigheid, moest een hoge prijs betalen. Ik ben een groot bewonderaar van hem. En natuurlijk van Leijten die in zijn kielzog meeding. Ongekend onrecht, het is iets wat in ieder geval gelukkig voor de dag is gekomen. Dat tekent onze democratie ook wel weer: als het fout is gegaan, dan moeten we daar met zijn allen toch een draai aan geven. En dat betekent ook wel dat je niet bang moet zijn om iets aan te pakken waar iedereen van zegt: dit gaat niet goed. Ooit zei mijn vader: het is een slecht land waar het nooit waait. En dat heb ik eigenlijk toch nog een beetje veranderd: het is een slecht land waar het nooit stormt. En als je elkaar zo af en toe, zoals ik dat nu heb gedaan, de waarheid zegt, dan is dat niet met slechte overwegingen. Maar dan is dat met overwegingen: laat we elkaar eens in de spiegel kijken en laten we eens even kijken wat ging er goed en wat ging er niet goed? En dan moet je elkaar de maat niet nemen, maar dan mag je wel zeggen van jongens, dit kan niet. En dat is ook eigenlijk een beetje de achtergrond van ... Ik kijk wat mee in de wereld. Vandaag werd er een journalist van Volkskracht uitgewezen uit Moskou en Nederland is vijf plaatsen gezakt op de wereldlijst van persvrijheid. En ik heb best wel wat hevig gereageerd, maar ik vind ...

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk wil even interrumpen. Tot slot, want de helft van uw tijd zit erop.

De heer Rijsdijk: Ja dank u wel voorzitter. Ik ben het met de heer Los eens dat als zaken niet kunnen dat je dat moet benoemen. En in zijn algemene beschouwingen doet de heer Los dat ook een aantal keren. En hij merkt daarbij ook op dat vanuit het bestuur de opmerking is gemaakt dat een persona non grata onderaan de stapel moet komen. Ik ben daar best wel van geschrokken. Kan de heer de Los aangeven over welk bestuur we het dan hebben? En na ja, wat meer licht op die zaak werpen, want we zitten hier tenslotte voor al onze inwoners, kritisch of niet. Dank u wel.

De heer Los: Het is in het algemeen gezegd, maar het is niet gestoeld op niets. En we zitten wel in een openbaar bestuur, maar ik vind wel dat de privacy van een aantal personen, die moet gewaarborgd blijven.

Dus ik laat het bij dat het gebeurt. En zal wel niet heel frequent gebeuren, maar het is gebeurd. Ik ben overigens ... Ik heb het niet van horen zeggen. U weet, ik ben wethouder geweest en dat heb ik niet lang volgehouden. Daardoor kan ik nog steeds wel in de spiegel blijven kijken, ondanks dat een hele moeilijke periode was.

De voorzitter: Wilt u afronden mijnheer Los?

De heer Los: Als ik praat dan praat ik uit eigen ervaring. Ik moet afronden van de baas, tenminste dat is niet slecht bedoeld hoor voorzitter, maar u bent in dit debat de baas. En nou, daar zullen we ons aan houden. Dus jammer dat het maar zes minuten en vijftien seconden en misschien twintig seconden is geworden, maar ik ben heel blij dat ik bij de laatste ... Bij mij naast optreden bij de algemene beschouwingen mijn woorden heb kunnen spreken en ik dank u daarvoor. Ik dank de hele raad voor het luisteren. Dank u wel.

De voorzitter: Het waren zeven minuten en 34 seconden en ik ben helemaal niemands baas. Ik doe dit in uw opdracht. Ik ben uw knecht. Mijnheer Los.

De heer Los: Voorzitter, het was ook niet kwaad bedoeld. Het is in ieder geval iets ... Ik zeg iets wat u in ieder geval is opgevallen. En soms is dat wel leuk om het zo te stellen, dat het opvalt. Dat is misschien ook een vorm van communiceren. Wat heel belangrijk is, dat ziet u ook, in mijn algemene beschouwingen. Communiceren is een basisbehoefte.

De voorzitter: Ik ga naar mevrouw Van Vliet, Echt voor Ridderkerk. Ik zou zes minuten en vijftien seconden voor u uittrekken.

Mevrouw Van Vliet: Dank u wel. Als eerste de felicitaties aan de PvdA en GroenLinks voor de vrijage die zij zijn aangegaan. We wensen ze dus ook veel succes toe. Dank ook aan de griffie voor ondersteuning bij onze moties en dank aan het college voor de prachtige infographic bureaulegger. Met betrekking tot de kinderburgemeester: we hebben haar afgelopen zomer tijdens ons evenement puzzelspeurtocht voor de jeugd ook leren kennen en onderschrijven alle lof die de burgemeester en ook andere partijen haar hebben toebedeeld vandaag. Fijn dat het college coachend helpt bij bedrijven die de coronamaatregelen moeten handhaven. Het is voor sommige van hen soms al moeilijk genoeg om het hoofd boven water te houden en alle regeltjes bij te houden en personeel te moeten trainen hoe de handhaving uit te voeren. Ook het feit dat het college zich blijft inzetten om geen ontsluiting voor Nieuw Reijerwaard door de boomgaard te laten komen juichen wij toe. Ridderkerk staat er financieel goed voor met een ruime reserve op de balans. Maar enige terughoudendheid om dit verantwoord te besteden is wel ons doel. Vanzelfsprekend gaat EvR de komende jaren ook weer voor een sluitende gemeentebegroting. Participatie is ook van groot belang. Daarom wil EvR dat gemeente ook op dit onderdeel minimaal een zeven scoort. Wij willen namelijk geen zesjes gemeente zijn. Vragen aan wethouder Oosterwijk met betrekking tot het percentage toedeling woningen aan Ridderkerkers. De wethouder gaf aan in zijn eerste termijn dat hij samen met andere gemeenten bij het ministerie had gevraagd om een fiftyfifty verdeling. Maar is dat momenteel niet een beetje de realiteit? EvR vindt dat meer ambitie voor de Ridderkerkers is gewenst. En de vraag is: op welke termijn verwacht u overigens een antwoord van het ministerie of de partij die het antwoord moet geven? Vraag aan wethouder Japenga. Nu Rotterdam zich financieel heeft teruggetrokken uit het warmwaternetbedrijf, wat betekent dat nou voor de uitvoering van een mogelijk warmwaternet in Ridderkerk?

De voorzitter: Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel voorzitter. Ja mevrouw Van Vliet heeft het over meer ambitie. Volgens mij is die brief die vanuit Barendrecht, Maassluis, Ridderkerk gestuurd is, barst juist van de ambitie om in plaats van 25 procent er vijftig procent van te maken. Dus ik begrijp niet helemaal wat u bedoelt met het ontbreken van ambitie.

Mevrouw Van Vliet: Ik heb niet gezegd dat er ambitie ontbreekt. Ik zei alleen: ik zou er meer van willen, omdat in de praktijk al vaak een beetje richting die fiftyfifty-verdeling gewerkt wordt. En wij gaan liever van die 75 of 25, zodat er meer Ridderkerkers een woning krijgen in Ridderkerk. Ik ga even door ...

De voorzitter: Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Ja dank u wel voorzitter. Ja hetgeen mevrouw Van Vliet zegt is gewoon niet waar. Er wordt niet gewerkt naar vijftig procent. Het is 25 procent, dat mag, en dat het voor de rest nog van de woningen gewoon vrije markt nog wel wat meer Ridderkerks gelukkig een huis krijgen, helemaal perfect, maar er wordt absoluut niet gewerkt met vijftig procent op dit moment. Het is 25 procent, dat is de max nu, en die brief is verstuurd om het te verhogen van 25 naar vijftig. Dus nog steeds: meer dan genoeg ambitie.

Mevrouw Van Vliet: In de coalitie onderhandelingen van vier jaar geleden heb ik voormalig wethouder Smit gesproken en die hij heeft anders gezegd dan wat u nu zegt. Dat is ook een beetje ervaring die wij uit het veld horen. Daarom zeg ik: meer ambitie. Ik zeg niet dat ze geen ambitie hebben, ik vraag alleen om ietsjes meer. Verder ga ik nu met mijn vraag aan mijnheer Japenga, want we hebben wel begrepen uit uw eerste termijn dat een en ander in de wet wel is geregeld wanneer een bedrijf failliet gaat. Maar dan blijft nog steeds onze vraag overeind. Want zo'n opvolger die is er niet direct. Die kan ook andere plannen hebben of een andere planning hebben. Dus nogmaals: wat kunnen de gevolgen zijn voor Ridderkerk. Fijn dat het college onder andere ons verzoek rondom de zogenaamde zes-minuten-zone heeft opgepakt en werk heeft gemaakt van een goed overzicht van beschikbare AED's en gratis trainingen voor burgerhulpverleners. Iets waarvoor EvR in de vorige raadsperiode al pleitte en in deze afgelopen twee jaar ook zelf gratis aangeboden heeft en dat ook zal blijven doen. Wethouder Franzen gaf in zijn eerste termijn aan dat hij onze vraag over periodieke, preventieve gezondheidscheques voor AOW'ers en een taalambassadeur nog zal beantwoorden. We kijken dan ook graag naar die antwoorden uit. Graag vraag ik toch nog aan eenieder in de raad de aandacht voor onze motie Sport- en cultuurpas. Beweging, sport, cultuur, ontmoeten, het is allemaal belangrijk en draagt immers bij aan de gezonde balans van zowel het fysieke als het psychische lichaam. Zeker voor ouderen die lang thuis dienen te blijven wonen is beweging, cultuur, sport en ontmoeting essentieel. Op advies ...

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel voorzitter. In de eerste termijn zei de portefeuillehouder: verander de motie dat het bij de Ridderkerkpas kan. Elke vrouw heeft over het algemeen een hele grote portemonnee barstensvol met pasjes en heeft daarvoor een aparte app waar alle pasjes geregistreerd staan. Ze willen niet die grote portemonnee en u wilt weer een pasje. Ik snap het echt helemaal niet.

Mevrouw Van Vliet: Als u één seconde had gewacht had u het vervolg gehoord. Wij hadden ook in onze eerste motie die we voor hadden gelegd gevraagd om te onderzoeken of die samengevoegd kon worden met de Ridderkerkpas, maar op advies van de wethouder hebben wij onze motie nu aangepast en hebben we gevraagd om uitbreiding van de Ridderkerkpas, zodat iedere inwoner vanaf acht jaar en ouder, dus drie keer

gratis kan sporten of culturele activiteiten naar keuze kosteloos kan beoefenen.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u voorzitter. Ik fiets er een beetje tussendoor, want mijn vraag gaat niet over de pas, maar over de opmerking in de algemene beschouwingen van EvR, Van Vliet Kloosdeel waarin wordt gevraagd voor Ridderkerk om een rookvrije gemeente te worden en ook dat roken langs de sportvelden verboden wordt. Volgens mij is dat al zo, dus ik weet niet hoe actueel u daarin bent?

De voorzitter: Die hoorde eigenlijk in uw eigen terrein thuis, maar vooruit, mevrouw Van Vliet.

Mevrouw Van Vliet: Het is rondom de sportvelden en in ... Ja klopt. De motie ...

De voorzitter: Uw tijd is verstreken, dus u moet nu afronden.

Mevrouw Van Vliet: Dat ging snel. Had ik niet nog een paar minuten waarin ik niet geïnterrumpeerd zou worden dan?

De voorzitter: Ja, dat is vanaf nu.

Mevrouw Van Vliet: Oké fijn.

De voorzitter: Maar uw tijd is al om, dus u komt nog een zin zeggen maar dan is het afgelopen.

Mevrouw Van Vliet: Ja, dan wil ik graag even reageren op de opmerking van VVD Ridderkerk, waarin u zei dat door onze tweedeling het minder Ridderkerk werd. Ik wil u er toch even graag op wijzen dat EvR juist heel veel voor Ridderkerk doet. Kijk maar naar alle acties die wij uitvoeren voor Ridderkerk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we ... O, kijk! Ik zie ineens allemaal handen. Piena.

De heer Piena: Ja voorzitter, dat vraagt natuurlijk om een reactie. Echt voor Ridderkerk zal best veel doen in deze gemeente, maar de vraag is altijd bij ons welk deel van EvR dat is. Dat lijkt me toch een gerechtvaardigde vraag. Dus bent u de echte EvR? Of is het andere slagdeel het echte EvR?

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja gelukkig is het nog niet wie van de drie. Ik had nog een andere vraag over de motie voor de sport- en cultuurpas. Aan de wethouder werd ook gevraagd of de termijn van dat de resultaten binnen moesten zijn nog wat naar achter geschoven kon worden? Kan mevrouw Van Vliet daar ook nog even op reageren?

De voorzitter: Tot slot mevrouw Van Vliet.

Mevrouw Van Vliet: Ja dank u wel. Als eerste om met uw vraag te beginnen van de ChristenUnie. Ja die motie wordt aangepast naar de zomer van 2022. En met betrekking tot wie is de echte EvR, wil die echte opstaan? Ja grappig. Ja de fractie bestaat inderdaad uit vier leden, dat weet u, waarvan er twee niet meer lid zijn van de

partij EvR, dus de andere twee wel. Ik zou voor willen stellen dat wij dan de EvR zijn die de dingen doen, want dat is wat u vroeg hè? Ik had het niet over de fractie. Maar de partij die wat doet dat zijn wij. Kijk maar in de krant: schoonmaakacties, puzzeltochten, muziek.

De voorzitter: Mijnheer Los wil reageren.

De heer Los: Ja voorzitter, heel eenvoudig. Dit vraagt om een salomonsoordeel.

De voorzitter: Wie van ons gaat een kind in tweeën hakken bedoelt u? Dat laten we met een gerust hart aan u zelf over. We gaan naar mijnheer Piena van de VVD.

De heer Piena: Dank u wel voorzitter. Onze tweede termijn zal vanavond bestaan uit onze mening te geven over de moties en het amendement. En daar verwacht ik af genoeg vragen van de andere van. Het amendement van de ChristenUnie dient de VVD mede in met betrekking tot de Wmo-voorzieningen. We zijn namelijk van mening dat het onwenselijk is om mensen met nijpende zorgvraag op ondersteuning te laten wachten omdat de gemeente niet voldoende mogelijkheden heeft om de aanvraag tijdelijk af te handelen. Wij bedanken de ChristenUnie dat zij de door ons gewenste wijziging om binnen twaalf maanden de per direct af te geven beschikking opnieuw te bekijken hebben willen inwilligen. Voor hen die dan ten onrechte een aanvraag hebben ingediend stopt het onmiddellijk zonder dat het consequenties voor hen heeft met terugwerkende kracht. En dat willen we toch even benadrukken, ook met de toeslagenaffaire. We gaan dit nu snel direct regelen hopelijk, als het aangenomen wordt. Maar dat er geen nadelen aan verbonden zijn voor de mensen die het onterecht hebben gehad. Motie nummer 120 van de ChristenUnie van de afvalinzameling begraafplaats Vredehof. Nou, de Ridderkerkse VVD vraagt zich eigenlijk af of er een partij is die tegen deze motie kan zijn. En als dat zo is: graag horen wij de redenen die daar dan aan ten grondslag liggen, zodat we eventueel onze mening nog kunnen wijzigen. Burger op 1 motie, even kijken, partnerschap. Daar staan we niet om te springen. Weer een partnerschap. We hebben al een ecooloog in huis. Ik neem aan dat we de nodige expertise dus ook in huis hebben. Er zijn ook blijkbaar financiële verplichtingen mee gemoeid die niet inzichtelijk zijn gemaakt, daarom staan we niet echt positief tegenover deze motie.

De voorzitter: Mevrouw van Nes-de Man.

De heer Piena: Uiteraard.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u voorzitter. Deze motie maakt inderdaad ... Je wordt weer partner van. Volgens mij is genoemd dat het 1500 euro per jaar kost, maar je maakt wel deel uit van een veel groter geheel en je haalt informatie over een heel breed scala van bedrijven, organisaties, gemeente, waterschappen en alles op. Je kan ook heel veel delen, je hoeft dat wiel niet zelf uit te vinden. Ook niet als ecooloog, dus misschien kunt u er nog eens over nadenken. Het is geen halszaak, maar biodiversiteit is wel een halszaak.

De heer Piena: Voorzitter, wij denken altijd graag na, zeker als er andere argumenten komen. Nogmaals, ik hoor nog geen argument waarvan ik denk dat we ons standpunt zullen wijzigen. Overleg kan ook informeel gebeuren, dat hoeft altijd niet via de formele weg. Soms is informeel ook weleens wat beter. Variabel tarief van Burger op 1 mening uit mijn hoofd, ja voor afval. Daar zijn wij ook geen voorstander van. Wij vinden nog steeds dat de vervuiler moet betalen, en ja, door deze motie gaat dat aan de wandel. Daarbij komt dat de verordening nog deze maand op de rol staat en dan kunnen we het er alsnog misschien over hebben. Maar op dit moment staan we er niet positief tegenover. Hetzelfde geldt voor de verhuurdersvergunning van Burger op

1. Het betreft maar vier procent. SGP het terecht aangegeven: ook hier is een markt voor, voor de particuliere verhuurdersmarkt, en die zouden we ook weleens kunnen blokkeren. Dus ja, ook deze motie zullen wij niet steunen. Het CDA zal blij verrast zijn.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u. U geeft aan dat deze motie de vrije markt, de vrije sector, particuliere verhuurders, zou kunnen blokkeren. Kunt u dan aangeven hoe? Want wij zien dat niet. Het gaat alleen om het malafide gebruik.

De heer Piena: Zoals u weet worden er ook op de particuliere markt huizen verhuurd. Daar heb je toch mensen nodig die eigenaar van die woningen zijn. Dus op het moment dat ze zeggen dat deze mensen geen huizen meer mogen verhuren, of dat we dat aan banden leggen, is die markt er niet meer. En waar blijven die mensen dan? Dus ja. En grote misstanden zijn in Ridderkerk nog niet bekend volgens mij in deze verhuurdersmarkt. Dus daarom staan wij er niet welwillend tegenover. En de resultaten als deze motie uitgevoerd wordt brengen volgens mij ons meer regelgeving mee dan dat die regelgeving oplevert.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel voorzitter. Is de VVD Ridderkerk het met Leefbaar Ridderkerk eens dat ook met name expats gebruikmaken van de vrije woonsector? Verhuur.

De heer Piena: Voorzitter, of dat in Ridderkerk ook zo is, dan verwijs ik naar de wethouder, die zal daar het antwoord best op weten. En al zal dat zo zijn, dat is prima, wat ook expats hebben recht op ruimte en zijn voor ons land heel belangrijk vanwege de expertise die ze binnenhalen. Dus nogmaals, ik hoop dat ik daarmee Leefbaar het juiste antwoord heb gegeven. Mag ik weer verder voorzitter? Ik was gebleven bij het CDA, dat ik ze wel blij zal maken, want er is gebleken dat de VVD blijkbaar niet zo vaak met hun moties instemt. Nou, het elektronisch indienen van de WOB-verzoeken is een prima voorstel en dat zullen wij dan ook steunen. Ik ga ze weer een beetje teleurstellen: we hebben net met onze opmerking denk ik wel duidelijk gemaakt dat de extra afvalpassen voor mantelzorgers vinden wij niet zo'n goed idee. Dus daar zullen wij tegen zijn. Wat de rolstoelvriendelijke picknickplaatsen in het kader van het zorgen voor een inclusieve samenleving is dit natuurlijk een voor de hand liggende motie. Die motie zou dan ook eigenlijk niet nodig hoeven te zijn, omdat we er toch van uit mogen gaan dat zeker bij de inrichting van openbare ruimtes standaard met dit soort zaken rekening wordt gehouden.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u voorzitter. Ik vind het een beetje lastig. Het is niet om te interrumpen op uw betoog over die rolstoelvriendelijke picknicktafel. Dat zijn we geheel met u eens. Nee, ik ga u ook de vraag voorleggen over de weg door boomgaard, die derde ontsluiting waar u destijds ook tegen gestemd heeft.

De voorzitter: Sorry mevrouw Van Nes-de Man, zo werkt het niet. U heeft uw eigen termijn waarin u al uw opmerkingen kwijt kunt. Als dat ergens anders aan besteed wordt, daar kan ik ook niets aan doen, maar we hebben die spreekijdverdeling echt niet voor niets. Dus u kunt niet zomaar punten aandragen in een ander zijn termijn. Mijnheer Piena.

De heer Piena: Dank u wel voorzitter, ik krijg er nu dus een halve minuut bij denk ik. De derde ontsluiting is niet aan de orde op dit moment, dus ik ga er ook even niet op in, ondanks dat we er wel een mening over hebben. Bij de rolstoelvriendelijke picknickplaatsen, nogmaals, prima wanneer het college door deze motie actiever gaat worden op dit gebied. Maar nogmaals, hij lijkt ons een beetje overbodig. Het zou in het werk van de gemeente moeten zitten. Betreft de wens van de Stichting Bram, ja een zeer sympathieke motie. Wij zien nog niet helemaal in waar de gemeente hier heel veel bijdrage aan kan leveren. Maar nogmaals, als het gesprek ertoe mag leiden dat de Stichting Bram daardoor beter zijn werk kan doen, helemaal top zou ik zeggen en succes college om hen te helpen. Onderzoek toegankelijk maken hittestresstool voor inwoners. Ja ook hier komt weer een verzoek, het lijkt bijna standaard dat alle moties met verzoeken komen tot onderzoek. Deze motie is hier een voorbeeld van. Wanneer deze toegankelijk nu zo belangrijk wordt geacht door de indieners, waarom wordt er dan niet gewoon gevraagd om dit te regelen. Waarom moet daar een onderzoek naar gedaan worden? Dus wat ons betreft óf dat het verzoek is regel het, óf laat de motie weg. Er is ook al voldoende informatie op dit gebied voor de inwoners beschikbaar.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja ik zat even te kijken of de heer Ros misschien wilde toelichten, maar anders wil ik wel antwoord geven op de vragen die de VVD stelde. Ik ben ook een van de mede-indieners van deze motie. De wens is er wel dat het mogelijk wordt gemaakt, maar misschien is dat technisch heel lastig en daarom wordt juist gevraagd nu om een onderzoek. Dat was ook de reden dat wij als ChristenUnie konden instemmen uiteindelijk met deze motie. Want als het alleen gaat om regelen en het blijkt technisch gezien heel lastig te zijn, dan hebben we iets verkeerd gevraagd. Dus vandaar dat onderzoek.

De heer Piena: Voorzitter, op het moment dat een college iets niet kan uitvoeren dan komen ze vanzelf terug en melden ze dat. En dit is weer zo'n lange omweg waarvan we zeggen: ja, regel het, lukt het niet, dan horen we dat wel van het college. Dus de VVD huldigt toch wel een beetje het standpunt: als we iets willen, laat het dan ook voor elkaar gebokst worden door dit college. En anders horen we het wel als het niet kan. Dus we blijven wel bij ons standpunt in deze. Voorzitter, even kijken, 129 van EvR. Dan ga even kijken welke motie dat ook alweer was, want dat zijn er heel veel. En dat is gedeeltelijke vrijstelling van de kosten van grof afval. Het is ongelooflijk vandaag, we zijn het gewoon met de wethouder Japenga eens, ondanks dat we het weleens oneens met hem zijn. Maar de uitkomst van zijn mening over deze motie voor de gedeeltelijke vrijstelling van het ophalen van grof afval delen wij. Wij ontraden de overige fracties in de raad deze motie dan ook te steunen. Wanneer we uitgaan van het standpunt dat de vervuiler betaalt, is deze motie daarmee namelijk niet in lijn. Het gevaar van illegale dumping ligt zeker op de loer, maar de wethouder heeft vast goede plannen om dat te gaan voorkomen. Voorzitter, wij vinden het prima om de Ridderkerkpas uit te breiden met, nou ja, voor sport et cetera et cetera. Maar wij zitten echt niet te wachten op nog een nieuwe pas. We hebben het Leefbaar Ridderkerk ook horen vertellen. Nou hoeft je tegenwoordig niet meer fysiek een pasje te hebben, dus voor de dames onder ons: je kan heel met een app doen. Dan heb je geen pasje meer nodig. Maar goed, misschien bent u digitaal nog niet zo ver. Dan zijn er vast nog mensen, ik denk ook bij de SGP, die u die uitleg kunnen geven op IT-gebied. Een onderzoek naar deze Ridderkerkpas legt ... Doe ik helemaal niet voorzitter, hoe komt u daar nu bij? Een onderzoek legt weer druk op de ambtelijke organisatie en kost ook geld. Dus nogmaals, prima om de Ridderkerkpas meer mogelijkheden te laten bieden, maar niet een onderzoek naar een nieuwe pas. Dan komen we bij de SGP. Campagne voor meer deeltijd pleegouders. Wij vinden het prima om hier een campagne voor te starten. Naar onze mening zou dit echter geen geld hoeven te kosten en is ook een onderzoek en dergelijke allemaal niet nodig. We kunnen gewoon gebruik maken van de gemeentelijke

website en De Blauwkaai. Dan denk ik dat wij echt wel voldoende mensen kunnen bereiken.

De voorzitter: Uw tien minuten zijn om, dus u mag uw betoog afmaken.

De heer Piena: Heerlijk voorzitter, tweeënhalve minuut praten zonder dat mensen interrumpen. Even kijken, dan hebben we nog een motie van de SGP, nummer 132. Dat is een onderzoek naar de jeugdproblematiek. Voorzitter, we kunnen het niet beter verwoorden dan u vanmorgen al heeft gedaan. Waarom een onderzoek door een extern bureau niet nodig is. Dus wij zullen tegen de SGP stemmen. U hoort het, wij zijn heel vriendelijk tegen iedereen allemaal vandaag. Schaaktafels in de openbare ruimte. Een onderzoekje meer of minder mag de pret natuurlijk niet drukken. Voor de VVD Ridderkerk is een onderzoek echter niet nodig. Schaken is een mooie sport en heeft ongetwijfeld positieve effecten op de gezondheid en zeker in de zuidelijke landen levert het mooie beelden op wanneer er in de buitenlucht op pleinen geschaakt wordt. In Nederland voorzien we echter toch wel heel veel nadelen. Wanneer het voorstel zal gaan over schaaktafels in besloten openbare ruimten, en ik hoop dat iedereen dat nog kan volgen, besloten openbare ruimten, dan zouden wij dit voorstel waarschijnlijk wel steunen. Dan gaan we over naar de ledverlichting ...

De voorzitter: Mijnheer Kardol ...

De heer Piena: Ik zit in mijn laatste minuten, het spijt me, u mag mij helemaal niet interrumpen.

De voorzitter: O nee nee nee! Nee, sorry mijnheer Piena!

De heer Piena: Ik ga lekker door met praten, dat is wel fijn. En misschien red ik dan alle moties. Ledverlichting voorzitter, dat is een prima motie die wij steunen, zeker nu we de wethouder vanmorgen hebben horen zeggen dat het allemaal binnen de onderhoudsbudgetten kan vallen. Hoe mooi kan dat zijn. De pilot brandweerfunctionaris die wij mede indienen. Ja na de zeer lovende woorden van de burgemeester lijkt het ons promoten van deze motie volledig overbodig. Ik kan mij dan ook haast niet voorstellen dat iemand tegen is. En ook niet dat Partij 18PLUS hier geen uitzondering voor wil maken om van hun stemuitgangspunt af te wijken. De speelcamera bankjes op schoolpleinen vinden wij een slecht voorstel. Het is wat ons betreft aan de scholen om men verschillende uitdagingen oppakt. Daarbij zou een regenboog gekleurd, of in welke andere kleur getooid bankje, weleens averechts kunnen werken op hetgeen met de motie bereikt denkt te gaan worden. Wij laten dit graag aan de experts over. Bevorderen deelname reanimatiecursus. Ik heb niet al die moties verzonden, daarom duurt het zo lang voorzitter. De wethouder geeft aan dat de motie overbodig is, omdat het al gebeurt. Daarbij willen we ons aansluiten. Het gaat naar onze mening prima via de geëigende wegen, dus zullen wij de motie waarschijnlijk niet steunen. Aardig om misschien hier wel te vermelden is dat veel zorgverzekeraars vaak een gedeelte of de gehele cursus vergoeden. Wellicht kan het college hieraan aandacht besteden in De Blauwkaai.

De voorzitter: Uw tijd is om, wilt u afronden?

De heer Piena: Het spijt me Partij van de Arbeid. U had nog zes moties, maar vanavond komen ze wellicht aan bod. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Zijn er nog vragen aan mijnheer Piena. Sorry voor daarnet. Ik schoot even helemaal mis. Excuus. Mijnheer Kardol, gaat uw gang.

De heer Kardol: Dank u voorzitter. Een vraag aan de heer Piena. Een speelplaats of speeltuin, is dat een besloten openbare ruimte?

De heer Piena: Ik zal me verduidelijken.

De voorzitter: Ho! Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voorzitter, het is natuurlijk een mooie tactiek van de VVD om vooral over de moties te gaan praten en niet weer terug te komen op hun eigen algemene beschouwingen. Daar wil ik wel graag nog even op terugkomen. Vanmorgen hadden ze het over ... De Fabeltjeskrant werd even genoemd. Nou, ik heb de algemene beschouwingen van de VVD ook gelezen en de oproep van ga vooral voor lightrail. Ja dan denk ik daar gelijk achter: ja, oogjes dicht en snaveltjes toe. Een lightrail is gewoon echt niet concreet ...

De voorzitter: Maar dit is geen interruptie op mijnheer Piena zijn betoog.

De heer Kooijman: Nee, mijn vraag aan de VVD ...

De voorzitter: Ja, maar dat moet u in uw eigen termijn doen.

De heer Kooijman: Ik had gehoopt dat de VVD ...

De voorzitter: Dat is precies hetzelfde als wat ik net tegen mevrouw Van Nes-de Man zeg: je kan niet zomaar onderwerpen in iemands anders zijn termijn drukken.

De heer Kooijman: Maar voorzitter, ik mag toch wel een vraag stellen om iets verduidelijkt te krijgen?

De voorzitter: Een interruptie gaat over het betoog van degene die dat betoog houdt, maar u haalt een heel ander onderwerp aan.

De heer Kooijman: Dan heb ik dat in ieder geval gemist voorzitter. Dat vind ik heel spijtig dat ik dat niet heb gehoord van de VVD.

De voorzitter: Uw vraag aan mijnheer Piena is?

De heer Kooijman: Ik mag wel door? Nou ... Ja, voorzitter, ik probeer me netjes aan de regels te houden, maar ik vind het nou lastig. Mijn vraag aan VVD is: ja hoe zien ze dat in het licht van wat ze net betogen, van hou het concreet en realistisch. En ondertussen kunnen ze zelf gaan dromen van een lightrail?

De voorzitter: Het woord is wederom voor de laatste keer dan aan u mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja voorzitter, dat vergt toch wel een uitgebreide beantwoording, de vraag van de ChristenUnie.

De voorzitter: Dat zal niet gaan, dan gooi ik uw microfoon uit, want er is al een kwartier om.

De heer Piena: Dat is jammer. Nou eerst even op de vraag van de SGP. Besloten, met een dak erboven, zichtbaar, dat maakt het misschien voor u wat helderder. Natuurlijk is ook een parkeerterrein een besloten

gedeelte als dat afgesloten is, maar u begrijpt best wat ik bedoel. Niet in de openlucht waar iedereen allemaal bij kan zonder toezicht. Dat is het eerste korte antwoord hoop ik. Het tweede antwoord is: terugkijken op de algemene beschouwing, waarom zou de VVD? We hebben ze ingediend, we hebben vanochtend onze highlights gegeven, kijk het lekker terug, u heeft er zelf net ook aan gerefereerd dat we kunnen terugkijken wat er gezegd is. Ik raad iedereen aan dat te doen, er staan hele interessante dingen in. Over de lightrail gesproken: ja wij dromen graag verder dromen graag verder, want wij denken inderdaad als VVD Ridderkerk zijnde dat dit de oplossing is voor ons openbaar vervoer. Nou ik zal het daarbij laten voorzitter, dat lijkt me een mooi kort antwoord.

De voorzitter: Dank u wel. We gaan we naar mijnheer Kardol van de SGP.

De heer Kardol: Dank u voorzitter. Allereerst de felicitaties richting de heer Ros van GroenLinks en de heer Rijdsdijk van de PvdA met hun voorgenomen lijstenhuwelijk. Misschien is dat ook tegelijker wel de reden dat de ex-partner van de heer Ros GroenLinks er vandaag niet is, maar dat laat ik in het midden. Ik wil het college bedanken voor de antwoorden die zijn gegeven. En nog niet alle vragen zijn beantwoord, of in ieder geval de vragen met betrekking tot de vliegende brigade van de Provinciale Staten. Wat betreft de beantwoording over de starterslening zijn we blij dat de starters weer kunnen aankloppen voor een starterslening. We laten ons verrassen als het gaat om de campagne Fatsoen moet je doen, want dat is iets wat in onze optiek nog steeds nodig is. Ik heb het antwoord gehoord als het gaat om de cijfers die de politie binnen afzienbare tijd ...

De voorzitter: Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel voorzitter. Na nu al drieënhalf jaar in deze raad heb ik toch wel een vraag aan de SGP, nu ze het over de starterslening hebben. Toen met de jeugdebatten voor de verkiezingen, ook in de debatten zelf heeft de SGP gezegd: er zijn geen extra starterswoningen nodig, er zijn meer dan voldoende starterswoningen, we hoeven er ook niks voor te doen. Ik zat toevallig nog naast zo'n jongerenvertegenwoordiger in het jongerendebat. Wat is er de afgelopen drieënhalf jaar bij de SGP gebeurd dat ze opeens - gelukkig - zo pro starters zijn geworden? Dank u wel.

De heer Kardol: In antwoord op de heer Mijnders. Dat zijn twee onderwerpen, of twee delen: woningen en starters zelf. Nou de focus ligt hier op de starters die het moet mogelijk maken natuurlijk gemakkelijk een lening te kunnen krijgen. En als je kijkt naar het punt starterswoningen, dan kan ik dit antwoorden: de heer Ros heeft dat in de algemene beschouwing van hem dacht ik ook gezegd, van er worden alleen maar dure woningen gebouwd. Maar dat speelt juist ook weer starterswoningen vrij. Het gaat erom dat die doorstroming goed op gang komt. Dus goed, dat is een antwoord richting de heer Mijnders. Ik was gebleven bij dat ik blij ben dat ...

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Dank u wel voorzitter. Vindt de heer Kardol van de SGP dat de doorstroming nu goed loopt?

De heer Kardol: De doorstroming is natuurlijk een uitdaging, maar dat heeft met heel veel meer factoren te maken.

De voorzitter: Dat is het antwoord?

De heer Kardol: Dat is het antwoord.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Ja dank u wel voorzitter. Ik ben blij met de aandacht van de SGP voor de starterslening. Als Partij van de Arbeid zijn we daar ook altijd voor. Tegelijkertijd spreek ik ook wel met deskundigen en die geven aan dat zo'n lening ook een prijsopdrijvend effect kan hebben en dan zijn doel voorbij kan schieten. Hoe ziet de heer Kardol dat? Dank u wel.

De heer Kardol: In antwoord op de heer Rijsdijk: het kan wellicht een prijsopdrijvend effect hebben, maar dan weet ik nog wel andere maatregelen te noemen die naar verhouding een veel groter prijsopdrijvend effect hebben. Ik zal vervolgen. Ik was gebleven bij dat we blij zijn dat binnen afzienbare tijd politieresultaten inzichtelijk worden gemaakt. Ergens is het bijzonder dat dat tot op heden nog niet geregeld kan worden met een druk op de knop. Ik heb gehoord wat het college heeft gezegd over boa's, dat die niet over opsporing gaan. En dat is ook zo. Aan de andere kant zijn ze op de ogen en de oren. En dat geldt voor ons allemaal. Tegelijk benadrukken we ook de opleiding en het adequaat inzetten van de boa's. Als het gaat om de campagne waar wij een motie voor hebben opgesteld over de deeltijd pleegzorg, het werven van mensen, van gezinnen. Ja dan kijken wij wat verder dan alleen de campagne die zou worden voortgezet in De Blauwkaai, wat ons betreft - en ik ga er even van uit dat dat ook voor de mede-indieners geldt - mag het wel wat innovatiever, doeltreffende en ook zichtbaarder. En dan bedoel ik niet alleen De Blauwkaai, maar ook de buitenruimten. Dus dat ook even in antwoord op de vraag die de heer Overheid stelde. We delen ook de zorgen als het gaat om het ov. Daar is veel inzet op gepleegd. Maar juist de dunne lijn, de heer Meij noemde het al, de buurtbussen ... Nou goed, we delen die zorg en we hebben wat de heer Meij heeft gezegd ook in onze oren geknoopt. Dan ...

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Dank u wel voorzitter. Ik deel de zorgen van de SGP over het openbaar vervoer, maar daarover gesproken: in uw algemene beschouwingen staat dat het tramtracé, of in ieder geval de reservering daarvan van de baan is. Ik heb iemand ook horen zeggen: het is van de trambaan. Maar in de vergadering van Provinciale Staten van 30 juni 2020 is aangegeven dat het tracé is verplaatst naar de Rotterdamseweg. En dan meer specifiek het stukje tussen de Randweg en de Populierenlaan. Is het niet belangrijk dat wij dat beeld ook uitdragen naar onze inwoners? Dank u wel voorzitter.

De heer Kardol: Ik hoor wat de heer Rijsdijk zegt. Maar de heer Rijsdijk is tegelijk ook bekend met het standpunt wat we altijd hebben geleid. We zijn er misschien wel wat vasthoudend in geweest, maar uiteindelijk is de tram van de baan.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u voorzitter. Het vorige tramtracé liep natuurlijk dwars door Ridderkerk heen. Er wordt nu gesproken over een tracé langs de Rotterdamseweg. En ook wij zijn inmiddels voorstander van een lightrail langs die Rotterdamseweg. Hoe staat u tegenover een tracé langs de Rotterdamseweg?

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijswijk: Ja dank u wel voorzitter. Ja dat standpunt is me bekend. Ik ben daar op zich ook altijd consequent in geweest. Maar een tracé is zeg maar, ja, niet weggehaald. Het is verplaatst. En daar heeft de hele raad ook mee ingestemd, dat het tracé verlegd wordt. De heer Meij gaf nog aan in de vergadering waarin dat besproken werd dat hij daar ook trots op was en daarachter stond. Dus de SGP heeft ook met de verplaatsing van het tracé naar de Rotterdamseweg ingestemd. Of zie ik het nu verkeerd?

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: De SGP is blij met dat wat gerealiseerd is. Als het gaat om lightrail zijn we blij dat de provincie inzet op de lijn Rotterdam, Dordrecht, Den Haag. En daar ook expliciet in geld voor vraagt bij het Rijk. Goed.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u. Ik heb nog geen antwoord op mijn vraag gehad. Over de lightrail langs de Rotterdamseweg. Het stukje tracé wat er vastgelegd is en hoe of dat u daartegenover staat. Het oude tracé liep dwars door Ridderkerk heen ...

De voorzitter: Ja dat is wel bekend. Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: De inzet volgens mij is duidelijk. De afgelopen periode hebben we ingezet op hoogwaardig openbaar vervoer via R-net bus. En in het verlengde heb ik gezegd: de lijn Dordrecht, Rotterdam, Den Haag. Dus lightrail over de Rotterdamseweg is wat mij betreft niet aan de orde of zelfs passé.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: De lightrail langs de Rotterdamseweg is wel degelijk aan de orde. De provincie heeft gezegd: we halen die claim door Ridderkerk eraf als je een andere claim neerlegt. Als we een andere claim mogen neerleggen. En dat is vastgesteld door de Provinciale Staten en daar hebben wij maar mee te dealen. Dus de vraag is: wat vindt u daarvan? Bent u daar voor of tegen?

De heer Kardol: Ik heb denk ik al voldoende geantwoord. En dan valt ik in herhaling. Even wat betreft nog de moties. Ik wil nog wel even benoemen hoe belangrijk we het vonden om mee te gaan ook met de motie van de ChristenUnie als het gaat om de directe toekenning van de Wmo-beschikkingen. We hebben al eerder op dat terrein aandacht gevraagd om, ja je zou ze kunnen zeggen acute problemen. Wat me nog opviel in de bijdrage van mevrouw Van Nes, Burger op 1, dat ze opmerkte: staat de participatie eigenlijk wel hoog in het vaandel? En de vraag, die had ik misschien in haar eigen termijn moeten stellen, maar wil mevrouw Van Nes met haar wijze van participeren rond bijvoorbeeld het bestemmingsplan Pruiwendijk en Electropark aangeven dat dat dan de manier zou moeten zijn. De ...

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja als u dat vraagt wil ik daar graag op reageren. De manier waarop er bij Pruiwendijk is geparticipeerd is ook gewoon heel slecht. Dus op een gegeven moment ... Participeren bij de Botterhof, dat is het pareltje als het over participatie gaat. Hoe haal je informatie bij bewoners? Hoe werk je samen? En verder is het: de ene keer wordt het opgehaald, de andere keer hebben drie mensen wat opgehaald, of bij zevenhonderd mensen. En dat is geen participeren, want er gebeurt niks mee. Of nauwelijks

iets.

De voorzitter: Mijnheer Kardol, uw tien minuten zijn om, dus u mag tweeënhalve minuut helemaal ongestoord uw gang gaan.

De heer Kardol: Waar ik op doelde, richting mevrouw Van Nes, is als het gaat om het Electropark, het komen met een wijziging op een laatste moment en dan het hoe betrekken van partijen. Ik zal mijn termijn afmaken. Wat ik nog wel ... Wat me opviel tijdens de inbreng van Leefbaar Ridderkerk was dat ze zich eigenlijk wel comfortabel voelden bij het oppositie voeren. Dan kan je naar eer en geweten je eigen ding doen. Dus toen vroeg ik me zo af: gaat u die lijn dan doortrekken? In die zin dat dat dan ook de standaard wordt? Het oppositie voeren. Wat ik nog wilde aanstippen is waar de VVD ook wel terecht een vinger bij heeft gelegd van de financiën, we staan er in Ridderkerk goed voor, maar we moeten zeker alert blijven als het gaat om soms de onzekerheden die op ons afkomen. En ook wel de constructieve inbreng, maar dat geldt niet alleen voor de VVD, de scheidslijn van coalitie oppositie is wat dat betreft deze periode echt wel vervaagd. Ja ik wil het hierbij laten op dit moment.

De voorzitter: Kijk ik nog even rond. Ik zie wel wat vingers. Mijnheer Overheid.

De heer Overheid: Ja dank u voorzitter. Ik had nog een vraag gesteld over de motie van, wat was het, de jeugdproblematiek. Ik was benieuwd of daar nog antwoord op gegeven kon worden.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja voorzitter, gelukkig had ik er in mijn eigen termijn ook al om gevraagd. Maar dezelfde vraag als CDA.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja ik had in mijn eerste termijn ook al ergens iets aangegeven dat ik vragen zou stellen. De ontsluiting door de boomgaard, hoe staat de SGP daarin? Weg door de boomgaard.

De voorzitter: Het is echt niet te geloven dit. Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Dank u wel voorzitter, ik had dezelfde vraag als de heer Overheid.

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Ja een terechte vraag. Excuus op dat punt, dat had ik nog niet benoemd. En dat terwijl de burgemeester nog zo'n overzicht heeft gegeven van de betrokken partijen als het gaat op dit terrein. Nou kan er natuurlijk op dat moment geconcludeerd worden van: doen we het daarmee goed? En dat is juist de vraag die wij hebben, van wat kan er in dit kader beter? En veiligheid is wat ons betreft een veld wat echt prioriteit verdient en waarbij het dan goed is om de samenhang in zijn geheel te laten onderzoeken, waarbij er oog moet zijn voor de gehele keten, want we hebben een zachte kant en een harde kant, zichtbare oorzaken, onzichtbare oorzaken. En het is waar dat er heel veel partijen betrokken zijn en SGP doet niks af aan de inzet die op dit moment wordt gepleegd. Het gaat ons echt om wat kan er worden verbeterd en wat is de conclusie van een dergelijk onderzoek.

De voorzitter: Er was nog een vraag over een derde ontsluiting van een boomgaard of iets achtigs? Een soort binnengeslopen?

De heer Kardol: Ja, nu Nieuw Reijerwaard zich nu zo succesvol ontwikkeld is een goede ontsluiting natuurlijk ontzettend belangrijk. En de focus ligt wat de SGP betreft terecht op een aansluiting op de Rijksweg. En wij zeggen: alle ballen daarop.

De voorzitter: Ik ben even over die ballen aan het nadenken. Waar zijn we gebleven? We gaan naar Leefbaar Ridderkerk, mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel voorzitter. Ik begin maar gelijk even als reactie op de SGP. Ik wilde hem niet in zijn termijn storen, zo zijn wij dan ook wel weer. Of wij ons comfortabel voelen als oppositiepartij. Nee, wij hebben daar heel goed van geleerd. En zoals we al zeiden: wij kunnen dit pad elke partij aanraden, niet te lang in de coalitie zitten en bovendien is het uiteindelijk de kiezer die erover gaat of wij juist en goed werk hebben afgeleverd deze vier jaar. Dus ik denk die geef ik u graag nog eventjes mee. Overigens, voordat iemand zich aanbiedt of ik nog een app moet hebben met betrekking tot pasjes: die heb ik al. Dus dat scheelt alweer. Overigens heb ik ook al minimaal twee weken de nieuwe gemeentelijke app op mijn telefoon staan. Dus wie weet kan ik iemand anders daar ook nog even mee helpen. Fijn om te horen dat de wethouder positief staat tegenover onze motie Ledverlichting sportvelden. Op zijn advies zullen we de motie aanpassen met betrekking tot de regels twee en drie wat betreft financiën. Hopelijk kunnen onze mede-indieners hier ook mee leven. De kosten kunnen gewoon gedaan worden vanuit het meerjarig onderhoudsbudget hebben wij begrepen en de verenigingen zullen echt ontzettend blij zijn als deze motie het gaat halen. Dus wij roepen graag eenieder op om hier zich achter ons te scharen. Goed om te horen dat de wethouder Sociaal Domein meldt dat er 55 duurzame matches hebben plaatsgevonden in het kader van de SROI. Mooi dat de motie van Leefbaar een start is geweest van dit resultaat. Dan hebben we nog wel een vraag over de term duurzaam: we hebben inmiddels geconstateerd dat de matches gemeente zijn. Alleen, we hebben ook geconstateerd dat het gevolg niet gemonitord wordt. Zouden dit ook nog uitgevoerd kunnen gaan worden, of adviseert u ons om hierover binnenkort een motie vreemd aan de orde van de dag ervoor in te gaan dienen. Ik hoor het graag in uw termijn. En tevens is het zo dat door de grote vraag naar personeel het bestand van beschikbare mensen complexer wordt. De combinatie tussen die beide factoren vraagt om meer maatwerk en als gemeente zullen we moeten aansturen op dat maatwerk en de dienstverlening, de houding. We krijgen nu signalen helaas dat die specifieke dienstverlening niet goed werkt en daardoor misplaatsingen veel nog plaatsvinden en dus gewoonweg niet lukken. Kortom, het gaat om samenwerking, kennis van en begrip voor de werkomgeving en de werkgever, zodat er maatwerk ontstaat. Op de informatieavond met betrekking tot de centrumring is door een personeelslid van Trelleborg aangegeven dat zij als personeelsleden zijn geïnformeerd dat Trelleborg gaat vertrekken. Wij hoorden vanochtend van de wethouder dat wij moeten wachten op latere informatievoorziening. En wat ons betreft kan dat naar alle waarschijnlijkheid gewoon eerder, want wij hoeven toch niet te wachten op de ondernemersraad van Trelleborg. De motie van de afvalinzameling van de begraafplaats. De CU verwoordt het goed. De gemeente moet het goede voorbeeld geven. Wij stonden er best van te kijken dat dit nog niet geregeld was. De uitleg over felle kleuren op een begraafplaats vinden wij wel een jammere uitleg. Overigens geldt dat idem dito voor hier in het gemeentehuis. Dat strookt ook niet met de huidige inzamelingsmethoden. Kortom, wij zullen deze motie steunen.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja dank u wel voorzitter. Soms ben ik wat traag van begrip en moeten dingen landen. We hadden het net over Trelleborg dat de gemeente niet hoeft te wachten op de ondernemersraad van Trelleborg, maar dit is een verplaatsing en volgens mij, als we de wet op de ondernemingsraden kennen, artikel 25 en 27 advies- en instemmingsrecht, zal wel degelijk een ondernemingsraad hier wel degelijk een heel lang bestemmingskapittel hebben. Dus hoe komt u erbij dat wij niet hoeven te wachten?

De voorzitter: Ja mevrouw Kayadoe, heeft u die artikelen niet in uw hoofd?

De heer Kayadoe: Daarvoor hebben we de VVD Ridderkerk in ons midden zitten. Volgens mij is hij daar kortgeleden op gepromoveerd, als het goed heb begrepen. Dus hij had me zwaar teleurgesteld als hij deze artikelen niet bij de juiste cijfers en nummers had benoemd. Desalniettemin, ik vind het heel bijzonder dat op een informatieavond een personeelslid al aangeeft dat alle personeelsleden van Trelleborg al zijn geïnformeerd dat zij ofwel hun baan kwijtraken omdat Trelleborg vertrekt. Ik had toch wel graag eerder geïnformeerd zijn in die zin dan dat het gewoonweg op straat ligt. Fijn te horen dat de burgemeester positief is over onze motie Wijkbrandweerfunctionaris. We hebben ook specifiek niet eerst gevraagd om een onderzoek, want de brandweer zegt ook: met praten blus je geen brandjes. En dank voor het mooie compliment. Hoe mooi is het om te zeggen dat u staat te trappelen hiermee aan de slag te gaan. Overigens, als er toch uitbundiger geflirt wordt tussen de PvdA en GroenLinks, dan past het toch ook dat GroenLinks met deze motie meegaat? Overigens deze suggestie werd mij door een collega meegegeven. Ik was er nog zelf niet opgekomen, voordat ik deze eer wegkaap. Maar dat horen we later wel. De afvalpas van het CDA werkt naar onze mening fraude in de hand. Wij zullen hier dan ook niet mee ingaan. Wel heel bijzonder dat er vanochtend geschermd wordt met dat de NV Afvalbeheer het druk heeft. Wie stelt hier nu de kaders? Zij of wij? Als laatste nog heel even voor de kinderborgemeester. Heel mooi om te horen hoe fijn de burgemeester spreekt over de kinderborgemeester. We zijn ook trots op haar en we mogen de burgemeester de hartelijke groeten terug overbrengen namens onze bron. Ik ga geen namen noemen in deze. Dan de motie kameraadbankjes. We horen de uitleg vanuit de wethouder dat deze wordt ontraden, daar de gemeente niet gaat over schoolpleinen. Dat begrijpen wij. Het was voor ons ook bedoeld als steuntje in de rug van de kinderborgemeester om haar speerpunt antipestbeleid kracht bij te zetten. Het zal dan ook niet dwingend opgelegd gaan worden aan de scholen en we kunnen deze zeker niks verplichten. Dat werd vanmorgen ook gezegd. Maar het helpt enorm als de kinderborgemeester voor haar speerpunt de steun en de centen van de raad beschikbaar heeft. En de kinderborgemeester kennende zal zij vol overgave de scholen langsgaan. Het is dat zij dit niet zelf had mogen verwoorden hier in deze raad, dus vandaar dat we dit via haar bron doen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja voorzitter, ik heb de motie nu even niet snel vormen, maar zou Leefbaar dan niet de motie kunnen aanpassen dat er wordt gevraagd aan de raad of wij de kinderborgemeester steunen in deze actie. Maar misschien is dat wel een veel betere actie dan?

De heer Kayadoe: Dan ga ik met degene die de motie heeft opgesteld nog even mee in conclaaf. En als het goed is hebben we straks na het diner nog even wat overleg. Dus ik kom er nog even op terug, maar ik vind het een hele goede suggestie. Ik ga hem voorleggen aan mijn baas in deze.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: De vraag van de ChristenUnie verbaast me een beetje. Maakt het uit wie dan motie indient? Of kijken we naar de inhoud van de motie? Zou de ChristenUnie daar uitleg over willen geven?

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja, zo heb ik hem ook niet bedoeld, wie hem in dienst... Het gaat mij erom: in de motie wordt nu aangegeven dat de gemeente in overleg moet met de scholen om te kijken of zo'n bankje mogelijk is. Terecht denk ik wordt aangegeven, onder andere door de VVD dat wij daar als gemeente zelf niet over gaan, maar ik denk dat het wel een mooi speerpunt is van onze kinderburgemeester die dat een ontzettend belangrijk onderwerp vindt voor de jeugd in Ridderkerk. Dus misschien zouden we de motie zo kunnen bouwen dat wij als raad zeggen: ja, wij vinden het ook belangrijk punt en we steunen de kinderburgemeester hierin. In zulke woorden.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe, was dat uw tweede termijn?

Mevrouw Kayadoe: Als u het goed vindt wel.

De voorzitter: Ik heb daar helemaal niets over te vertellen. Daar gaan we naar mijnheer Westbroek, Partij 18PLUS.

De heer Westbroek: Ja dank u wel voorzitter. Voorzitter, ik wil als eerste onderschrijven dat ik me aansluit bij de heer Ros. Nee, geen splitsing, of driedubbele fusie, waarbij zijn woorden het is gewoon leuk om raadslid te zijn en dit werk te mogen doen voor onze inwoners en ondernemers. Voorzitter, de laatste maanden voor de verkiezingen zijn aangebroken. En net als vier jaar geleden is Partij 18PLUS dan ook van mening dat het college de laatste maanden van deze periode haar handen vol zal hebben aan het afwerken van het collegeprogramma. Dat vonden we vier geleden als kleinste oppositiepartij en dat vinden we nu als grootste coalitiepartij. Wij kijken uit naar de voorstellen over onder andere de HOV-verdiepingsstudie, uitvoeringsagenda Ridderkerk veilig, nieuwbouw voor de loods, de goot, RTV Ridderkerk, gebiedsvisie rivierenoevers, de huishoudschool en ik vergeet ongetwijfeld nog iets.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel voorzitter. Heel nobel dat Partij 18PLUS zo erin steekt. Alleen vier jaar geleden is de gehele partij, heeft toen de zaal verlaten met de moties. En u zegt nu te blijven zitten, dus dat wilt gewoon zeggen dat u overal tegen gaat stemmen verder, behalve de ene die u benoemd heeft.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ik laat hem even voorbijgaan voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u voorzitter. Houdt dat dan in als u tegen de motie stemt, dan bent u in feite ook tegen het beleid of tegen de voorstellen die wij maken? Terwijl ze misschien prachtig in het collegeprogramma of iets passen. Hoe gaat u daarmee om als u blijft zitten en tegen gaat stemmen?

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja voorzitter. Dat is dan ook de volgende vraag aan Partij 18PLUS. De scheidslijn tussen nieuw beleid en de uitvoering van zaken die al in een collegeakkoord zijn is heel dun. Wanneer spreken we dan van de uitvoering van plannen waarover nog niet besloten is en wanneer spreken we van nieuw beleid. Dat zou ik graag van Partij 18PLUS willen horen.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel voorzitter. Dat klopt, wij zullen wat dat betreft geen moties of amendementen steunen vanavond. Dat heeft mevrouw Kayadoe goed begrepen uit mijn bijdrage. En zoals ik al aangaf: wij zullen geen nieuwe plannen, verzoeken of onderzoeken van de raad steunen. Voor ons is vandaag de knip die wij maken daarin. Zo hebben wij dat besloten.

De voorzitter: Mijnheer Los. Ik zag uw hand toch mijnheer Los? Ga uw gang.

De heer Los: Ja voorzitter, ik hoor net dat 18PLUS geen moties of amendementen steunt. Maar ik heb net gehoord dat er toch een uitzondering wordt gemaakt voor één motie. En ik zou toch wel graag willen weten: het criterium. Krenten uit de pap zoeken, u kent het. Dat zouden we denk ik toch niet moeten doen.

De heer Westbroek: Dank u wel voorzitter. Nee de heer Los, dat is een goede vraag. Ik heb het net in mijn bijdrage ook al aangegeven: we hebben één uitzondering gemaakt dit jaar en dat gaat over de motie van de ChristenUnie met betrekking tot Wmo-voorzieningen. Dat is een moeilijke keuze geweest voor ons, omdat ons uitgangspunt ook vier jaar geleden is geweest: dit is de knip voor ons, wij steunen geen nieuwe plannen, verzoeken of onderzoeken van de raad. Deze motie hebben we ... Inhoudelijk hebben we hier al een paar keer over gesproken in voorgaande vergaderingen. Dat heeft meegewogen voor ons. Dat het met terugwerkende kracht is heeft meegewogen voor ons en ook dat het een stukje lucht creëert bij de behandeling van deze aanvragen en hopelijk ook wat schrijnende situaties oplost of verder voorkomt. En dat zijn de beweegredenen geweest en ik zou bijna zeggen: daar kan je voor zijn of kan je tegen zijn, maar dat is hoe we het deze keer hebben beoordeeld.

De voorzitter: Mijnheer Los.

De heer Los: Ja voorzitter, ik heb gevraagd wat het criterium is. Er wordt nu gezegd: ja, dit vinden we wel een leuke motie, die gaan we steunen en de rest niet. Terwijl wij hebben een hele lijst hier. Ik zie een heleboel motie waarvan wij zou zeggen: nou, dat is iets. Of het nou van de oppositie of van de coalitie is. Inhoudelijk kijken we ernaar. Maar ja, u zegt: dit is de beste, dat doen wij. Nou ja, wat mij betreft zoek je dan de krenten uit de pap. En ja, ik moet u eerlijk zeggen: leg criteria aan. Maar u heeft nog niet uit kunnen leggen waarom. Dit is een leuke motie, dat doen we, de rest doen we niet. Mijnheer Westbroek, daar kom je niet mee.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Nou ja voorzitter, het is duidelijk dat Partij 18PLUS niet echt koersvast is. Het zwabbert een beetje. En ik hoor Partij 18PLUS zeggen dat ze deze motie al eerder besproken hadden in de raad, maar ik heb hem toch pas recentelijk gezien. Dat vind ik wel knap. Wanneer heeft u hem dan ontvangen van de ChristenUnie? En ik heb nog geen antwoord op ... De VVD heeft nog geen antwoord gekregen op de vraag over

de scheidslijn tussen nieuw beleid, uitvoering van programma's. En u heeft het er wel over dat u verzoeken vanuit de raad nu niet wil meewegen. Maar blijkbaar straks, als er voorstellen van het college komen, dan wel. Graag uitleg. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u voorzitter. Ja ik krijg misschien nog antwoord op de vraag die ik net ook stelde. Deze is een beetje een vervolg daarop. U gaat dus vier maanden nu zo ongeveer niets doen. Hoe democratisch vindt u dat richting de Ridderkerkse burgers? Er komen goede zaken langs, wij komen straks misschien met aanpassingen, amendementen, moties op tal van onderwerpen die nog op de agenda staan. Onderwerpen die wellicht ook u passen, aanpassen die wellicht ook perfect bij 18PLUS passen. Dat is nu nog niet te zeggen. Waarom blijft u nu zitten en stemt u tegen en waarom stapte u vier jaar geleden wel gewoon weg als het over de moties en amendementen gaat zodat uw aantal van het quorum afgaat. Dat is veel eerlijker.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja voorzitter, ik vind het toch wel jammer, maar goed we hebben de mening van 18PLUS daarin te respecteren, tenminste zo kijken wij daartegenaan. Maar wel nog even iets over onze motie heel kort. Ik hoor krenten uit de pap en ik hoor een leuke motie. Ik wil daar ook nog wel van wegblijven, want het is een hele zorgelijke situatie waar we in zitten. Dus ik wil dat toch wel even benadrukken dat het niet een leuke motie is.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel voorzitter. Er ligt een motie van een andere partij voor met betrekking tot de toeslagen. We weten hoeveel ellende dat in heel veel gezinnen oplevert. We hebben een motie voorliggen waarbij we wellicht een crisis bij sportverenigingen kunnen voorkomen. U gaat gewoon daar geen oordeel over vellen door te zeggen we zijn hier absoluut tegen of we zijn hiervoor? Loop dan gewone zaal uit en zeg van: we pakken onszelf beet en we gaan gewoon niet meestemmen.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel voorzitter. Ja het is allereerst natuurlijk een keuze van Partij 18PLUS zelf, alleen wij als CDA betreuren het ook wel. Zeker omdat het twee keer is, in het eerste jaar en nu in het vierde jaar. Wat ik wel even wil aangeven, want ik zit het stuk van de VNG te lezen. Verschillende partijen roepen Partij 18PLUS op om weg te lopen, net zoals vier jaar geleden. Dus als ik de VNG lees mag het helemaal niet en is een raadslid, als die geen betrekking heeft met de motie, geen persoonlijk iets, gewoon verplicht om te stemmen. Maar misschien is dat weleens goed omdat nog eens een keer in het Presidium te bespreken. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Ja dank u wel voorzitter. Ik sluit mij wel aan bij hetgeen mevrouw Kayadoe zei van Leefbaar Ridderkerk. Maar los daarvan, heel veel partijen hebben voor onze inwoners zich de afgelopen dagen echt de blaren op de handen gewerkt. Als zo'n één partij al standaard tegen bijna alle moties stemt is dat natuurlijk

ook niet heel collegiaal tegenover de collega's, laat staan tegenover de inwoners. Hoe ziet de heer Westbroek dat? Dank u wel.

De voorzitter: Ik geloof dat dat het zo'n beetje was mijnheer Westbroek. Gaat uw gang.

De heer Westbroek: Eens even kijken hoe ver ik kom voorzitter. De vraag wat zijn de criteria hiervoor? Nou ik heb net al onze beweegredenen en gedachtegang daarover geschetst. Daar ga ik het bij houden. Dat is hoe wij tot deze beslissing zijn gekomen in dit geval. Nog een vraag van wat ga je dan nu doen, ga je dan niets doen? Nee natuurlijk niet, we hebben gewoon een controlerende, kaderstellende rol als raad. We zullen gewoon onze taken blijven vervullen zoals we dat ook vier geleden hebben gedaan, toen we de kleinste oppositiepartij waren. VVD vroeg nog wat is de scheidslijn? Voor ons is de scheidslijn geen nieuwe plannen, verzoeken of onderzoeken van de raad steunen op dit moment. Vandaag maken bij die knip daarin. Ik snap dat dat lastig is, misschien wel vervelend als je moties hebt opgesteld, maar dat is hoe wij er al vier jaar in staan. Of we nou de kleinste partij zijn op de grootste partij. Dat is ons standpunt. En volgens mij waren ze dat. Maar ik heb het gevoel dat ik nog wat vergeet.

De voorzitter: Ik zie weer allemaal handen, dus even kijken. Ik vond het belangrijk om mijnheer Westbroek even zijn antwoord te laten geven. Want anders wordt het ook zo'n soep aan dingen. Mijnheer Piena.

De heer Piena: Voorzitter, ik vind het toch wel (niet hoorbaar) wat Partij 18PLUS zegt. Straks komt het college met voorstellen. Daar heeft hij geen problemen mee, maar als ze vanuit de raad komen, dus de raad die er eigenlijk over gaat, dan zegt hij van: daar doen we niks mee. Is dat niet een hele bijzondere houding? Hoe democratisch is dat?

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Aanvullend voorzitter. Het is niet dat het lastig is of vervelend is dat we onze moties niet steunen, maar ik hoorde wel de controlerende rol en dat vind ik wel interessant. Dus als het college met een slecht voorstel komt of een minder voorstel en wij passen dat aan op een manier dat het beter wordt, dan zegt u dat gaan we dus wel steunen?

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u. Ik had gevraagd waarom Partij 18PLUS vier jaar geleden wel weg is gelopen en dus niet aan de stemming deel heeft genomen en van het quorum af is gegaan en nu gewoon tegen gaat stemmen. Want het is een compleet ander verhaal of je wegloopt, niks stemt, of dat je voorstemt of tegenstemt. Tegen is gewoon tegen.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel voorzitter. Ik hoor de fractievoorzitter van Partij 18PLUS zeggen dat hij het best wel lastig voor ons vindt dat wij misschien moties hebben zitten maken voor Jan met een hele korte achternaam. Maar het gaat wel om mensen die het financieel heel lastig hebben, lees de toeslagenaffaire, lees de sportvereniging. En er worden gewoon mooie kaders door diverse partijen hier aangegeven. Dat is toch onze rol? Kaders stellen, dat doe je met name ook met deze dag. Ik vind het echt heel bijzonder.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel voorzitter. Het is natuurlijk de keuze van 18PLUS om op dit moment met de rug naar de inwoners te gaan staan, maar ze steunen niets meer wat nieuw is. Ik heb net gehoord dat er een nieuwe sporthal komt waar niet over gesproken is, een tijdelijke sporthal waar heel veel geld naartoe gaat. Dat is nieuw beleid, dat is alles nieuw, dus daar zal dan de partij ook tegen moeten stemmen, want dat zou dan in ieder geval in lijn zijn met hun uitlatingen. Of wordt er ook gezwabberd?

De voorzitter: En ik zag nog de hand van mijnheer Los tot slot. En dan kan mijnheer Westbroek zijn betoog voortzetten, want we zijn ver over de tien minuten.

De heer Los: Ja voorzitter, doorvragen, doorvragen, doorvragen en geen antwoord krijgen, want ik heb geen antwoord op mijn vragen gehad. Ja het enige wat ik erover kan zeggen: dat is geen nieuwe politiek, dat is oude politiek. Om de hete brij heen draaien. Zullen we het daar dan maar bij laten voorzitter?

De voorzitter: Tot slot, mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Ik was nog even aan het schrijven. Even kijken. Waarom collegevoorstellen wel en die van de raad niet was een van de vragen. Nou, zoals ik al heb aangegeven: Partij 18PLUS is van mening dat het college de laatste maanden van deze periode haar handen vol zal hebben aan het afwerken van het collegeprogramma überhaupt. Er was nog een vraag hoe ga je om met een aanpassing van een slecht voorstel vanuit het college? Ja dat zijn dan als-dan-situaties, maar vooralsnog heb ik het vertrouwen dat er geen slecht voorstel komt vanuit het college. En dan is er nog de vraag waarom loop je niet weg bij de vergadering zoals vier jaar geleden? Nou de heer Mijnders gaf daar net al iets over aan vanuit de VNG geloof ik, maar wij hebben besloten als fractie dat wij simpelweg blijven zitten en meestemmen vanavond. Nog de vraag over het beleid vanuit het college, waarom steun je dat dan wel? Dat heb ik net al aangegeven, het gaat bij ons om nieuwe plannen of onderzoeken vanuit de raad. En wat betreft de uitzondering voor de motie, ja ik heb net al een opsomming gemaakt van de overwegingen die wij hadden om deze motie wel te steunen en de andere moties in dit geval niet. Dat was het voorzitter.

De voorzitter: Dat was ook het einde van uw termijn? Het is echt precies twaalfenhalve minuut. We gaan naar mijnheer Rijsdijk van de Partij van de Arbeid. Gaat uw gang.

De heer Rijsdijk: Dank u wel voorzitter. Ik wil allereerst ook namens de heer Ros de partijen bedanken die ons gefeliciteerd hebben met de voorgenomen samenwerking. Of dat ook betekent dat wij vanavond over alle moties hetzelfde zullen stemmen, dat weet ik niet. Zoals de meesten hier ook wel weten moet je bij een huwelijk en in dit geval een voorgenomen huwelijk toch ook wat naar elkaar toegroeien en duurt het vaak even voordat je een eenheid bent. Maar gelukkig hebben we daar nog een kleine zes maanden voor. Het is leuk om ... Nou ja, het is leuk om hier vandaag met elkaar te zitten en fijn dat dat met corona toch nog ook kan, omdat een fysiek debat toch echt wel meerwaarde heeft tegenover een digitaal debat. Het geeft ook weer inzicht in hoe iedereen, afhankelijk van zijn rol kijkt in wat er de afgelopen vier jaar is bereikt en wat voor daadkracht er is getoond. Daar zit toch wel een wereld van verschil tussen. En bijvoorbeeld de bijdrage van de heer Los en de bijdrage van de heer Kooijman en zo kan ik nog wel wat meer voorbeelden geven. Partij van de Arbeid krijgt wel signalen dat er echt jongeren ontsporen. Er zijn echt problemen met jongeren met de jeugdzorg. We hebben de burgemeester gehoord, maar we staan echt nog wel sympathiek tegenover de motie van de SGP. We denken dat een onderzoek goed is. En als dat onderzoek er mocht komen vinden we

het wel heel belangrijk dat we ook bij de onderzoeksvraag van het externe bureau worden betrokken als raad zijnde. Dat lijkt ons wel een goede zaak. We hebben de wethouder horen zeggen dat er 42 Ridderkerkse jongeren op de wachtlijst staan voor de jeugdzorg. Dat veertig procent daarvan al zorg krijgt. Zestig procent dus ook nog niet. Ik roep wel op om daar wel werk van te maken. We zijn blij dat de raad betrokken wordt bij het doelgroepenvervoer en dat de termijn ... Dat het college toen heeft voorgesteld om de termijn op te schuiven naar 24 uur, dat iemand al een rit van tevoren moest aanvragen. Dat zien we dan ook maar als een eenmalige uitglijder. We hebben er vertrouwen in dat dat niet meer voor zal komen. We zijn ook blij dat de wethouder in zijn bijdrage heeft aangegeven dat de wijkteams meer uren ook zullen gaan besteden aan het voortgezet onderwijs. Ja we denken dat dat nodig is en goed dat dat ook gebeurt. Voorzitter dan wilde ik iets zeggen over onze moties. Positief, blij zijn we dat de motie kleine giften op positieve reactie kon rekenen. We denken echt dat dat voor mensen echt toch wel verschil kan maken. De armoede is hoog bij mensen in de bijstand en dit kan erbij helpen, meehelpen om dat iets te verminderen. We zijn ook blij dat de pilot om ook eens in Ridderkerk te gaan kijken of er een woningbouwproject gevonden kan worden om woningen met voorrang aan Ridderkerkers toe te wijzen. Dat dat op steun toch ook wel van veel partijen kan rekenen en dat de wethouder daar positief op reageerde. Dat is geen hek om Ridderkerk, maar we denken wel dat uitzonderlijke tijden ook om uitzonderlijke maatregelen vragen. En de wethouder gaf aan dat hij ook een concreet project op het oog heeft. En misschien dat hij wel daar in zijn tweede termijn een tipje van de sluier wil oplichten als dat kan. En anders moeten we nog even geduld hebben. Maar we denken wel dat dat de doorstroming ten goede kan komen voor onze inwoners.

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Dank u wel voorzitter. De PvdA heeft als enige als ik het goed heb tegen de woonvisie gestemd, zonder eigenlijk met een alternatief te komen. Is het de bedoeling van de PvdA om die visie met moties te gaan vormgeven? Hoe goed de motie qua inhoud nu ook is en daarom dienen we hem nu ook mee in.

De heer Rijsdijk: We hebben natuurlijk verschillende moties al ingediend op het gebied van wonen. Een deel van die moties is ook teruggekomen in de woonvisie. Dat vinden we positief. Ik weet niet of u zich de vergadering nog kan herinneren waarin de woonvisie besproken werd. Toen hebben we ook gezegd dat we daarover twijfelden, maar dat we het al met al toch niet ... Ja, er zijn wel stappen vooruitgezet maar we vonden het toch nog niet voldoende en dan moet je er niet mee instemmen. Maar als we goede voorstellen zien dan blijven we die indienen en dit is nu een ontwikkeling die je ziet ook in de rest van de regio en we dachten dat het ook iets voor de Ridderkerk kon zijn en u bent daar ook positief over.

De voorzitter: De heer Los.

De heer Los: Ja voorzitter, ik heb dat al vaker gezegd, ik heb een zwak voor de Partij van de Arbeid. Ze willen zoveel en het is ook sympathiek wat zij willen, maar wonen dat staat hoog op de agenda, maar groen ook. Zeker nu ik zie dat ze met GroenLinks samen gaan werken. Dus groen is erg belangrijk, maar ik denk dat u ooit voor de keuze komt te staan: dan maar groen opofferen aan wonen. Hoe zit u daarin mijnheer Rijsdijk?

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Voorzitter, misschien dat mijnheer Rijsdijk wel geïnteresseerd is in het plan van GroenLinks om nog wat hoger te bouwen, zodat je het groen kan behouden. Maar dat moet mijnheer Rijsdijk maar zelf

zeggen.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Voorzitter, we hebben natuurlijk schaarse grond en dan gaat het om keuzes maken en ook om het vinden van een goede balans. Ja woningbouw is nu iets waar wel een heel groot tekort aan is en heel veel behoefte. De ene keer zal je dan misschien ... Ja, want nu zul je misschien wat vaker kiezen voor woningen en op het moment zeg maar dat er voldoende zijn, dat de markt wat gestabiliseerd is dan kies je weer voor groen. Balans is wat dat betreft het sleutelwoord.

De voorzitter: De heer Los.

De heer Los: Slechts een opmerking voorzitter, maar met mijn vraag heb ik misschien de fusie tussen GroenLinks en de PvdA op scherp gezet.

De heer Rijsdijk: Voorzitter in een goed huwelijk moet je ook tegen een stootje kunnen. Ik ga door met de kostendelersnorm. Ik heb gehoord wat de wethouder daarover zei, wat andere partijen daarover hebben gezegd. We zullen met een aangepast voorstel komen. We denken wel dat het heel goed is om over deze problematiek te praten, want de kostendelersnorm kan echt tot hele inhumane situaties leiden. En de gemeente Tilburg is natuurlijk wel een voorbeeld van een gemeente die echt de maximale wettelijke ruimte wil benutten. En dat is iets wat je in gemeenteland bij dit onderwerp eigenlijk wel te weinig ziet. Maar we zullen de motie dus aanpassen. De AED-motie. Ik was wel verrast dat de wethouder zei ...

De voorzitter: De heer Overheid.

De heer Overheid: Ja ik heb toch nog even een aanvullende vraag voor de heer Rijsdijk van de PvdA. Hij zegt dat hij de motie gaat aanpassen. Hij gaf net in zijn reactie op mijn vraag ook aan dat daar dan wel blijkt dat wel maatwerk van toepassing moet blijven. Onderzoek en direct maatwerk toepassen. Hoe ziet de heer Rijsdijk die combinatie?

De heer Rijsdijk: Voorzitter er zijn al mogelijkheden. Wij denken alleen dat er nog meer ruimte is voor andere mogelijkheden en wij denken dat het goed is om daarover het gesprek te voeren. De AED-motie. We waren wel verbaasd over de reactie van de wethouder dat het overbodig is en ja we vragen ons eigenlijk af: is Ridderkerk nu al ingedeeld in zes-minuten-zones en zijn er ook genoeg mensen om de AED's te bedienen? Er komen er dadelijk 25 bij. Hoe mooi zou het dan niet zijn om te kijken samen met de EHBO-vereniging en ook de scholen waar het Rode Kruis regelmatig op wijst, de middelbare scholen, om te zorgen dat er genoeg inwoners zijn die een AED kunnen bedienen. Het wordt nu vaak heel erg aan een AED in een straat gekoppeld. Maar mensen zijn die altijd thuis. En als mensen toevallig door een straat lopen, maar wonen in een straat waar geen AED is zou het natuurlijk ook mooi zijn als zij dan ter plekke konden ingrijpen. Dus wij vinden het wel heel belangrijk en wij zouden daar graag wat meer inzicht in willen hebben in de tweede termijn van de wethouder.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel voorzitter. Misschien kan wat de heer Rijsdijk van PvdA Ridderkerk ook nog even een beetje helpen. Als iedereen nou instemt met die motie van meer wijkbrandweerfunctionarissen, die

geven ook reanimatieworkshops, waaronder ook het bedienen van AED's. Het moet per se zo genoemd worden vanwege certificering enzovoort. Maar ze zijn uitermate goed getraind, dus wellicht helpt dat.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: En wellicht is het ook een goed idee voor het college of voor de raad of voor iedereen die er allemaal over gaat, dat we mensen duidelijk maken dat ook via de zorgverzekeraars heel vaak dit soort cursussen vergoed worden. Daar kunnen we ook onze aandacht aan schenken en dat kunnen we dan mooi met die brandweerfunctionaris tegelijkertijd doen, zodat de kosten ook mooi gespreid worden.

De heer Rijsdijk: Dank u wel voorzitter. En ook dingen die het kunnen versterken. Dan de toeslagen ...

De voorzitter: U mag uw betoog afmaken, want de tien minuten zijn om.

De heer Rijsdijk: De toeslagenaffaire. In Rotterdam is ervoor gekozen dat ouders niet hoeven af te wachten op de afhandeling van het Rijk. De gemeente Rotterdam heeft daar afspraken over gemaakt met het Rijk. Zij krijgen de schulden die zij hebben overgenomen en hebben afbetaald, die krijgen zij ook vergoed van het Rijk. Ridderkerk kan die afspraken ook maken. Het maakt voor de mensen echt een wereld van verschil. Ze leven al jaren ten onrechte rond het bestaansminimum. En dit biedt de mogelijkheid om een nieuwe start te maken. Ik had het idee dat de wethouder er wel sympathiek tegenover stond, maar dat hij de gevolgen niet helemaal kan overzien. Maar een telefoontje naar Rotterdam of Den Haag wethouder, en u kunt er echt mee aan de slag. Het is een hele degelijke, goede motie die de mensen echt helpt. Tot slot nog iets over het wonen voorzitter. Het is inderdaad belangrijk om zuiver bij de feiten te blijven. Als wij het hebben over 1700 woningen minder dan spreken wij over de sociale woningvoorraad. Dat is sociale huur en sociale koop. Dus niet alleen over de sociale huurwoningen. Daarbij komt dat het beleid is altijd geweest dat er vanaf 2010, dat er 1700 woningen minder zouden zijn. Dat staat in de prestatieafspraken van 2016-2020. Dat is pas in 2020 vastgesteld. Toen dit college het bod deed in 2018 bij de provincie werd er in principe nog vastgehouden aan de lijn die was afgesproken in de periode 2016-2020. Daarbij komt ook dat er nu wel sociale woningen zeg maar bijgebouwd gaan worden, sociale corporatiewoningen. Maar in de woonvisie staat ook dat er nog 440 uit de woningvoorraad vooruitlopen. De woningen die dus bijgebouwd gaan worden dienen zeg maar om de voorraad op peil te houden. Dat zijn ...

De voorzitter: Wilt u afronden mijnheer Rijsdijk?

De heer Rijsdijk: Dat ga ik doen voorzitter. Dat zijn dus nog geen extra woningen. Het is gewoon compensatie. En dat moeten we ook wel benoemen. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Ik kijk nog even rond of er nog vragen zijn in de richting van mijnheer Rijsdijk. Ik zie geen handen meer. Betekent dat we nu even gaan schorsen tot 16:25 uur. Ik schors deze vergadering.

e. 2^e termijn college

De voorzitter: Ik verzoek de leden hun zetels weer in te nemen, het is al lang vijf voor half. Dames en heren, zit! Ja ik ben je knecht. En ik ben door jullie aangesteld om dat te zeggen: zit! Zodat we kunnen beginnen. We vinden een aangepaste motie op desk. Dan wordt het een beetje heel erg onoverzichtelijk. We beginnen vanavond met het doornemen van alle moties en het amendement. En dan kan eenieder aangeven wat erin

gewijzigd, veranderd, samengevoegd, ingetrokken, of wat is meer is. Dat gaan we vanavond aan het begin van de avond doen. Of begin van de avond, om 21:00 uur als we beginnen, dat is de eerste actie. Nu zijn wij aangekomen bij de tweede termijn van het college en wij hebben daarvoor de tijd tot 18:00 uur, zeg anderhalf uur. En wij verdelen die tijd onderling, maar ook dat zal ik proberen te bewaken. Ik geef het woord aan wethouder Oosterwijk.

De heer Oosterwijk: Ja dank u wel voorzitter. Ik heb wat puntjes genoteerd die bestaan uit a) wat ik nog vanuit mijn eerste termijn niet uitgesproken had en wel toegezegd had uit te spreken. Ik heb een paar vragen nog te beantwoorden, en ik heb een paar noties van mijn kant die ik graag nog eens even terugleg in uw midden. Voorzitter ik kijk altijd wel en ik luister ook altijd wel met een hele grote verborgen glimlach achter mijn kiezen naar de inbreng van GroenLinks die natuurlijk prima terug kopt als het gaat om borstklopperij. Maar laat ik vooral wel even er geen woordspelletje van maken en mijn oprechte notie van hoe ik in het politieke leven sta nog maar eens etaleren. Ik zie mijzelf echt ook als bestuurder, als een civil servant, iemand die de samenleving dient. Die dus ook best iets over zijn rug heen kan krijgen. Er helemaal niet op uit is om ergens op een bepaalde manier steeds in het nieuws te staan. Verre van dat. Ik geniet er juist van als het initiatief lokaal is en ik geniet er juist van als het ook op een mooie manier bediend kan worden. En ik denk dat er ook voorbeelden van te geven zijn. En dan zeg ik er ook even met een glimlach bij: de heer Ros weet natuurlijk ook dat de politieke gereedschapskist voorzien is van iets wat begint met een i en eindigt met initiatiefvoorstel. Twee, voorzitter, de notie die ik nog even zou willen toevoegen ten aanzien van mijn eerste termijn is dat natuurlijk niet alles wat te maken heeft met bouwen en verbouwen maakbaar is. En dat de polsstok soms een bepaalde lengte heeft. En dat bedoel ik vooral over de capaciteit die beschikbaar is binnen onze ik denk best wel forse organisatie ten aanzien van bouwen, verbouwen en ontwikkelen. Er speelt zoveel in Ridderkerk, variërend van klein naar groot. Er speelt zoveel in Ridderkerk als het gaat om het maken van ruimtelijke ordening en visies en dergelijken, dat wij simpelweg al datgene wat op ons afkomt niet in voldoende mate kunnen bedienen. Dat is een luxeprobleem, maar tegelijkertijd ligt de nadruk daarbij wel op het probleem en niet op luxe. Wij willen het ons niet permitteren om mensen klem te komen zetten. Wij vinden het ook enorm niet fijn om initiatiefnemers met de beste bedoelingen niet goed en niet goed genoeg te kunnen bedienen. Maar tegelijkertijd dit vraagstuk wat in allerlei gemeentes speelt moet wel het hoofd worden geboden. En daarom zal het college binnenkort ook een RIB versturen waarbij inzichtelijk wordt gemaakt waar echt de knelpunten nu zitten, wat de consequenties daarvan zijn en waar we vooral de focus op willen aanbrengen. Het is wat het is voorzitter. En ja we zijn bekend met initiatieven zoals de vliegende brigade namens provincie, daar spreken we ook over, alleen mijn waarneming is ook wel dat de bottleneck nogal eens een keertje juist op die elementen in het proces zitten waar de vliegende brigade nou niet in voorziet. En ja, we proberen ook met initiatiefnemers natuurlijk op allerlei manieren creatief te bedenken om te kijken van nou dit was misschien oorspronkelijk wel de rol van de gemeente. Maar kunt u wellicht vanuit de markt die rol wat meer pakken zodat we samen op werken en bijvoorbeeld co-creatie aan de wand kunnen leggen. Nou, ik kom daarop terug uiteindelijk bij een RIB. Voorzitter, een derde punt. Ik kan het toch niet laten om daar nog eens eventjes op te reageren. Dat was de opmerking van de VVD in haar eerste termijn. Ja dat investeren natuurlijk wel makkelijk is als je geld hebt. Nou, mij dunkt. Dit college heeft de gelegenheid wel te baat genomen om ook gewoon die investeringen voor Ridderkerk en route te brengen die naar onze overtuiging ook dienen aan het mooie en het goede Ridderkerk van de toekomst. Wellicht moet ik het maar zo uitleggen dat de VVD-fractie een soort haat-liefdeverhouding heeft met mijnheer Keynes. Daar praten we nog weleens een keertje over verder. De opmerking van Burger op 1 van koop Trelleborg en dan gaat het wel goed komen, of verkoop bedrijfsground niet en dan gaat het ook wel goed komen. Ik ga op de inhoud daarvan afblijven, maar ik kan natuurlijk wel daarvan dit zeggen dat dat natuurlijk ook op een enorme manier een aanslag met zich meebrengt op de financiële positie en daar waar het college meer lef wordt toebediend zou ik ze misschien zeggen van nou, we

zullen misschien eens nadenken hoe het college op voorhand wat meer speelruimte krijgt om op een adequate manier in te kunnen stappen op die situaties die misschien wel heel interessant gaan zijn. Daar praten we ook weleens een keertje over stel ik me zo voor. De motie van de verhuurdersheffing, ik kom daar toch nog even op terug ook omdat u in de tweede termijn daar ook een aantal woorden aan heeft gewijd. Mijn overtuiging is, althans de verhuurdersverordening, zo moet ik het zeggen. Mijn overtuiging is dat in het uitvoeringsprogramma van de woonvisie echt een aantal elementen zitten die het vraagstuk al best kunnen bedienen. Dan heb ik het over de zelfbewoningsplicht, dan heb ik het over de verordening middenhuur of de doelgroepenverordening. Dan heb ik het over het aangekondigde onderzoek naar de registratieplicht van arbeidsmigranten, wat natuurlijk ook veel meer duidelijkheid kan verschaffen op dit vraagstuk an sich. En nog even los van de administratieve lasten die ook zo'n verordening met zich meebrengt, zijn dat volgens mij ook wel argumenten genoeg om met elkaar ook in het kader van die beperkte ambtelijke capaciteit wat te prioriteren. De opmerking van EvR dat het een onsje meer mag ten aanzien van de factor lokale binding, ja ik denk dat de heer Mijnders volgens mij al een aantal woorden heeft uitgesproken die denk ik helemaal juist zijn. De huisvestingswet maximeert simpelweg op 25 procent op dit moment en weet echt maar dat er vanuit de provincie streng toegekeken wordt op het niet overschrijden van die 25 procent. En de stap die we hebben gemaakt om voor te stellen aan het ministerie omdat dat naar 50 procent op te hogen, die is niet onwelwillend vanuit het ministerie beantwoord. En ze gaat het ook in het gesprek met de VNG nader verkennen om te bezien of daar voldoende draagvlak voor is. En factoren vanuit 75 procent, nou daar kan ik heel duidelijk over zijn, het ministerie was daar klip en klaar duidelijk over: meer dan 50 procent zal het zeker niet worden en met name juist hierom dat daarmee de woonmobiliteit bijvoorbeeld ernstig wordt beperkt. Starterslening, ik kom daar even graag op terug. Ja, dat kan natuurlijk ook ongewenste bijeffecten hebben. Ik denk dat die marginaal zijn. Maar toch, wat ik vooral hoop is dat de PvdA juist in het belang van die starters de methodiek van de starterslening wel blijft omarmen, want ik heb echt flink wat voorbeelden van Ridderkerkse jongeren die op die manier echt geholpen zijn. En dat brengt met zich mee dat ik met name ook best heel enthousiast ben over die startersleningmethodiek. Hij werkt en dient het doel waarvoor hij bedoeld is.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Dank u wel voorzitter. Partij van de Arbeid is ook altijd enthousiast geweest over de starterslening en is dat nog steeds. Ik denk alleen wel: later dit jaar komt er nog een voorstel die kant op, dat het dan ook goed is om met elkaar stil te staan, ja eventueel bij de negatieve effecten daarvan. En of die eventueel zijn weg te nemen of dat dat een gegeven is. Dank u wel.

De heer Oosterwijk: Prima, fijn om te horen. En daar gaan we zeker met elkaar het gesprek over voeren. Ik kijk er al naar uit. Doorstroming, dat was ook nog zo'n woord dat even op een paar manieren langskwam. Wat ik er vooral maar even bij uitspreek is dat de doorstroming in Ridderkerk natuurlijk gewoon een stuk beter kan. En ook een stuk beter moet. Maar dat het enorm ingewikkeld is om dat met zoveel woorden in die woontrein zeg maar op gang te brengen. En ik denk dat daarmee de woonvisie ook een goed, je zou kunnen zeggen gespreid beeld creëert. Ja we zullen moeten werken aan starterswoningen. Ik denk dat daar ook voorbeelden vanuit mijn eerste termijn ook wel tot de verbeelding spreken. Tegelijkertijd gaat het niet alleen maar over starterswoningen. Het gaat er ook om dat je aan de middeldure kant de nodige dingen doet. En ik heb echt voorbeelden te over waarbij je als je juist op dat andere knopje drukt, bijvoorbeeld zo'n wat duurdere woning, dat daar vier, vijf verhuisbewegingen aan verbonden zijn. Wat uiteindelijk die starter ook gewoon goed bedient. Dat is ook geen koekoek eenzang. Dat is de combinatie van dingen. Maar ik leg dat toch nog maar eventjes graag in uw midden meer. Een-na-laatste opmerking voorzitter. Trelleborg. Fractie van Leefbaar Ridderkerk zei van ja we hoeven toch niet te wachten op de ondernemersraad van Trelleborg. Ja dat is juist

wel hetgeen wat we gaan doen. En met name ook omdat het in processen zoals dit gewoon geen pas geeft om voor de muziek uit te lopen. We hebben er simpelweg mee te dealen dat Trelleborg een eigenstandige positie daar heeft en je zou kunnen zeggen het goede gesprek, maar ook het belangrijke gesprek voert met de ondernemingsraad. En wat er vervolgens in die verhouding tussen personeel en Trelleborg besproken wordt: het zal, ik ben er niet bij. Ik weet wel dat we ons te verhouden hebben tot een belangrijke speler in ons gebied die ook nog eens gewaardeerd is en wat ons betreft ook naar de toekomst toe als het even kan binnen Ridderkerk blijft. Andersom zou echt een gotspe opleveren, namelijk dat je over de grond van iemand anders al allerlei dingen gaat doen. En ik weet in ieder geval één ding zeker: dan komen juist partijen in de gordijnen en dat wil ik niet. Laatste opmerking richting de PvdA als het gaat om de getallen die je dan misschien op verschillende manieren zou kunnen bezien en benaderen. Ik blijf graag bij mijn punt wat ik in eerste termijn maakte om nog eens een keer duidelijk te maken hoe het verhaal vanuit, laat ik het dan maar zo voorzichtig zeggen mijn perspectief uiteindelijk op zijn pootjes staat. En daar kunnen we in de voorbereiding van het een of ander ook best nog weleens een keer met elkaar een goed gesprek over voeren. Ik verwijs slechts naar de eerdere beantwoording die het college op uw vragen al met u deelde. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Ja dank u wel voorzitter. Dat lijkt me inderdaad een goed idee en als dat allemaal inzichtelijk gemaakt wordt, dan lijkt het me een nog beter idee om daar de hele sociale woningvoorraad in te betrekken, ook de sociale koop. Dat heeft het RIGO ook gedaan in zijn onderzoek en we kunnen zeker over die cijfers nog spreken en als die dan gepresenteerd worden zullen wij daar ook op reageren. Dank u wel.

De voorzitter: Dat was het wethouder? Wethouder Van Os.

De heer Van Os: Dank u wel. Voorzitter, graag loop ik de algemene beschouwingen en de eerste termijnen van de fracties nog langs voor zover ik dat in de eerste termijn nog niet heb gedaan. De ChristenUnie geeft aan dat met de gedane investeringen Ridderkerk mooier wordt. Ze noemen daarbij onder andere als voorbeeld Ridderhof 1 en 2. Daar mogen we met zijn allen trots op zijn, want het is een uitkomst van de door deze raad vastgestelde ontwikkelingsperspectief centrum. Het is jaren geleden dat de winkelleegstand zo laag was als aan het einde van dit jaar. Burger op 1 had liever woningen gezien op de plek van Ridderhof 2, maar dit was echt een slechte keuze geweest voor onze winkeliers. Juist nu er weer geïnvesteerd wordt binnen het winkelcentrum zie je dat de detailhandel aantrekt. Ook het CBS laat mooie groeicijfers voor de detailhandel in gemeente met omvang voor Ridderkerk zien. De gemeente investeert tegelijkertijd in de openbare plaatsen. Laaghangend fruit in de vorm van bloembakken hebben we direct opgepakt. De Partij van de Arbeid heeft hier ook positieve woorden aan gewijd. Over een paar maanden is het centrum van Ridderkerk the place to be in de regio. Maar laten we ook ons wijkwinkelcentrum niet vergeten. Zij voorzien in een zo belangrijke behoefte in de wijk. Het CDA geeft dit terecht aan. Het CDA vraagt terecht aandacht voor de soos. Wellicht dat de huisartsenpost straks een mogelijke soos voor het centrum kan huisvesten. We komen er snel over te praten. Net als over de goot en de loods, dat voorstel komt in januari. Ook de digitale veiligheid van onze inwoners en hun gegevens is een doorlopend aandachtspunt voor het college. Binnenkort komt er voorstel richting het dagelijks stuur van de BAR Organisatie om dit beleid aan te scherpen. Lokaal inkopen staat hoog in het vaandel bij dit college. We zijn dan ook blij dat de VVD hier aandacht voor vraagt. Aangezien de motie over Stichting Bram vraagt om onderwijshuisvesting wil ik daar even kort een reactie op geven. Het college waardeert de inzet van Stichting Bram en onze deur staat altijd open voor een gesprek. Maar ook voor de huur van een leegstaand schoollokaal kunnen zij direct contact opnemen met de schoolbesturen. Voorzitter, mevrouw Kayadoe gaf in haar highlights aan dat ze aan het begin van deze periode door vele als zuur ervaren

werd. Als ik dan de algemene beschouwingen van Leefbaar Ridderkerk lees dan vraagt ze haast weer om die conclusie. Als Leefbaar Ridderkerk twijfelt aan de verantwoordelijkheid van dit college om te investeren in scholen en kinderen, dan doet Leefbaar Ridderkerk niet alleen het college, maar ook de gemeenteraad en nog belangrijker, alle schoolbesturen en kinderopvangorganisaties tekort. Ik zou zeggen, ga eens buiten kijken. Daarnaast wil ik ook wegblijven bij de gestelde belastingverzwaring voor alle ondernemers. Heel veel ondernemers zijn er juist op vooruitgegaan als het om lokale lasten gaat. Zo is de OZB voor eigenaren vervallen, voor de gebruikers vervallen en is de last bij de eigenaar van panden terechtgekomen. Veelal vastgoedeigenaren die dit niet direct doorbelasten aan de huurders. Hiermee zijn bijvoorbeeld veel winkels gebaat. Ook het afschaffen van precariobelasting hoeft voor sectoren die het toch al moeilijk hadden voor verlichting zorgen. En ik hoef de raad niet uit te leggen dat als ze straks kiezen voor een nieuwe heffingsmethodiek voor de rioolheffing er ook nog eens veel bedrijven op vooruitgaan. De zwaardere lasten komen dan ook bij de grote bedrijven terecht.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u voorzitter. Precario wordt afgeschaft, maar daar komt in ruil voor terug een bijzondere verrekening, een soort reclamebelasting. Is het dan dat bedrijven daar echt in de praktijk op vooruitgaan, of is het een beetje het ene versluieren met het andere?

De heer Van Os: Dank u wel voorzitter. Er komt geen reclamebelasting in de volgende periode. Daar is een inleiding aan gewijd bij de begroting en daar is vanaf gestapt op advies van het ondernemingsplatform Ridderkerk. Dus er komt zeker geen reclamebelasting in Ridderkerk. Waarvoor is gekozen is om het gat wat gedicht moet worden door de invoering van reclamebelasting, dat te verrekenen over de OZB, die dus bij de eigenaren van niet-woningen belast gaat worden. Voorzitter ...

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel voorzitter. Er wordt constant gesproken over dat ondernemersplatform. Wij hebben geprobeerd te achterhalen wie erin zit, maar we vragen ons echt met recht af of die alle ondernemers vertegenwoordigen. Hoeveel zitten er in dat ondernemingsplatform?

De heer Van Os: Voorzitter, er zitten verschillende disciplines, verschillende ondernemers in het ondernemersplatform en ik zal de raad een lijst toesturen met welke deelnemers daarin zitten. Detailhandel, horeca, kantoorgelegenheden, producenten, transportsector en de handelssector. Vertegenwoordigers daarvan, ook van ondernemersorganisaties, zitten erbij. Dus ze zullen zeker niet alle vertegenwoordigers, of alle ondernemers vertegenwoordigen, maar wel een groot deel. Voorzitter, het is niet netjes van mij om op individuele inwonersondernemers in te gaan in de openbaarheid, dus dat doe ik dan ook niet. Maar wat de Partij van de Arbeid stelt over het pas in actie komen van de gemeente na media-aandacht over poepende chauffeurs is gewoon niet waar. Al eerder zijn er stappen gezet door de gemeente om dat hardnekkige probleem aan te pakken met de nodige kosten bovendien. En daar zou je een mooie riante villa aan de Waal kunnen kopen. Voorzitter, als laatste de algemene beschouwingen van de heren Los en ...

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u voorzitter. Ja dan ben je natuurlijk eerst geneigd te zeggen nou koop een villa aan de Waal, dan kunnen die chauffeurs daar overnachten. Maar ze staan nog steeds langs de wegen bij

Nieuw Reijerwaard, ik geloof de Selderijweg ofzo, ik ken ze niet allemaal uit mijn hoofd. Met alles aan en uit. We roepen dit al tien jaar, het is ook via Ambacht jarenlang een drama tot heel vervelend geweest. Er is een parkeerplaats achteraan de Schaapherderweg. En er moet ooit ergens iets komen en Nieuw Reijerwaard. Hoe is daar dan de stand van zaken van?

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Ja dank u wel voorzitter. Dan ook maar even in het algemeen. Over die handelsweg gesproken. De persoon die het betref is daar twee tot drie jaar mee bezig geweest en er zijn al stappen gezet, maar het echte doorpakken ... Een voorlopige drukparking dat daar eens wat vaker gecontroleerd kon worden door boa's, dat is echt pas plaats gaan vinden nadat het erop leek dat het paard van Nederland zou komen en in ieder geval de landelijke dagbladen heeft gehaald. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van Os: Dank u wel voorzitter. De stand van zaken vrachtwagenparkeerplaats is dat in 2023 de definitieve vrachtwagenparkeerplaats van twee ha op Nieuw-Reijerwaard gerealiseerd moet zijn. En als het goed is volgende maand is de tijdelijke vrachtwagenparkeerplaats op Nieuw Reijerwaard gerealiseerd. Dus dat duurt niet langer dan een maand en het beheer is daarvan in opdracht van het parkmanagement. Dat is vooral voor bedrijven die ook op Dutch Fresh Port moeten zijn. Dus dat is via de ambacht BTO's in Nieuw Reijerwaard. En die kunnen daar dan overnachten en daar zitten er dan ook de sanitaire voorzieningen bij, zodat ze dat gewoon lekker op een diksie kunnen doen in plaats van tegen een bedrijfspan aan. Voorzitter ...

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u. Leekere diksie, volgens mij kan dat niet. Maar waar komt die locatie? Is dat op voldoende afstand van de woningen van de Rijksstraatweg.

De heer Van Os: Ja voorzitter, de exacte locatie is achter de nieuwe keet langs de verbindingsweg en dat is volgens mij op ruime afstand van de woningen van de Rijksstraatweg en de woningen in Westland, laten we die ook niet vergeten. Voorzitter, als laatste de algemene beschouwingen van de heren Los en Van der Linden. Los van deze loze kreten dat het college de grip op de ambtelijke organisatie totaal verloren heeft steekt het mij enorm dat de heer Los zowel in zijn algemene beschouwingen als in zijn eerste termijn aangeeft dat ik niet een fout heb gemaakt, maar dat ik fout ben. Met zo'n uitspraak lijkt mijnheer Los geen vertrouwen in mijn persoon te hebben. Een raadslid heeft instrumenten tot zijn beschikking om de daad bij het woord te voegen. Als er geen daad komt ga ik ervan uit dat de heer Los zijn woorden terugneemt. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Los.

De heer Los: Voorzitter, grote woorden van wethouder Van Os. Grote woorden ook waar hij getracht heeft te interveniëren in het beïnvloeden van de pers. En mijn woorden terugnemen? Ik zou ze nog kracht willen bijzetten. Dan ben je fout. Het wordt op grote schaal in landen gedaan waar het met de democratie niet zo nauw wordt genomen. U heeft het ook gedaan en dat nemen wij u zeer kwalijk.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Begrijp ik goed dat de heer Los het vertrouwen nu heeft verloren in wethouder Van Os?

De heer Los: Mag het voorzitter? Voorzitter, die woorden heb ik niet in mijn mond genomen. Ik heb alleen maar gezegd dat we het hem zeer kwalijk nemen. Ik ben ook nog heel duidelijk geweest in het feit dat we dit college niet zullen laten struikelen. Alleen ik heb ook nog de woorden gebruikt: het is een slecht land waar het nooit stormt. En het heeft even gestormd bij ons. Jazeker.

De voorzitter: Goed. Gaan we naar wethouder Franzen. Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Voorzitter, mag ik verzoeken even te schorsen?

De voorzitter: Dat mag, hoe lang denkt u nodig te hebben?

De heer Westbroek: Minimaal vijftien minuten.

De voorzitter: Ik schors de vergadering voor een kwartier. Ik verzoek de leden hun zetels weer in te nemen. Mijnheer Westbroek u heeft gevraagd om schorsing. Mogen wij vernemen wat de schorsing heeft opgeleverd?

De heer Westbroek: Jazeker voorzitter. Partij 18PLUS vindt het spijtig en onbegrijpelijk dat de heer Los zijn woorden niet heeft teruggenomen. Dit weegt zwaar voor ons en geeft redenen om over na te denken de komende dagen. We hopen dat dit ook voor de heer Los geldt. Wat ons betreft nu verder met het vaststellen van de begroting.

De voorzitter: Hetgeen wij zullen doen. Dan is het woord aan mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja voorzitter, we hebben geloof ik meer dan een half uur schorsing gehad. En dan komen we met zo'n verklaring maar ik ook wethouders en iedereen bij elkaar heb zien komen. Dan mogen wij als overige raadsleden die hier zijn geweest toch wel wat meer uitleg verwachten?

De heer Westbroek: Ik hou het toch echt bij dit statement heer Piena.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Voorzitter, dan hoop ik dat Partij 18PLUS vanavond toch nog even goed in de spiegel kijkt, want uiteraard hebben ze recht om te doen en laten wat ze willen en hoe ze politiek met alles omgaan, maar ik vind dit toch wel heel ernstig, dat met meer dan een half uur met zo'n verklaring de rest moet wachten. Heel spijtig.

De voorzitter: Ik zie ineens dat het hele CDA nog niet is gearriveerd. Weet iemand waar het CDA uithangt? Inclusief de wethouder. Gaat u kijken mijnheer Rottier? Goed zo. Dan schors ik nog even de vergadering tot het CDA terug is. Nu zijn we weer voltallig. Het CDA is ook binnen. Mijnheer Westbroek had om schorsing gevraagd en die heeft net uitleg gegeven, namelijk laten we verdergaan met deze vergadering en het vaststellen van de begroting en laten we elkaar daarna nog eens diep in de ogen kijken. Zo vat ik hem even samen. Mijnheer Ros.

De heer Ros: Voorzitter, de helft van de raad heeft waarschijnlijk een goede verklaring kunnen krijgen van

waarom deze schorsing was. Waarschijnlijk ook van wethouder Van Os die toch wel hard bejegend werd en van zaken beschuldigd werd. Ik denk dat de andere helft van de raad, want er is geen oppositie en coalitie heb ik net begrepen, toch ook wel recht heeft om te horen wat er nou aan de hand is.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja dank u. Ik sluit me daarbij aan. Ik vind het een schoffering van de raad of in ieder geval een deel van de raad. Ik vind het respectloos en het haalt de woorden van Partij 18PLUS die ze aan het begin van deze dag uitgesproken hebben van de samenwerking is helemaal prima, prachtig, gaat goed met elkaar, volledig onderuit. Die hing dus aan een zijden draadje blijkbaar.

De voorzitter: Waarvan akte. Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel voorzitter. Ik heb net een statement gegeven en dat zijn de beweegredenen. En ik ga het daarbij laten en dat is ook wat de rest heeft vernomen.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Namens een aantal fracties heb ik een verzoek tot schorsing om ons even te beraden.

De voorzitter: Ja zoals gezegd, dat hoeft u niet nader te onderbouwen. Een verzoek om schorsing wordt altijd gehonoreerd. Maar dan stel ik nu wel voor dat we schorsen voor de dinerpauze, zodat iedereen gewoon zijn eigen tijd kan nemen en dan beginnen we hier om 21:00 uur en dan beginnen we met de tweede termijn van een aantal resterende wethouders en mijzelf. Ik doe met klem een beroep op de collega's om alleen nog te antwoorden op de vragen die nog openstaan, zodat dat zo kort mogelijk moet zijn. En dan gaan we ons beraden over de moties en amendementen als het aan mij ligt. Wie weet hoe dat allemaal vaart, maar laten we dan zeggen, dan gaan we nu ook voor de dinerpauze. Ik kijk even in de rondte. Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voorzitter, voordat we allemaal hier weglopen. Ik heb een aantal fractievoorzitters gepeild voordat de voorgaande schorsing aanwezig was. Er staat op het programma dat we om 20:15 uur als fractie ... Nee om 20:00 uur als fractievoorzitters bijeenkomen om de moties door te nemen. En ons voorstel van een aantal fractievoorzitters is om dat om 20:15 uur te doen omdat we denken dat we dat binnen die tijd ook wel kunnen. Dat was ons voorstel voor de vorige schorsing en wat mij betreft blijft die staan.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja dank u wel voorzitter. Ik zou toch willen vragen aan degenen die nu om een schorsing hebben gevraagd of die schorsing ook plaats zou kunnen vinden nadat het college zijn termijn heeft afgemaakt. Of dat de invloed daarvan zodanig is dat die schorsing per se daarvoor moet gebeuren, want anders kunnen we dat ...

De voorzitter: Ordevoorstel gaat altijd voor. Ik vraag het aan de schorsers. Mijnheer Ros.

De heer Ros: Non-verbaal zie ik van mijn collega's die ook willen schorsen dat we nu een schorsing nodig hebben.

De voorzitter: So be it. Wat vindt u van het idee om dat dan meteen ook de dinerschorsing te laten zijn?
Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dat lijkt ons een uitstekend plan. We hebben sowieso lijkt het een partij minder die mee gaat oordelen of nadenken over de moties, dan kunnen we prima om 20:15 uur starten.

De voorzitter: Dat was mijn vraag niet. Mijn vraag was dan we nu meteen de dinerschorsing?

Mevrouw Kayadoe: Absoluut.

De voorzitter: Anderen nog? Zullen we het zo doen? Deze vergadering. Ik schors deze vergadering tot 21:00 uur en ik wens u allen eet smakelijk.

Heropening

De voorzitter: Ik heropen deze vergadering. Ik verzoek de leden hun zetels in te nemen. De heer Stip en Slaa waren vanmiddag al aangeschoven. Ik ben blij mijnheer Nugteren ook weer te zien. Heel hartelijk welkom aan mevrouw Verdiesen en mevrouw Fräser. We zijn voltallig. U ziet van alles en nog wat op uw desk staan, mevrouw Verdiesen. Dat mag u eigenlijk niet zien, dus ik verzoek u de rest van de avond met gesloten ogen deel te nemen aan deze vergadering. Maar dat heeft alles met corona te maken en nou. Voordat we ons diner aanvingen, is om schorsing gevraagd door mijnheer Ros. Mijnheer Ros, wat heeft de schorsing opgeleverd?

De heer Ros: De schorsing heeft zeker wat opgeleverd, voorzitter. Daarvoor zou ik u willen vragen om aan mevrouw Kayadoe het woord te geven.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Het debat van vanmiddag waar schijnbaar een crisis weer ontstond en de daarop aangevraagde schorsing hebben geleid tot een zeer beperkt statement van Partij 18PLUS. Een aantal partijen hebben dit als niet respectvol naar de hele raad ervaren. Zo willen we niet met elkaar omgaan. Vandaar dienen we de motie in welke op uw desk ligt. Mocht er een vraag hierover zijn, dan reageren we graag openbaar in het debat. Wij verzoeken de raad deze motie ook nu te behandelen en in stemming te brengen. Overigens wilde ik erbij zeggen dat de namen die getypt zijn onder deze motie in alfabetische volgorde eronder staan, maar inmiddels hebben een aantal partijen gemeld dat zij ook graag deze motie mede indienen. Ik zal ze nog even opnoemen: de heer Westbroek, Partij 18PLUS, de heer Overheid, CDA, mevrouw Van Vliet, EVR, de heer Kardol, SGP, mevrouw Fräser ... Sorry. Mevrouw Fräser, D66 en mijnheer Kloos, EVA. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Maar voor de kijker thuis nog even. Ik ga hem niet helemaal voorlezen, dat ga ik gewoon echt niet doen. In ieder geval staat er in deze motie dat men van mening is dat het functioneren van de raad gediend is met openheid en transparantie en de volksvertegenwoordigende rol is gediend bij het openbaar debat en spreekt als raad van Ridderkerk uit te hechten aan onderling respectvol, transparant en constructief openbaar debat in onze raadsvergadering. Mevrouw Kayadoe doet er meteen een voorstel van orde in, namelijk om hem meteen in stemming te brengen. Zijn er fracties die dat niet willen? Dan moet je nu spreken, moet u nu spreken. Ik geloof dat niemand daar tegen is. Dan brengen we hem meteen in stemming. Zijn er stemverklaringen? Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voorzitter, wij hebben net even fractieberaad gehouden en dat liep even uit, waardoor ik geen tijd had om mevrouw Kayadoe nog te verzoeken of ik ook nog mede in kon dienen, maar de ChristenUnie wil deze motie ook graag mede indienen.

Mevrouw ...: Is dat een stemverklaring?

De voorzitter: Ja, dan bent u voor. U bent voor, omdat u hem mede ... Nou, goed. Nog meer stemverklaringen? Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Bij hoge uitzondering nog een motie die we vanavond steunen. Partij 18PLUS onderschrijft wat de raad hier uitspreekt. Dank u wel.

De voorzitter: Nog meer? Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja. Dank u, voorzitter. Constateer nu even dat het mooi is dat deze motie unaniem wordt aangenomen, want hij zegt nogal wat. We houden hem gewoon elke raadsvergadering bij de hand om te kijken hoe de gevolgen zijn. Dank u.

De voorzitter: Zie ik nog meer stemverklaringen? Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: De SGP stemt in met deze motie, omdat dat wat er geformuleerd is onder is van mening dat en wat er verder volgt. Dank u.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Mag ik de handen zien wie is voor deze motie? Ga ik ze opnoemen. VVD, GroenLinks, CDA, Echt voor Ridderkerk vier man, ChristenUnie, D66, SGP, Burger op 1, Partij 18PLUS, Leefbaar Ridderkerk en Partij van de Arbeid. De motie is unaniem aangenomen. Dat was motie 142. Dat scheelt straks weer in de stemmen. Ik moet wel even mijn administratie goed bijhouden.

De voorzitter: We hebben voortijdig geschorst vanmiddag, omdat er wat aan de hand was. Dat betekent dat nog drie wethouders en ikzelf u nog een tweede termijn verschuldigd zijn. Ik realiseer me heel goed dat niet iedereen daar op zit te wachten en ook dat het al laat is en we het niet nog heel veel later willen maken, dus ik heb echt een beroep gedaan op de wethouders om alleen het allerhoogst noodzakelijkste ..., nou dat is ook geen Nederlands, nog naar voren te brengen... Het woord is aan wethouder Laurens eh Franzen.

De heer Franzen: Ja. Dank u wel, burgemeester. Ik had nog toegezegd enkele vragen te beantwoorden. Doe ik even snel op hoofdlijnen, gelet op wat voorgegaan is. Als er meer behoefte is, benader me, dan kom ik met een uitgebreider antwoord. Preventieve gezondheid daar hechten we heel veel aan, zeker voor onze senioren. Wat we er aan doen? Een drietal dingen om op te noemen. Bijvoorbeeld we zetten in op Ridderkerk langer gezond, de seniorenfittest en ook de preventieve huisbezoeken aan 75-plus. Dan stond er nog een vraag open over de taalambassadeurs. Een taalambassadeur kan echt bijdragen aan het meer bekend maken van de mogelijkheid tot het, ja, bijscholen. Inmiddels wordt er een taalambassadeur geworven, dus dat loopt. Dan is er nog een toezegging gevraagd door de VVD. Even kijken. Dat ging over de AED's en de communicatie daarvan in de Blauwkaai. Ik zeg u toe dat wij in de Blauwkaai aandacht zullen besteden aan de AED's, en dan in het bijzonder aan de vergoedingsmogelijkheden met betrekking tot de zorgverzekering. Dan even kijken. Dan stonden er nog twee vragen open van Leefbaar Ridderkerk over de uitstroom voor werkgelegenheid. Wat de duurzame uitstroom voor onze uitkeringsgerechtigden is, dat kunt u vinden in de bestuursrapportage. We houden het vanaf dit jaar bij, dus dat betekent dat als iemand zes maanden is uitgestroomd, dat dat ook te

vinden is in die bestuursrapportage, omdat dat duurt even voordat je dat weet. Je moet eerst op een functie geplaatst worden, dan moet je zes maanden in dienst zijn. Dus aan het einde van het jaar komen er echt een concreet zicht op en dat wordt dan automatisch vermeld in die bestuursrapportage. Over de SROI in contracten wordt u in kwartaal een volgend jaar geïnformeerd. Dat hebben wij u afgelopen kwartaal een ook gedaan, en dan kunt u het naast elkaar leggen wat de vorderingen zijn. Het is een coronajaar, dus ik hoop dat u daar ook begrip voor heeft. Maar het ziet er vooralsnog naar uit dat alles goed gaat en dat we mooie resultaten binnenhalen. Dan wil ik het daar voor wat nu even bij houden. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Meij.

De heer Meij: Een paar korte punten, voorzitter, in de raad, ook gezien wat er allemaal gebeurd is. Even naar mevrouw De Man, Van Nes-de Man. Tarwestraat inderdaad Vlasstraat. Ik had nog het grapje willen maken, maar is de sfeer niet voor, dat misschien de Tarwestraat de volgende fietsstraat wordt, maar. Dan felicitaties aan de heer Ros.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, als u zo wilt trekken, wethouder. Dat mag, maar u weet dat die heel gevoelig ligt. Dat heeft niet met de sfeer van vanmiddag te maken. We lopen nog steeds met een hoop boze bewoners rond over die fietsstraat bij ons. Wat ons dan een beetje gewoon irriteert, is dat de wethouder in de raad gewoon een verkeerde straat benoemt. Ik denk: kom dan gewoon eens een keer naar Rijsoord en laten we samen een keer ook die straten en wegen fietsen. Dan kan ik u ook mijn frustratie uitleggen. Dus terecht dat u het als grapje terugneemt.

De heer Meij: Ja. Dank u wel. Ik ben er al een keer met u geweest, maar ik neem de uitnodiging aan dat we nog een keer die straat samen gaan fietsen. Felicitatie inderdaad nog even naar de heer Ros. Ik hoop echt dat u op een hoge plek komt, want ik zou ook graag in de volgende collegeperiode uw stemgeluid en uw reacties willen horen, want ik vind dat u het heel goed doet. Dan nog even heel kort, niet om een discussie uit te lokken, maar ik hoorde net in de raad een discussie over lightrail en tram. Laat ik daar even heel duidelijk over zijn dat de tram is echt passé. Die komt er echt niet, ook niet in de toekomst in Ridderkerk. Er is nu sprake van een groeiagenda en daar werken provincie en de MRDH en een heleboel universiteiten samen. Een heel belangrijk onderdeel van die groeiagenda is het versterken van de oude lijn, dat is zeg maar de oude spoorlijn Leiden-Dordrecht. Die wordt viersporig. Daar rijdt nu zeg maar een gewone trein en op dat nieuwe spoor zou eventueel een soort e-lijn kunnen komen, maar die gaat echt gewoon natuurlijk op de oude lijn. Die komt echt niet ook naar Ridderkerk toe. Daar wil ik het bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Japenga.

De heer Japenga: Ja, voorzitter. Ook kort even twee dingen. Het warmtebedrijf Rotterdam is nog nagevraagd hoe dat nou van invloed is op Bolnes, de situatie daarvan. Ik heb ook al aangegeven dat dat op dit moment voor Bolnes nog geen gevolgen heeft. Het is ook zo dat er wordt volop gewerkt aan een wijkplan voor Bolnes en dat is een hele technische exercitie waarbij we ook nadrukkelijk kijken naar welk leveringssysteem we willen en wensen, maar ook naar de diverse bronnen die er zijn. Dat kan een warmtebedrijf zijn, dat kan een warmtenet zijn, maar de bron zou ook aquathermie kunnen zijn, de bron zou ook geothermie kunnen zijn. Dus er zijn meerdere mogelijkheden waar nog op wordt gestudeerd, ook in de specifieke situatie van Bolnes. Daarnaast geldt ook in de regio, en dat hebben we ook in de RES afgesproken, zo staat het ook in de RES 1.0, dat er ook regionaal gekeken wordt naar een, ja, optimale warmtestructuur. Dus je kijkt naar het systeem an

sich naar alle zekerheden die daarin zitten, maar ook naar de back-up op momenten dat er iets uitvalt of omvalt. Dus dat is in ieder geval denk ik antwoord op die vraag, voorzitter. Verder is het onderwerp eenzaamheid een aantal keren aan de orde geweest, ook in de beschouwingen. We zijn in Ridderkerk volop bezig met de coalitie. Dat is niet het enige; nog deze maand wordt er ook een signaalpunt in het leven geroepen voor Ridderkerk en een signaleringskaart waar ook, ja, inwoners, organisaties, winkeliers gebruik van kunnen maken om te zien wat de signalen zijn, maar ook wat je dan eventueel zou kunnen doen. Voorzitter, daar wou ik het even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Voor mij stonden er ook nog een paar dingen. Om te beginnen de MCU, die is inderdaad kapot. Die wordt gemaakt en we hopen dat hij gemaakt kan worden, maar dat ... Nou ja, goed, ik zal u de techniek besparen, maar ondertussen als die echt nodig is, huren we een mobiele camera unit zodat we hem in ieder geval neer kunnen zetten op het moment dat de politie en wij dat nodig achten. Er is gesproken over als er nou stelselmatig vuilnis wordt geplaatst daar waar het niet hoort, zet daar dan eens een camera neer. Ik moet het echt even bekijken, want we zijn gehouden aan regels van subsidiariteit en proportionaliteit en die afweging zijn wij verplicht te maken en vervolgens het ook bekend te maken waarom we dat doen. Maar ik sluit het niet uit. We staan er welwillend tegenover, maar dan moet het ook wel kunnen. Publiciteit om te vaccineren: we doen dat regionaal en landelijk, en daar varen we op mee. Er is in de Blauwkaai ook op gezette tijden aandacht voor gevraagd. Dus dat doen we ook. We hoeven niet in het presidium te bespreken wanneer er wel en niet gestemd moet worden. Raadsleden die aanwezig zijn die worden geacht te stemmen, tenzij men echt direct ergens bij betrokken is en dan maakt men dat kenbaar. Dan onthoudt men zich van beraadslaging en van stemming, maar dat wordt dan bekend gemaakt. En direct is echt heel direct. Ja, de motie van de SGP: ik doe toch maar een beroep op de SGP om eerst het gesprek te hebben met onze eigen regisseur jeugd en veiligheid. Dat is iemand die we zelf in huis hebben, die is van ons, die weet echt heel veel en die wil dat ook graag met u delen. Dus ik verzoek u eigenlijk om die motie aan te houden, want als u dan nog steeds denkt dat een extern onderzoek nodig is, nou laten we dan eerst even dit gesprek met onze eigen regisseur jeugd en veiligheid afwachten. Laten we dat met een open mind aangaan. Dat verzoek heb ik aan de SGP. Dat was wat ik nog naar voren had te brengen. Pardon. Ik mis wat, maar dat geeft niet, want dit is een geconcentreerd werkje.

4. Amendementen en moties

De voorzitter: Volgens mij gaan we nu even alle moties doorlopen. Dan vertel ik ook waar die moties ongeveer over gaan. Dat is ook voor de geachte luisteraar interessant. Dan mag u vertellen als er wat gewijzigd is of ingetrokken is of aangehouden is of wat dan ook gewijzigd is, dan wordt u verzocht om dat naar voren te brengen. Zijn we er allemaal bij? Het amendement, 46 is dat. Onderwerp is het fietspad langs de Donkerslootweg. De raad wordt voorgesteld een investeringsbedrag van 75.000 euro in de begroting op te nemen om tegelijkertijd met de geplande voetpaden ook een tweerichtingenfietspad langs de Donkerslootweg aan te leggen. Indiener: ChristenUnie.

De heer Kooijman: Er zijn geen wijzigingen, voorzitter.

De voorzitter: Goed zo. Motie 119. Onderwerp is de wachtlijst van Wmo-voorzieningen. Het college wordt verzocht per direct voor alle meldingen gedaan tot 4 november 2021 waar duidelijk van is welke voorziening wordt gevraagd een beschikking af te geven met daarin de gevraagde hulp en verder de raad te informeren over de uitvoering en welke stappen het college gaat ondernemen om deze lange wachtlijst in de toekomst te voorkomen. Ik vind het een hele lange samenvatting. Hij is van de ChristenUnie.

De heer Kooijman: De samenvatting was van de griffier, maar de motie is van ons inderdaad. Er komen geen aanpassingen wat ons betreft.

De voorzitter: 120: Afvalinzameling op begraafplaats Vredenhof. Het college wordt verzocht te zorgen dat op deze begraafplaats bij alle afvalinzamelingsplekken de mogelijkheid wordt geboden om afval te scheiden.

De heer Kooijman: Geen wijzigingen.

De voorzitter: 121, Burger op 1. Onderwerp is het Deltaplan biodiversiteitsherstel. De raad wordt voorgesteld het college te verzoeken om bij het vaststellen van de visie op ecologie de raad een voorstel te doen om partner of supporter van dat Deltaplan te worden. Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Geen wijzigingen.

De voorzitter: 122: De invoering van het variabel tarief voor restafval en PMD. Het college wordt verzocht in de aan december aan de raad voor te leggen verordening en tarieventabel afvalstoffenheffing 2022 op te nemen de heffingswijze waarvoor de raad heeft gekozen bij het vaststellen van het beleidsplan afval en grondstoffen. Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Geen wijzigingen.

De voorzitter: 123, Burger op 1. Onderwerp is de verhuurdersvergunning. Het college wordt verzocht te onderzoeken of een stelsel van verhuurdersvergunning voor Ridderkerk mogelijk is en dit voor 4 januari 2022 aan de raad mee te delen. Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Geen wijzigingen.

De voorzitter: 124, CDA. Onderwerp is het elektronisch indienen van WOB-verzoeken. Het college wordt verzocht uiterlijk in het eerste kwartaal van 2022 het mogelijk te maken om bij de gemeente Ridderkerk WOB-verzoeken elektronisch te kunnen indienen. CDA.

De heer Overheid: Deze is gewijzigd, voorzitter.

De voorzitter: Die is gewijzigd.

De heer Overheid: Onder overwegende dat ...

De voorzitter: Ogenblikje, want dan ga ik hem er even bij zoeken. 124, hè?

De heer Overheid: Ja.

De voorzitter: Ja. Ja.

De heer Overheid: Onder overwegende dat, bij punt 4. Daar staat: dat vanaf november 2021 het mogelijk is geworden. Dat moet worden: dat het inmiddels mogelijk is om zienswijzen via de elektronische weg in te dienen. Dat moet de zin worden.

De voorzitter: Ik begrijp het, maar het verzoek verandert niet, hè?

De heer Overheid: Dat klopt.

De voorzitter: Heeft iedereen het meegekregen? Het is inmiddels mogelijk. 125, CDA. Onderwerp is de afvalpas. Het college wordt verzocht in samenwerking met de NV BAR afvalbeheer het uiterlijk 1-1-'23 mogelijk te maken om ten behoeve van een mantelzorger een extra afvalpas aan te vragen voor het woonadres waarop de mantelzorger mantelzorg verleent. CDA.

De heer Overheid: Ook deze motie is aangepast. Onder verzoekt het college om, onder punt 1 de zin aan te passen: in samenwerking met NV BAR afvalbeheer te onderzoeken of het uiterlijk 1-1-2023 mogelijk is om ten behoeve van een mantelzorger een extra afvalpas aan te vragen voor het woonadres waarop de mantelzorger mantelzorg verleent. Dan toegevoegd aan punt 2, dat is: de gemeenteraad in het derde kwartaal van 2022 over de uitkomsten te informeren.

De voorzitter: U heeft het allemaal meegekregen? Te onderzoeken en het derde kwartaal '22 is er als punt 2 aan toegevoegd. Als het niet duidelijk is, dan roept u wel, hè? 126. Onderwerp is rolstoelvriendelijk meubilair, waaronder picknicktafels. De raad wordt voorgesteld het college te verzoeken om bij de aanschaf van meubilair voor verschillende parken in Ridderkerk, waaronder het Oosterpark, over te gaan tot aanschaf van rolstoelvriendelijk meubilair. CDA, 126.

De heer Overheid: Deze is ongewijzigd.

De voorzitter: 127, GroenLinks. Onderwerp is het werk van Stichting Bram binnen het voortgezet onderwijs. Het college wordt verzocht in overleg te treden met het bestuur van Stichting Bram om te onderzoeken of in het schooljaar '22-'23 een groep gestart kan worden in het voortgezet onderwijs. GroenLinks.

De heer Ros: Ongewijzigd, voorzitter.

De voorzitter: 128. Onderwerp is de hittestresstoel. Het college wordt verzocht onderzoek te doen hoe deze tool naast het gebruik door de gemeente ook toegankelijk gemaakt kan worden voor inwoners. GroenLinks.

De heer Ros: Geen wijzigingen, voorzitter.

De voorzitter: 129, Echt voor Ridderkerk. Onderwerp is het tarief voor het ophalen van grof huishoudelijk afval. Het college wordt verzocht in de voor te leggen verordening en tarieventabel afvalstoffenheffing '22 op te nemen at voor de eerste twee keer geen kosten in rekening wordt gebracht. Echt voor Ridderkerk. Ik dacht mevrouw Van Vliet.

Mevrouw Van Vliet: Ongewijzigd.

De voorzitter: 130. Onderwerp is de sport- en cultuurpas. Het college wordt verzocht te onderzoeken of zo'n pas geïntroduceerd kan worden en de kosten daarvan in beeld te brengen. Verzocht wordt de raad voor 1 februari '22 hierover te informeren zodat de raad kan bepalen of hij tot invoering wil overgaan.

Mevrouw Van Vliet: Die is gewijzigd.

De voorzitter: Die is gewijzigd.

Mevrouw Van Vliet: Ja. We willen de wijziging doorvoeren onder verzoekt het college om, en dan punt 1: te onderzoeken of de Ridderkerk pas uitgebreid kan worden voor inwoners vanaf acht jaar en ouder waarbij die inwoners driemaal sporten of culturele activiteiten. De rest blijft ongewijzigd. Dan punt 2 die vervalt. Punt 3 wordt daarmee ... Nee, sorry. Ja. Punt 2 vervalt. Punt 3 blijft staan ... Dus de mogelijke kosten voor de Ridderkerk pas dat wordt dan de Ridderkerk pas in kaart te brengen, die wijzigingen. Punt 3 wordt, dat was punt 4, maar dat wordt punt 3: de raad voor de zomer 2022 te informeren over de uitkomst van dit onderzoek zodat de raad kan bepalen of hij tot invoering over wenst te gaan.

De voorzitter: Hebben we hem allemaal? Volgens mij lag er een nieuw exemplaar op onze desk. Ja. 131, SGP. Onderwerp is een campagne voor meer (deeltijd)pleegouders. Dat deeltijd staat dan tussen haakjes. Het college wordt verzocht om een campagne te starten die ten doel heeft om meer mensen te interesseren voor het pleegouderschap dan wel deeltijdpleegouderschap en lokaal pleegouders te werven, ze mogelijk in samenwerking met instellingen voor pleegzorg. SGP.

De heer Kardol: Ongewijzigd, voorzitter.

De voorzitter: 132, SGP. Onderwerp is de jeugdproblematiek in Ridderkerk. Het college wordt verzocht om de aard en omvang van de jeugdproblematiek in Ridderkerk te laten onderzoeken door een extern bureau. SGP.

De heer Kardol: Ongewijzigd, voorzitter.

De voorzitter: 133. Onderwerp is schaaktafels in de openbare ruimte. Het college wordt verzocht te onderzoeken op welke plekken in de openbare ruimte de plaatsing van schaaktegels of schaaktafels meerwaarde kan hebben; als pilot op minimaal twee plekken een schaakbord te realiseren. SGP.

De heer Kardol: Ook deze ongewijzigd.

De voorzitter: 134. Onderwerp is de vervanging door Ledverlichting op een aantal sportvelden. Het college wordt verzocht deze uit te voeren in 2022 en te zorgen dat daarvoor een extra storting van 145.000 euro wordt gedaan in de reserve planmatig onderhoud. Leefbaar Ridderkerk.

De heer Ouwens: Ja, bij punt 5 de tekst te wijzigen in: deze vervanging gepland is in het jaar 2022. En bij verzoekt het college om punt 2 en punt 3 te laten vervallen.

De voorzitter: Heeft iedereen hem? 2 en 3 vervallen. 134 was dat. 135, Leefbaar Ridderkerk. Onderwerp is de aanstelling van een wijkbrandweerfunctionaris. Het college wordt verzocht te onderzoeken op welke wijze de aanstelling van een wijkbrandweerfunctionaris als pilot voor een jaar mogelijk is. Leefbaar.

Mevrouw Kayadoe: Deze blijft ongewijzigd.

De voorzitter: 136: Speelkameraadbankjes op schoolpleinen. Daar heb ik een aangepast exemplaar van gezien, maar ik zal hem nog even voorlezen. Onderwerp is de plaatsing van kameraadbankjes, maar ook dat is veranderd, geloof ik. Zal ik voorlezen wat het nieuwe in gaat houden? Anders zit ik voor niks iets op te lezen. De nieuwe samenvatting luidt als volgt: de raad spreekt zijn steun uit voor het werk van de kinderburgemeester om pesten op scholen aan te pakken. De raad wenst de kinderburgemeester succes toe bij het realiseren van zoveel mogelijk kameraadbankjes op schoolpleinen. Leefbaar. Dat is hem, hè? Heeft iedereen dat meegekregen op de juiste manier? Als ik niks hoor, dan denk ik dat het goed is. Wacht even,

hoor. Mijn eigen administratie. Zo, 136. 137 van de Partij van de Arbeid. Het onderwerp is het bevorderen van deelname aan een reanimatiecursus. Het college wordt verzocht te bevorderen dat meer inwoners een reanimatiecursus volgen. Partij van de Arbeid.

De heer Rijsdijk: Deze motie blijft ongewijzigd, voorzitter.

De voorzitter: 138 van de Partij van de Arbeid. Onderwerp is de kostendelersnorm in de bijstand. Het college wordt gevraagd meer en vaker maatwerk toe te passen bij de kostendelersnorm om schrijnende en inhumane situaties te voorkomen, de raad over de resultaten te informeren en daarover in gesprek te gaan. Partij van de Arbeid. Iemand zijn lichtje nog aan staan? Hij doet het niet. Nee, hij doet het niet. Ja, dat ben ik zelf. Ja, hij doet het. Er hapert wat aan uw microfoon. Nee. Mijnheer ... Misschien moet je even gaan helpen. Wordt de hele Jilles weggestuurd. De kostendelersnorm, motie 138. Partij van de Arbeid. Nee.

De heer Westbroek: Bij mij doet hij het geloof ik wel, voorzitter.

De voorzitter: U krijgt een nieuwe batterij, mijnheer Rijsdijk. Terug. 138, Partij van de Arbeid. Ja, nou is ie weer uit. Ja.

De heer Rijswijk: Nou, voorzitter, het is wel spannend geworden. Het is het wachten waard geweest. We hebben twee wijzigingen in de motie onder verzoekt het college om. Onder 1: daar komt te vervallen meer en vaker. Ja. Punt 2 wordt helemaal anders. De zin komt te vervallen en die wordt vervangen door: de regelgeving ook voor de kostendelersnorm inzichtelijk te maken, inclusief voor- en nadelen, belemmeringen en mogelijkheden.

De voorzitter: Ik hoop dat de griffier het heeft. Ja. Voor de rest blijft ie hetzelfde?

De heer Rijswijk: Ja, voor de rest blijft ie ongewijzigd.

De voorzitter: Oké. Dat was 138. 139, Partij van de Arbeid. Onderwerp zijn de gedupeerde Ridderkerkers van de toeslagenaffaire. Het college wordt verzocht gedupeerden die hun onterechte schulden hebben afbetaald te steunen om deze schulden gecompenseerd te krijgen en om de private schulden van gedupeerden die niet in een schuldsaneringstraject zitten op te komen. Partij van de Arbeid.

De heer Rijswijk: Ja. Dank u wel, voorzitter. Daarin zijn twee wijzigingen onder verzoekt het college om. Punt 2, ja, die zin komt te vervallen en die wordt vervangen door: Rotterdam te benaderen om de aanpak van Rotterdam een op een over te nemen.

De voorzitter: Heeft iedereen dat?

De heer Rijswijk: Dan, voorzitter, bij punt 4. Het huidige punt 4 komt ook te vervallen en dat wordt dan vervangen door de volgende zin: mochten de kaders uit Rotterdam niet toepasbaar zijn voor Ridderkerk of dat er geen zekerheid komt dat alle schulden door het Rijk kunnen worden overgenomen de raad daarover direct te informeren.

De voorzitter: Oké. Ik bedoel oké, die wijzigingen dat hebben we nu allemaal. 140 van de Partij van de Arbeid. Onderwerp is vrijstelling van giften voor bijstandsgerechtigden. Het college wordt verzocht zijn beleidsregels zodanig aan te passen dat het bijstandsgerechtigden wordt toegestaan om jaarlijks tot een bepaald grensbedrag sanctievrij giften te ontvangen. Partij van de Arbeid.

De heer Rijswijk: Deze blijft ongewijzigd, voorzitter.

De voorzitter: 141, Partij van de Arbeid. Onderwerp is voorrang voor Ridderkerkers bij nieuwbouwprojecten. Het college wordt verzocht bij een daarvoor geschikt woningbouwproject met de projectontwikkelaar in overleg te gaan of nieuwbouw koopwoningen gedurende een bepaalde periode als eerste kunnen worden aangeboden aan inwoners van Ridderkerk. Partij van de Arbeid.

De heer Ridderkerk: Die blijft ook ongewijzigd. Dank u wel.

De voorzitter: We zijn er doorheen, mensen. Althans door het wijzigen. Dat maakt dat we klaar zijn om te gaan stemmen. Bent u er ook allemaal klaar voor? Ik ga het niet nog een keer voorlezen, ik ga alleen het onderwerp noemen. Dat zult u ongetwijfeld goed vinden. Ja. Ik ga steeds vragen wie er voor is. Dan volgen we dat stramien zodat de griffier echt heel handig kan optellen en aftrekken. Ik herhaal het eventjes, want we moeten er allemaal helemaal klaar voor zijn, hè. Ja. We beginnen met het amendement. Alleen bij begrotingen en jaarrekening is het zo dat we eerst de amendementen en de moties doen en dan het voorstel. Dat is alleen bij die grote onderdelen zo, dus vanavond. Het amendement. Dan gaat het over dat tweerichtingenfietspad. Zijn er stemverklaringen? Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja. Dank u, voorzitter. Wij zijn tegen het amendement. Er ligt al een dubbel fietspad aan de zijde van het bedrijventerrein en dit geeft alleen maar nog meer asfalt in plaats van een groene berm. Dank u.

De voorzitter: Zijn er nog meer stemverklaringen? Mag ik de handen zien van de fractie die voor ... Oh, zag ik u niet? Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. Wij zullen om dezelfde reden tegen stemmen als mevrouw Van Nes aangaf. Dank u wel.

De voorzitter: Meer nog? Nee. Mag ik dan de handen zien van de fracties die voor het amendement zijn? VVD, CDA, Echt voor Ridderkerk met z'n vieren, ChristenUnie, SGP, Leefbaar Ridderkerk. Dat is het, de motie is volgens mij ... Wat zeg je? Het amendement is aangenomen. Motie 119 over de directe toekenning van de Wmo-voorzieningen. Stemverklaringen? Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Wij gaan instemmen met deze motie. Hopelijk is dit de manier om de wachtlijsten te verkleinen.

De voorzitter: Anderen nog? Mag ik de voor stemmers zien? VVD, GroenLinks, CDA, Echt voor Ridderkerk viermaal, ChristenUnie, D66, SGP, Partij 18PLUS, Leefbaar Ridderkerk en Partij van de Arbeid. De motie is aangenomen. Motie 120 over afvalinzameling op de begraafplaats Vredenhof. Stemverklaringen? Mag ik de voor stemmers zien? VVD, GroenLinks, CDA, Echt voor Ridderkerk viermaal, ChristenUnie, D66, SGP ... Nee, wacht. Ik moet heel goed opletten nu. Leefbaar Ridderkerk en Partij van de Arbeid. De motie is aangenomen. 121 gaat over partner van het Deltaplan biodiversiteitsherstel. Stemverklaringen? Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja, voorzitter. Wij zullen dit voorstel ook steunen, deze motie. We zijn ook blij dat de motie tijdig kwam.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Mag ik de voor stemmers zien? GroenLinks, CDA, Echt voor Ridderkerk tweemaal, ChristenUnie, D66, SGP, Burger op 1 en de Partij van de Arbeid. De motie is aangenomen. 122 gaat over het variabel tarief afval. Stemverklaringen? De voor stemmers? GroenLinks, Burger op 1 en Partij van de Arbeid. De motie is verworpen. 123 gaat over verhuurdersvergunningen voor de particuliere verhuurmarkt. Stemverklaringen? Mag ik de voor stemmers zien? GroenLinks, Burger op 1, Partij van de Arbeid. De motie is verworpen. 124: motie elektronisch indienen van Wob-verzoeken. Mag ik stemverklaringen? Geen stemverklar... Wel een stemverklaring. Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja, een korte. We hebben er even over getwijfeld, maar omdat het straks voor de Wet open overheid toch nodig is, zullen we nu wel instemmen.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? De voor stemmers? VVD, GroenLinks, CDA, Echt voor Ridderkerk viermaal, ChristenUnie, D66, SGP, Burger op 1, Leefbaar Ridderkerk, Partij van de Arbeid. De motie is aangenomen. Motie extra afvalpas voor mantelzorgers. Stemverklaringen? Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Wij zijn tegen deze motie. Wij voorzien mogelijk bewuste of onbewuste fraude waarvan de zorgvrager de dupe kan zijn.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Doordat de motie is aangepast aan de onderzoeken kunnen we deze motie steunen.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Mag ik de voor stemmers zien? GroenLinks, CDA, Echt voor Ridderkerk viermaal, ChristenUnie, D66, SGP en de Partij van de Arbeid. Aangenomen, denk ik. Aangenomen. 126: rolstoelvriendelijke picknickplaatsen. Stemverklaringen? Mag ik de voor stemmers zien? VVD, GroenLinks, CDA, Echt voor Ridderkerk viermaal, ChristenUnie, D66, SGP, Burger op 1, Leefbaar Ridderkerk, Partij van de Arbeid. De motie is aangenomen. Motie Stichting Bram en het voortgezet onderwijs. Stemverklaringen? De voor stemmers? GroenLinks, C... VVD ook. GroenLinks, CDA, Echt voor Ridderkerk tweemaal, ChristenUnie, D66, Burger op 1, Leefbaar Ridderkerk en Partij van de Arbeid. Aangenomen. 128: onderzoek toegankelijk maken van de hittestresstoel voor inwoners. Zijn er stemverklaringen? Mag ik de voor stemmers zien? GroenLinks, CDA, Echt voor Ridderkerk tweemaal, ChristenUnie, D66, SGP, Burger op 1 en de Partij van de Arbeid. De motie is aangenomen. 129: motie gedeeltelijke vrijstelling kosten grof afval. Stemverklaringen? De voor stemmers? Echt voor Ridderkerk tweemaal, Burger op 1, Leefbaar Ridderkerk, Partij van de Arbeid. De motie is verworpen. 130. Motie sport- en cultuurpas. Stemverklaringen? Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ook hier geldt: na de aanpassing van de motie kunnen wij nu instemmen met deze motie.

De voorzitter: Meer stemverklaringen? De voor stemmers? GroenLinks, CDA, Echt voor Ridderkerk tweemaal, ChristenUnie, D66, SGP en de Partij van de Arbeid. Oeh, aangenomen. 131: motie campagne voor meer pleegouders dan wel deeltijdpleegouders. Zijn daar stemverklaringen? Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u. Wij kunnen instemmen met deze motie. Het is gewoon belangrijk, het speelt landelijk en alle aandacht hiervoor is prima.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Mag ik de voor stemmers? VVD, GroenLinks, CDA, Echt voor Ridderkerk vier keer, ChristenUnie, D66, SGP, Burger op 1 en de Partij van de Arbeid. De motie is aangenomen.

De voorzitter: 132: motie onderzoek jeugdproblematiek in Ridderkerk. Stemverklaringen? Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Wij zullen dit keer niet instemmen met deze motie, omdat we denken dat dit nu niet het juiste moment is om dit onderzoek uit te voeren.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Mag ik de voor stemmers zien? CDA, Echt voor Ridderkerk tweemaal, D66, SGP, Leefbaar Ridderkerk, Partij van de Arbeid. De motie is aangenomen. Motie 133: motie schaaktafels in Ridderkerk. Stemverklaringen? Mag ik de voor stemmers? Schaaktafels. GroenLinks, CDA, Echt voor Ridderkerk vier keer, ChristenUnie, D66, SGP en de Partij van de Arbeid. Aangenomen. 134: motie Ledverlichting sportvelden. Stemverklaringen? Mag ik de voor stemmen? VVD, GroenLinks, CDA, Echt voor Ridderkerk viermaal, ChristenUnie, D66, SGP, Burger op 1, Leefbaar Ridderkerk en Partij van de Arbeid. Motie is aangenomen. 135: pilot brandweerfunctionaris. Stemverklaringen? De voor stemmers? VVD, GroenLinks, CDA, Echt voor Ridderkerk viermaal, ChristenUnie, D66, SGP, Burger op 1, Leefbaar Ridderkerk, Partij van de Arbeid. De motie is aangenomen. 136: speelkameraadbankjes op schoolpleinen? Maar vooral een hart onder de riem van onze geweldige kinderburgemeester, zeg ik dan maar even. Stemverklaringen? Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voorzitter, we zijn erg blij met de aanpassing van deze motie en we hopen dat de raad deze ruimhartig stemt.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Het CDA zal tegen deze motie stemmen, ondanks dat we heel erg fan zijn van de kinderburgemeester en haar heel veel succes wensen, maar zien we de speelkameraadbankjes niet als oplossing tegen het pesten. Dank u wel.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Burger op 1 is tegen deze motie. Hij is sympathiek en de sympathie gaat ook uit naar de kinderburgemeester, daar is niks mis mee, maar wij zijn niet overtuigd van het louter positieve effectief hiervan. Het kan ook juist beschadigen.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Mag ik de voor stemmen zien? GroenLinks, Echt voor Ridderkerk viermaal, ChristenUnie, D66, Leefbaar Ridderkerk, Partij van de Arbeid. Motie is verworpen. 137: motie bevorderen deelname reanimatiecursussen. Zijn er stemverklaringen? Mag ik de voor stemmen zien voor de reanimatiecursus? GroenLinks, CDA, Echt voor Ridderkerk viermaal, D66, Burger op 1, Leefbaar Ridderkerk en Partij van de Arbeid. Aangenomen. Motie meer maatwerk toepassen bij de kostendelersnorm. Stemverklaringen? Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ook hier geldt: na aanpassing van de motie kunnen we nu zeker instemmen.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Mijnheer Piena.

De heer Piena: De VVD kan ook instemmen naar aanleiding van de aanpassingen die er ook gedaan zijn.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ook het CDA zal instemmen met de motie. We danken de Partij van de Arbeid dat ze deze aanpassingen hebben willen doen. Dank u wel.

De voorzitter: Mag ik de voor stemmers zien? VVD, GroenLinks, CDA, Echt voor Ridderkerk viermaal, ChristenUnie, D66, SGP, Burger op 1, Leefbaar, Partij van de Arbeid. Aangenomen. 139: hulp aan toeslagenouders. Stemverklaringen? Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja, dankzij de bereidwilligheid van PvdA om deze motie nog aan te passen, kunnen wij deze nu ook steunen.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Prima motie. Laten we dit vooral snel oppakken.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Mag ik de voor stemmen zien? VVD, GroenLinks, CDA, Echt voor Ridderkerk viermaal, ChristenUnie, D66, SGP, Burger op 1, Leefbaar en Partij van de Arbeid. Leefbaar Ridderkerk, moet ik volledig zeggen. Partij van de Arbeid. De motie is aangenomen. Motie 140: kleine giften in de bijstand. Stemverklaringen? Mag ik de voor stemmen zien? GroenLinks, CDA, ChristenUnie, Echt voor Ridderkerk viermaal, D66, SGP, Burger op 1, Leefbaar Ridderkerk, Partij van de Arbeid. De motie is aangenomen. 141: voorrang Ridderkerkers bij nieuwbouw. Dit is de laatste motie die wij in stemming gaan brengen. Stemverklaringen? Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Voorrang Nieuwekerkers bij nieuwbouw, ik zou hier graag een hoofdelijke stemming voor willen.

De voorzitter: Pardon?

Mevrouw Kayadoe: Hoofdelijke stemming.

De voorzitter: Wat u wil, maar eerst de stemverklaringen. Geen stemverklaringen? Dan gaan we hoofdelijk stemmen. Ik noem uw naam, want de griffier heeft ook een probleem met zijn batterij of zoiets. Ik prik iemand blind. Dat is mijnheer Mijnders. Daar begin ik mee. Het is de motie ... Nee, het is goed dat u het vraagt. Motie 141 en die gaat over de pilot voorrang Ridderkerkers bij nieuwbouw. Mevrouw Kayadoe heeft gevraagd om hoofdelijke stemming. Als ik uw naam noem, dan roept u voor of tegen zodat eenieder dat luid en duidelijk kan horen. Als u voor bent, roept u voor, als u tegen bent, roept u tegen. Ja, ik leg het maar uit, hè. Ja. Ik begin bij mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Voor.

De voorzitter: Mijnheer Van Neuren.

De heer Van Neuren: Tegen.

De voorzitter: Mijnheer Nugteren.

De heer Nugteren: Voor.

De voorzitter: Mijnheer Ouwens.

De heer Ouwens: Voor.

De voorzitter: Mijnheer Overheid.

De heer Overheid: Voor.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Tegen.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Voor.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Voor.

De voorzitter: Mijnheer Rottier.

De heer Rottier: Voor.

De voorzitter: Mijnheer Slaa.

De heer Slaa: Tegen.

De voorzitter: Mijnheer Soffree.

De heer Soffree: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Stip.

Mevrouw Stip: Tegen.

De voorzitter: Mijnheer Stip.

De heer Stip: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Verdiesen.

Mevrouw Verdiesen: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Van Vliet.

Mevrouw Van Vliet: Voor.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw De Wolff.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Voor.

De voorzitter: Mijnheer Breeman.

De heer Breeman: Voor.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn-Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Voor.

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Voor.

De voorzitter: Mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Voor.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voor.

De voorzitter: Mijnheer Kranendonk.

De heer Kranendonk: Voor.

De voorzitter: Mijnheer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Voor.

De voorzitter: En mijnheer Ros.

De heer Ros: Voor.

De voorzitter: De motie is aangenomen. Dat was de laatste, hè? Even kijken waar we zijn.

4A. 2e Tussenrapportage 2021

De voorzitter: Komen we tot stemmen over de voorstellen zelf. Als eerste de tussenrapportage. Stemverklaringen? Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Wij gaan wel instemmen met de tussenrapportage en ook met het extra budget voor het gat bij west, maar we schrikken wel van de verhoging van het bedrag. Dank u.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Mag ik de voor handen zien? VVD, GroenLinks, CDA, Echt voor Ridderkerk viermaal, ChristenUnie, D66, SGP, Burger op 1, Partij 18PLUS, Leefbaar en Partij van de Arbeid zorgen dat het met algemene stem is aangenomen. Brengt ons tot stemming over de programmabegroting '22 en kennis nemen van de meerjarenprognose. Stemverklaringen? Mijnheer Ros.

De heer Ros: GroenLinks heeft zich al een aantal jaren zeer kritisch opgesteld over diverse investeringen en ook bij diverse deelvoorstellen tegen gestemd. Daarom zal GroenLinks voor het eerst sinds wij in deze raad vertegenwoordigd zijn tegen de begroting stemmen.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Bent u eruit? Hij? Mijnheer Rijdsijk.

De heer Rijdsijk: Dank u wel, voorzitter. Wij stemmen in met de begroting met inachtneming van de eerder aangegeven besparen en de aandachtspunten en onder het uitspreken van de hoop dat er snel minder problemen zijn op het sociaal domein en dat de participatie beter wordt. En met het benadrukken van onze inzet voor voldoende betaalbare woningen en redelijke afvaltarieven. Dank u wel.

De voorzitter: Maar het was voor. Nog meer stemverklaringen? Mag ik de handen zien? Voor de vaststelling van deze programmabegroting en kennis te nemen van de meerjarenprognose. De handen? VVD, CDA, Echt voor Ridderkerk viermaal, ChristenUnie, D66, SGP, Burger op 1, Partij 18PLUS, Leefbaar Ridderkerk en Partij van de Arbeid zodat het is vastgesteld.

4. Afscheid Raadslid E.P. Verdiesen

De voorzitter: Dat brengt ons bij ons allerlaatste agendapunt van deze avond. Dat stemt ons ook wat droef, want wij gaan afscheid nemen van mevrouw Verdiesen. Daartoe ga ik toespreken. Daarvoor maak ik geen gebruik van het spreekgestoelte. Dat heeft alles met corona te maken. Wij nemen vandaag afscheid van Ilse Verdiesen als raadslid van onze gemeente. De reden is dat zij onze gemeente gaat verlaten en op grond van de Gemeentewet vervalt dan je raadslidmaatschap. Ilse, je werd op 20 september 2019 benoemd, verklaard tot lid van deze raad. En op 17 oktober 2019 werd je tot de raad toegelaten en werd je beëdigd. Daarmee was na het vertrek van Louis de raad en de fractie van de VVD weer compleet. Wij, en misschien wel heel bestuurlijk Nederland, werden toen geconfronteerd met een nieuw fenomeen: de duo-fractievoorzitters. In ieder geval was het hier een nieuw fenomeen. Dan ben je een fractie bestaande uit twee personen. Jouw fractiegenoot Edward heeft laten weten dat jullie elkaars standpunten altijd goed hebben kunnen uitwisselen om tot één fractiestandpunt te komen. Jullie werkwijze verschilde soms, maar daar heeft hij zeker van geleerd. Althans, dat zei hij tegen mij. Hij ziet terug op een plezierige samenwerking en hij gaat je missen. Je raadsperiode was kort. Je militaire precisie heeft er waarschijnlijk toe bijgedragen dat je tussentijdse toetreding tot de raad soepel is verlopen en je het raadswerk snel eigen hebt gemaakt. Je richtte je met name op het werk van de

commissie Samenleven. In het bericht van verhuizing gaf je aan met veel plezier de inwoners van Ridderkerk te hebben vertegenwoordigd en, zo hebben wij ook ervaren, een steentje te hebben bijgedragen aan het besturen van onze gemeente. Een goede herinnering heb ik aan je bijdrage toen wij binnen de raad het thema integriteit behandelden. Je kon daarbij je ervaringen in je dagelijkse werkzaamheden inbrengen. Dat maakte ons nog bewuster hoe lastig integriteitskwesaties soms kunnen zijn. Dank voor je bijdrage aan het bestuur van onze gemeente. We wensen je alle goeds in je verdere leven, sterkte vooral ook bij die verhuizing, heel veel plezier met je nieuwe huis en uiteraard ook met je trouwe viervoeters, en die heten, dat hebben ze mij verteld, Hieb en Carbo, Hiebille en Carbonella. Het is weer prachtig. Deze dank brengen we ook op stoffelijke wijze tot uiting in de vorm van de schaal die elk raadslid krijgt bij het afscheid en daarnaast uiteraard ook de bloemen. Straks na afloop kunnen de aanwezigen ook nog persoonlijk van jou afscheid zullen ze kunnen nemen beneden in de hal waar we na afloop elkaar nog treffen. Heel veel dank, Ilse, en alle goeds. Het ga je goed.

Sluiting

De voorzitter: Dat brengt ons aan het einde van deze veelbewogen dag. Ik dank u allen voor uw inbreng en ik wens u allen wel thuis. Beneden wacht een borrel voor zij die daar zin in hebben. U moet wel even uw QR-code laten zien. Ik sluit deze vergadering.